

jih tolažil, da vse skupaj ni nič res in da se bodo igralci po predstavi zdravili in veseli zabavali v restavraciji. Jezili so se nad mano v veži so se gnetli okoli mene in v gneči mi je ukradel neznan tat zlato uro, ki mi jo je bil podaril moja žene brat, županik, za svatbeno darilo.

Pri vratih se mi je pokazal blede mladenič v slabi obleki.

»Gospod gostilničar, natakaj brez službe vas prosim podpore.«

Stari Jože ga je pisano pogledal, mu dal vinar in mu velel: »Mojih gostov ne smete nadlegovati!«

»Kaj? En sam vinar? Tu imate še enega, da boste imeli cel krajcar, vi debeli mulec in skopuh!« mu je zabrusil prosjak, mu vrgele denar pred noge, se mu zaničljivo zarežal v obraz in jo odkuril.

Hud- užaljen krčmar je nekaj sekund kakor okamenel. Vse je kipele v njem od jeze.

»O ti vražji falot! Kaj takega pa še ne! Redar;« je kričal in hitel iz sobe. V veži se je oborožil s bridkimi omelom, dirjal za beguncem in vpil venomer: »Primate ga, falota!«

V ozki samotni ulici je padel. Bledi mladenič se je obrnil, mu izruval omelo iz rok in jel udrihati po Jožetovih hlačah, ko so bile vstajajočemu ravno pr napete.

»Vidite, gospoda,« je vzdihnil, ko nam je pripovedoval svojo nezgo-

besede. Mi pa, ki poznamo razmere pri nas, lahko spelo trdimo, da je naše domače uradništvo nad vse inteligentno in delavno, med tem ko se lenuhi in nezmožniki najdejo le med importiranimi degeneriranci. Tu sem naj povesti dr. Šusteršič! Gre naj k svojememu zavezniku baronu Schwarzu in naj ga vpraša, kaj delajo njegovi plavokrvni protežji. Zvedel bo, kaj zanimive stvari — če bo Schwarz odkritosrčen. Ker pa smo mnenja, da bo Schwarz nufarbal Šusteršiča tako, kot farba Šusteršič javnost in svoje prietaše, povemo mi, da je v celoti naši domovini zmožno le slovenko, domače uradništvo. Med Nemci je le nekaj častnih izjem, in še ti niso ponižni sluge »Volksrata«.

Na naše državno uradništvo smo pa Slovenci po vsej pravici lahko ponosni. Poglejmo si malo raznotere kategorije! Pisarniško uradništvo je pri nas tako izborno, da je res desna roka vsakega urada. Znano je, da se naši slovenski fantje pri vojakih ne pečajo zgolj z vojaškimi zadevami, ampak se zanimajo za petje, sploh glasbo, narodne prireditve itd. Po raznoterih krajih naše domovine vidimo tedaj to uradništvo delovati na polju prosvete.

Naše davčno uradništvo nadkrijuje po temeljitosti svoje kolege drugih pokrajin in je dobro poslovanje davčnih uradov, oziroma oblasti pripisovati dobremu materialu, izboru uradni šoli in zanimanju za stvar. Dandanes vidimo davčne uradnike vedno v prvi vrsti, kadar se gre za to, da se izvojuje za celotno uradništvo upravičene zahteve. Dogodki zadnjih let nam to jasno pričajo.

Računsko in poštno uradništvo je pri nas na tako visoki stopnji, da daleč nadkrijuje svoje drugoderne kolege. Enako kot davčno uradništvo sodeluje pri vseh uradniških prireditvah, pri tem pa tako vestno izpolnjuje svoje uradne naloge, da se zmoremo le čuditi, kje najde še kaj časa za delovanje na prosvetnem in stanovskem polju.

In kaj naj rečemo o naših akademskih uradnikih, juristih, filozofov, inženirjih itd.? Znani so naši izvršni sodniki, znani naši upravni uradniki in inženirji, ki morajo po navadi delati za dva: Zase in svoje, ga nemogočnega nemškega kolega! Seveda morajo pa tudi delati pozno v noč, da zadostijo zahtevam erarja.

Tako je tedaj naše uradništvo, kateremu stoji zvesto na strani prav dobro pomožno osebje. In to uradništvo, to osebje, si je upal napasti dr. Šusteršič na tako nesramen način! Zadržanje volitve v Ljubljani so že bile kaj dober odgovor na to infamijo, upamo pa, da bo spoznanje, kje so pravi prijatelji uradništva, prišlo tudi še onim, ki so jih dozdaj omamile farizejske besede S. L. S. in njihovih reprezentantov!

Resnica o občinskih volitvah v Novem mestu.

»Na tleh leže« klerikalstva stebri

Naznanili smo vam za našo narodno-napredno stranko nad vse siljajni izid naših občinskih volitev. Hoteli smo o posameznostih molčati. Zadržanje »Dolenjske novice« čutile so pa potrebo prav v Zlogarjevem jezuitskem zmislu resnico pačiti in vse po svoje zaviti. Med drugim pišejo: »Volilna bitka je končana. V liberalnem Izraelu je bilo dosti skrbi, če bi se vendarle posrečilo S. L. S. prodreti s katerimi kandidati. Morda se no-

do. »Samo trikrat sem šel iz te hiše, pa vselej v svojo nesrečo.«

»To je pravi čudak,« je dejal eden izmed stalnih gostov, ko je odšel krčmar v kuhinjo.

»Čudaki so pa tudi oni, ki zahajajo k njemu,« se je oglašil kvartalni abstinenc in dramaturg, se teatralsko priklonil in odžvižgal.

Rado Murak.

»Največja slabost našega časa«.

To je naslov razprave, ki jo je objavil dr. Ušeničnik v »Znanstvenici« reviji Leonove družbe. V uvodu svoje razprave je seveda s primerom obzornostjo podučil svoje duhovske sobrate o plitvosti njihovega vsakega nedeljskega rožantana in na prižnicah zoper nevero, materializem in lahkomyšelnost sodnjega časa v nadaljnjih izvajanjih pa jim dopoveduje, da je »največja slabost našega časa« zanikanje metafizike ali pozitivizma. Razprava kajpak nima drugega namena, kakor da seznanj v izobrazbi zaostalo duhovščino vsaj površno in ne ravno znanstveno objektivno s svetovnim naziranjem moderne družbe in jim da navodilo za njihovo delovanje proti pozitivizmu.

bane volitve v našem mestu niso tako vzdržale liberalce, kakor sosednje. Dasi vidijo na vseh koncih in krajih liberalne neuspehe, gospodarske poluma, pri običajni pod liberalno upravo nered in vedno večje zadolževanje, nazadovanje narodnih stremiljenj... vendar nočejo kreniti nove poti, ampak se krčevito drže stare taktike: skupno proti S. L. S. ki je odkrito rasila prapor katolicizma vedoč, da je trajen napredek našemu narodu zagotovljen le na podlagi in v izvrševanju njegovih nepremagljivih načel. »Dol. Novice« potem omenjajo članke »Starega agitatorja«, reklamacijsko postopanje, pobiranje pooblastil, razne liberalne shode, kandidatne liste, in pravijo končno: »Ko pa v torek zvečer razglasi S. L. S. svojo uradno kandidatsko listo, je v liberalnih vrstah zašumelo. Radikalna struja je zahtevala, da se oni možje, ki jih je skupno kandidirala S. L. S. izpušče, ter kandidujejo drugi mesto njih, tako je v četrtek »napredni volilni odbor« razposiljal letake s purificirano listo, na kateri sta najznačilnejši imeni »Matko in dr. Jelenc.« Ta dan se raznese tudi glas, da na večer pride iz Ljubljane abijant »klerikalnega zmaja« sam general dr. Tavčar. A ni ga bilo, dospel je le njegov adjutant znani Rohrmann, ki je v istini zelo izkušen v liberalnih agitacijah. Med tem je izvrševalni odbor »narodno-napredne stranke« s svojimi letaki in lepki naznanil meščanstvu, da je (vsled terorizma) onih 6 skupnih kandidatov odklonilo kandidacijo na listi S. L. S.

Zadnja dva dneva je bila liberalna agitacija nad vse živahna. Ni je hiše, da bi je agitatorji ne obiskali. Priказali so se gospodje, ki jih sicer ni videti v kakih stranskih ulicah. Gg. Vojska, Brunner, Mramor, Rosmann so prestopili marsikateri prag, ki ga že dolgo niso videli. Zapuščeni »Breg«, slavnoznano dolenjsko železnico, so počastili s svojim obiskom. Nekateri so se v svoji religioznosti tako daleč spozabili, da so vernim ženicam zatrjevali, da pobirajo izkaznice za »katoliško stranko«. Generalni adjutant Rohrmann je počastil tudi urade in v vsi gracioznosti predložil na pisalnice narodno-napredno listo, češ, da bodo gg. uradniki svoje narodno čestitvo manifestirali s tem, da izbačeno nepotrebnost nemščino in napredujejo v hitrem reševanju uradnih aktov...

Ni čuda, da so si vsi agitatorji svesti slavne zmage, ki jo prinese 28. oktobra.

Kaj pa S. L. S.? Vedela je, da se bo zoper njo vzdignilo vse, kar zajema svojo modrost iz »Naroda«, »Jutra« in sličnih liberalnih listov. Ti so tudi raztrobili, da klerikalna stranka razvija silno agitacijo. In v resnici je obstala agitacija v nabirki par deset ženskih pooblastil... oziroma izkaznic, katerih več so jej, prehitveši jo, odvzeli liberalni agitatorji. Poleg razgovora zaupnikov o kandidatih bil je v četrtek 26. oktobra še shod somišljenikov S. L. S. Povedalo se je na tem volilem, zakaj se je privzelo nekaj skupnih kandidatov. Nasprotniki so pa govorili o kompromisu, a odklonili vse predpogoje zanj; S. L. S. je pa v dejanju pokazala, da zna ceniti vrline delavnih mož, čeprav so nasprotnega mišljenja. S. L. S. je ostala dosledno pri razglasi listini, akopram so jo »Sittenpredigerji« hoteli učiti pristnega krščanstva... Res je dotičnih 6 gospodov iz skupne listine odklonilo kandidacijo S. L. S., a to obvestilo je dospel še le v petek dopoldne. Sicer pa velja načelo: voli svobodno,

Vsa razprava dr. Ušeničnika obsega namreč celih dvajset tiskanih strani. Kdor naj na tako tesnem prostoru označi in analizira pozitivizem, obravnavajo njegov postanek in njegov vpliv na vse življenje človeštva, umstveno in materialno? Z ozirom na očitno le splošno informativni namen te razprave, dalje ker filozofske debate vendar ne spadajo v političen dnevnik in končno, ker je vsaka polemika z dr. Ušeničnikom že zaradi njegovega načelnega stališča popolnoma brezplodna, nam ne hodi na misel, da bi vzeli to razpravo v kritični pretres. Pričujoče vrstice imajo samo namen, opozoriti dr. Ušeničnika, da bi svoji stvari le koristil, če bi zadnje poglavje svoje razprave »Refleks pozitivizma na nas katoličane« razširil in spopolnil s posebnim ozirom na življenje, delovanje in nehanje slovenske duhovščine in duhovniške stranke. Dr. Ušeničnik je označil v tem poglavju modernizem kot posledico pozitivizma in njegovega vpliva na verstvo, sicer pa je previdno ostal v višavah meglene filozofiranja. Dr. Ušeničnik je pač vpletel v svojo razpravo poglavje v katerem po svoje karakterizira psihologijo modernega človeka, ki negira metafizične »spoznavce«, a tako razglabljanje nima nobene posebne vrednosti, to so filozofska ugibanja. V naših časih mora tudi filozofija

izvoljence pa se tudi odloči svobodno!

Po pravici se sme očitati S. L. S., da je bila njena agitacija nezadostna; prisiati se pa mora nasprotnikom, da so izborni raspredli svojo agitacijo, ki je udarjala celo na teroristično struno...

Nemalilano to pačenje resnice zahteva odgovora. Evo vam gospodi-ne kanoniki!

Ko sta se v Ljubljani izvršila dva gospodarska poloma »Glavne« in »Agro-Merkurja« inkoriščal je »Slovenec« in vsa klerikalna stranka to z vso brezstidnostjo sebi v prid. Tudi v Novem mestu smo imeli januarja meseca gospodarski polom. Kot verna učena »Eclensa« jela sta po receptu »Slovenčevem« naša klerikalna generala kanonik Zlogar, z ajdovico okajen radi nekih orgelj v Smartnem in nekdanji postojnski petelin gimnazijski katehet dr. Ažman misliti, da bi bil sedaj pravi čas »po pastirju udariti in razkropile se bodo ovčice« — narodno-napredna domena — novomeška občina mora pasti. Res je postala klerikalna »Ljudska posojilnica« lastnica par vsled zgornjega poloma na kant prišlih hiš, nekotji drugi posestniki pa dolžniki te posojilnice.

Prišla je državnozborska volitev. Kot kandidat klerikalne stranke predstavil se nam je naš ožji rojak nekdanji zloglasni kranjski profesor Evgen Jarc. Nekateri dobrohotni meščani in tudi precej uradnikov, misleč si — narodno napredni kandidat, kojega nihče ne pozna in nas tudi ni vrednim spoznal, da bi se nam predstavil — mima itak upanja, da bi prodrl, dajmo torej glasove domaćinu Jarcu, ki se bo potem gotovo tudi za novomeška lokalna vprašanja zanimal in nam kot poslanec kaj pridobiti skušal. Seveda bilo je to domnevanje v interesu stranke nedopustno. Klerikaleci bi v enakem slučaju gotovo svojega — četudi neznanega kandidata volili, ker imajo strožjo disciplino.

Profesor Jarc je imel vsled tega nedopustnega čina nekaj glasov večine. V vsem klerikalnem Izraelu peli so hosana in bili gotovi, da bo pri prvih volitvah padel tudi »otroč« in v njim mestna hranilnica, imajoča štiri milijone vlog in četrt milijona rezervnega zaklada kot zrelo jabelko v njih nenasiljivo narotje.

Pripravljati so se začeli za občinske volitve takoj, torej 4 mesece prej. Profesor Jarc, ki ima stalni dopust prihajal je vsaki teden semkaj, včasih tudi dvakrat. Imel je svoje konventikelne v raznih zasebnih hišah in obiskurnih gostilnah. Klerikalci ustanovili so kegljaški klub in vabili v ta klub tudi nekatere mlačenjše naprednjake. Vse je bilo v najboljšem tiru. Zmuge bili so si gotovi. Razdelili so tudi že vloge. Županom dekretirali so že nekdanjega strojnika Krajeve tiskarne Vrbana Horvata. Mesto predsednika Mestne hranilnice je bilo tudi že oddano. Sploh bilo je na teh malih sestankih že vse urejeno. Končno sklikel je prof. Jarc prvi večji shod v Novokovo gostilno. Sigurni svoje zmage, postali so glasneji in povsod raztrobili, da bodo liberalci padli. Nekateri naši mlačenjci so jim šli na lim in vse te čenčarije verjeli. Neki resen mož, bog mo odpusti ta greh, je celo pri glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Trzinu zatrjeval, da bo narodno-napredna stranka padla v II. in III. razredu. S tem bo prišla tudi Mestna hranilnica v klerikalne roke.

Ko je imel prof. Jarc še dva shoda v rokodelskem domu in to v imeti praktične namene. Zato svetujemo dr. Ušeničniku, naj preštudira psihologijo sodnjega kranjskega duhovništva, ki oficijelno prisega na metafizične »spoznavce«, in življenje na duhovniški strani stoječega prebivalstva in naj preišče, v koliko je na te kroge vplivala moderna »zabloda« imenovana pozitivizem. Spoznal bo, da je pozitivizem do kosti in do mozga prevzel skoro vso duhovščino in vso takolimenovano katoliško inteligenco. To pričajo milijoni služajev iz vsega življenja in delovanja teh ljudi. Idejno so vsi ti duhovniki pozitivisti, srčno v tem smislu, kakor je označil dr. Ušeničnik to naziranje. Delajo se pač drugačne, ker bi sicer ne mogli ohraniti svojih eksistenc, a v praktičnem mišljenju in življenju so skozinsko pozitivisti v Ušeničnikovem smislu. Naj dr. Ušeničnik ta za cerkev gotovo jako važni pojav le resno vzame v pretres, naj kritično preišče vse te brezštevilne konkretne pojave, ki so mu na razpolaganje in spoznal bo, da je naša trditve resnična do pičice. Bankrot metafizike med slov. duhovščino je eklatanten in po našem prepričanju je sploh ni moči, ki bi mogla v tem oziru provzročiti kako premembo. Če tiči v tem nevarnost za katolicizem in za cerkev, to ni naša skrb S.

nedelje in četrtek zvečer, torej v sadnjem tednu kar dva in ondod pridušal nekaj nezavednih možakarjev — tudi volilke in nevolilke »marinirice« imele so vstop — šli so v boj. Posebno sta se odlikovali mobilizirani »Marifijni devile« Knobleharjeva in Rezeljnova.

Rezeljnova je celo podpis ponaredila in se bo radi tega zagovarjala pred sodiščem. Tudi Knobleharjeva ni imela povsod sreče in zvedela je prav briske resnice, zlasti od zavodne narodnjakinje g. R. Pater Pavel, oziroma ves frančiškanski samostan s častno izjemo enega mirnega gospoda, vikarij Supin, klerikalni učiteljski zbor gimnazijski z ravnateljem Brežnikom, ki je štiri glasove oddal na čelu bil je na nogah (gg. Majcen, Markič in dr. Rožman, so pa s svojo nenavzočnostjo ekselirali). Stori se je torej od klerikalne strani vse, kar je bilo sploh mogoče.

Seveda narodno-napredna stranka pa tudi ni rok križem držala. Sklicala je javen shod na rotovžu teden pred volitvami. Na ta shod je prišlo tudi nekaj klerikalcev, ki so na usta njihovega vodje kanonika Zlogarja izrekli, »da hočejo sklicati zaupnike, ter si prikazovati, da se sprejmejo tudi nekateri izmed teh kandidatov, (seveda samo radi lepšega, s katerimi so potem kaline ločili, »češ«, saj so tudi ti odličnjaki naši), kajti S. L. S. je za skupno (grozdje je v Novem mestu pač še preklislo) delovanje na gospodarskem (!) polju.« Napredna stranka postavila je kandidatsko listo in jo dala novomeški tiskarni J. Krajca nasl. v tisk. Vodja te tiskarne, ki je postala menda filijalka ljubljanske Katoliške tiskarne, je odklonil v zadnjem hipu tisk plakatov, oziroma letakov. Prestajalo ni ničesar drugega nego v Ljubljano koga poslati, da se kandidatska lista dostavi pravčasno vsem volilem. Našel se je poštoven mož, ki je vse to najhitreje izposloval in v permanentni zbranemu agitacijskemu odboru ob 11. noči prinesel v Ljubljani natisnjeno kandidatsko listo. Agitacijskemu odboru pridružil se je v Ljubljani živči novomeški posestnik Rohrmann. Ko so obiskovali razne volilke in volilce naši agitatorji Brunner, Rohrmann in Vojska bili so jim vedno za petami gimn. katehet dr. Ažman, poslanec Jarc in »bodoči« župan Horvat. Le-ti odvzeli so jim nekaj pooblastil, ker so seveda vedno zatrjevali, da se gre za vero. Laž, prav grda laž je pa, da so naši agitatorji le v eni hiši menevirali z zatrjevanjem, da pripadajo »katoliški stranki«.

Istotako je neresnice, oziroma slab dovtip o uradniški manifestaciji narodnega čuvstva, o kompromisu i. t. d. Naša agitacija je bila dostojna, brez obrekovanja (pooblastila, ki niso bila veljavna smo vsa v koš vrgli) in uspeh velikansk. Tri četrtnine in še več volilcev je v taboru narodno-napredne stranke in na kaki kompromis nam ni treba nikdar misliti. To uvidel je tudi dne 28. m. m. popoldne eden klerikalnih generalov, ki je volil mesto zadnji dan od dr. Šusteršiča na Dunaj poklicanega poslanca Jarca, zatrjeval, da se ne bodo klerikaleci nikdar več v nepotrebnih volilni boj spuščali, ker se sedaj niso zmagali, ko je »stari agitator«, jim s svojimi dolgovetnimi članki tako lepo pot na rotovž zgledil »ljubljanški nebodigatreba« pa zopet vse razdrli. Tudi mi želimo v miru živeti, kakor pred dohodom kanonika Zlogarja in vmešaleca prof. Jarca.

Preostajalo bi nam še odgovarjati na razna neopravičena klevetanja maloštevilnih malkontentov. Mi opuščamo to, ker smo dobili od socialstov — do katerih so se malkontenti obrnili — najlepše zadoščenje s tem da so vsi, kakor en mož gasovali za napredno listo, v kateri je bil tudi en socialist. (Prihodnjič smo pa pripravljani jim še en mandat prepustiti.)

Novoizvoljenim, oziroma že večletno izkušenim občinskim svetnikom pa želimo plodonosnega delovanja v prid naši občini. Dela jih čaka v bližnji bodočnosti dovolj, saj je treba rešiti razna nujna vprašanja radi gradnje ljudskošolskega poslopja, kamalacije, eventualno elektrarne itd. Torej krepko in neustrašeno na delo!

Občinske volitve v Škofji Loki.

Kar je bilo pričakovati, se je tudi zgodilo. Župnik Avguštin Sinkovec je zaslužil. Pomagal mu je njegov neizogibni mešetar Tomažev Pepe. Snubitev se je vršila dne 9. novembra 1911 ob 8. uri zvečer. Prizorišče: Salon znane Balantove gostilne v kapucinskem predmestju. Izmed 32 povabljenih prič je prišlo k snubitvi 25 s vsemi duhovniki vred.

Najprvo je župnik Sinkovec proglasil tajnost za vse, kar se bo razpravljalo in sklepalo. Pepe ga je hu-

domačno zakrknil: »E, kaj ti naši možaki — komaj čakajo, da ven pridejo. Vse bodo izdali in liberalci bodo vse izvedeli!«

Na mize so postavili 7 litrov vina in par ducetov viržink. V mislih in dejanjih je dobrovoljni nunski katehet Pavel Zajc preteval groše za to vino in viržinke. Nenavadna veselost je odsevala z njegovih lic, ker so mu je zopet enkrat ponudila ugodna prilika, pokazati svojo darežljivost in plačati za pijačo in kajenje klerikalnim volilem.

Nato so začeli postavljati kandidate. Vse oči so bile obrnjene na Rafaela Thalerja. Smehljaje se, je odklonil vsakršno kandidacijo. Galantno se je zahvalil za zaupanje. Tomažev Pepe, ki ne pozna špasov, se je jezil na Thalerja in je zaklical navzgor: »Thalerja zlasajte in uhajte, ker noče nič prevzeti!« Toda Thaler se je zbranim volilem prikupil. Dal je za celo steklenico žganja, da so ga lahko tudi iz štamperljev pili. Zakazana Pepetova procedura se seveda ni izvršila.

Na vrsto so prišli drugi. Jože Košir, mlinar iz Predmestja, se je tudi branil prevzeti kako mesto v odboru, ker nima časa za to. Zavrnil ga je Pepetov glas: »Kaj ne boš imel časa pet ur na leto, za tistih 5 sej, ki jih bomo imeli!« Ker Košir ni navajen prerokavati se, je rajši obmolnil. — Kovač Lah dopoveduje nekaj Sinkovec in Pepetu. Lah: »Ja, Kašman je »fejst« fant, ga žiher kandidiramo!« Pepe: »Jaz mu nič prav ne zaupam, se preveč družji z liberalci!« Sinkovec: »No, če ga tak zanesljiv mož, kakor je Lah, priporoča, potem ga le dajmo. Bo že »ta prav!« Pepe se je udal Sinkovec in Lah. Anton Kašman pa se je tudi zahvalil za zaupanje in odklonil kandidacijo. — Fešk je godrnjal, da bi tudi rad odstopil. — Staneč Blaž je blagohotno odstopil svojo odborniško mesto Labharjevemu Janezu in izrekel željo, da bi bil rad samo namestnik. — Finžgar, Eržen Martin, Jesenkač so odstopili. — Gašpar Čarman in Josip Guzelj sta tudi odstopila. — Ivan Debelak se tudi ne mara družiti s tako »šaro« in je rajši odstopil. — Gračane pa ni prišel v poštev, ker je z župnikom v razporu.

Bridko, razočarana sta bila Sinkovec in Pepe. Pepe je navsezadnje zgubil vso potrežljivost. Zarjul je: »Vsi odpovedujete, nobeden noče ničesar prevzeti in kaj pa bo? Potem je res še najbolje, da celo stvar pustimo pri miru. Naj pa imajo občino liberalci!«

Vtihnili so vsi volilci ter ga srkali iz kozarec in štamperljev in kadili viržinke za Thalerjeve in Zajcove groše.

Začel se je tilh pogovor aranžerjev tega zaupnega sestanka.

Tomažev Pepe je napravil celo noč s kvartanjem.

Ti prizori so se vršili pri snubitvi Ločanov od strani našega župnika Sinkovec. Že drugi dan je celo mesto govorilo o tej komediji. Sedaj se vedina volilcev iz mesta in okolice smejejo na Sinkovec in Pepetov račun. Norčujejo se iz kandidatov, kakor so Kápar, Tajčman in drugi. Sinkovec in Pepe sta s svojo kandidatsko listo zafurala, kakor nikoli. Nihče je ne mara. Pametnejši možje so se že odpovedali, drugi jim bodo še sledili. Le Krevšov France trdovratno vstraja na tem, da se ne bo odpovedal, ker se nadeja, da bo le klerikalni občinski odbor dosegel nove ceste iz Škofje Loke do železniške postaje. Razumnejši volilci so pa mnenja, da bodo klerikalni odborniki še poprej sklenili povečanje župne cerkve na stroške vseh faranov, kakor pa zgradbo nove ceste na deželne stroške. Zlasti Tomažev Pepe je zelo vnet za to. Kaj bodo na to rekli volilci škofjeloške mestne občine, bomo videli na dan volitve. Ako radi plačujejo na dolga, dolga leta visoke davke in doklade, potem naj le volijo take kandidate, kakor so: župnik Sinkovec, zdravnik dr. Hubad, Tomažev Pepe, Fronkar Uršič in krojač Kápar in pa one, ki jih bodo ti pobožni možje priporočali.

Reklamacijska komisija je svoje delo dokončala in v dveh sejah rešila vse vlozene reklamacije. Ako se bo vključila še kak pritožba na e. kr. okrajno glavarstvo zoper odločbe te reklamacijske komisije, potem se bo volitev še nekoliko zavlekla.

O tem pa bomo že poročali.

Glas iz Metlike.

(V ožigled obč. volitvam.)

Naši tukajšnji klerikaleci, ki jih je po številu jedva za preste ene roke, se trudijo na vse pretege, da bi pri predstojeh občinskih volitvah zadobili prevlado v občini. Kakor je bilo pričakovati, niso posebno izbirni v sredstvih, ki peljejo do tega cilja in se drže svojega gesla, da namen posvečuje sredstva. Vrgli so se zatorej z vso vnamo na obrekovanja

naših v ospredju stojičih mož in na pačenje resnice. »Slovenec« predale polno s smrdljivimi dopisi, polnimi osebnih žalitev in zavijanj. Tako je zagledal prošli teden luč sveta neki dopis, kjer se na nesramen način napada tukajšnjega okroglega zdravnika dr. Weibla. Hudočno se mu očita, da zanemarija svoje zdravniško službo in se mu hoče braniti, hoditi k bolnikom na sosedno Hrvaško, kliče za pomoč zdravstveni zastop in še deželni odbor, zahtevajoč od njega, da se ga prestavi itd. In kakaj vse to? Zato, ker se zanima za povzdigo svojega rojstnega kraja, Metlike, za katerega ima smisel in ljubezen. Znano nam je, da je kot dober zdravnik s delom obložen in reklo se bi nositi vodo v Kulpo, ko bi hoteli naštevati, koliko dobrot deli med svoje ljudstvo. Ker ni vaš in ker mu ne morete službeno blizu, hočete ga pa s takimi članki pred ljudstvom oblatiti in mu ugled in zaupanje spodkopati. Proč od njega vaše umazane roke! Zastonj so vaše spletke. Ne bo izdalo, če še nekoliko stotin »Slovenec« razdelite med kmete. — Trn v peti je našim klerikalcem tudi g. Milan Guštin, miren, obče priključen in za napredek Metlike vseskozi vnet mešan. Temu možu podkajajo klenje po načelnstvu gospodarskega odbora, kakor da nima svoje brige dovolj. Ker ne trobi v njihov rog, kličejo i zoper njega deželni odbor za pomoč.

Kot tretjo tarčo so si izbrali našega g. Josipa Fleischmana, ki si nupa v svojih izvenuradnih urah biti posojilniški odbornik in izvrševati svoje državljanske pravice kot precejšen davkoplačevalec. Ker ne najdejo na njegovem kosmatem telesu nobene krive dlake, očitajo mu nemarnost v uradu. Mi pa vemo, da on v uradu več stori, kakor marsikdo pozneje vstopi, ki se je moral tega dela šele učiti. Kaj ko bi gospoda oficijalna Vovka vprašali, če šteje agitacija v uradu tudi k vestnem izpolnjevanju uradnih dolžnosti? Ta človek od samega klerikalizma, odkar je predsednik krščanske socialnega izobraževalnega društva na Lokvici, kar brendi. Obletel je po Metliki in v okolici že vse volilce, agitujoč in obljubljal. Tudi v uradu je to poskusil, a naletel je slabo ob energičnem nastopu stranke. Opozorjamo na ta dogodek sl. e. kr. okrogno sodišče v Novem mestu, proseč odločno, da bomo saj v uradu varni pred tem nadležcem.

Ta svojat pa ne da miru tudi popolnoma neprizadetim meščanom. G. Predalič očita, da je pred 2 leti agitiral za svojega svaka Gangla, in mu kratko kot predsedniku Čitalnice prepoveduje, dajati društvene prostore na razpolaganje, komur ou hoče. Res, nekaj za bogove!

G. nadučitelju Burniku so pod nos pomolili neko pismo iz 12. let nazaj. (prebedasto!) kakor, da je bil Burnik tedaj klerikalec. Pa če je tudi bil! Koliko bivših naših pristavev sedi med klerikalec pri koritih! Le začnite pri škuhtu in nehati pri zabavljanju klerikalnem pripadniku v Metliki. Z g. Burnikom smo ene misli, ko je pisal, da je prijatelj spoštovanja (!) vredne duhovščine in da odklanja pruski lažleberalizem. Ako je duhovnik v resnici le duhovnik in ne politični hujšak, kakor je to pri nas, potem mu dajemo radi vsa čast. Pruski liberalizem in naš metliški pa nista v nobenem sorodstvu. Mi smo le v toliko liberalni, da pustimo vsakemu svoje politično prepričanje, ne sovražimo nasprotnika, in da hočemo v posvetnih stvarih od naših politikov tirajočih kaplanov neodvisni biti.

Potem, ko so ti junaki s blatom omotali naše moze, obrnili so v 258. številki »Slovenec« svoj voliči kožuh na znotraj: zasukali so se na gospodarsko polje. Pa tudi tu hočemo z njimi obračunati! Začnimo!

Zerada mestnega mlina se je podvzela že pred 20 leti in ne more se današnje mlado stranko odgovorno delati za ponesrečeno spekulacijo naših očetov. Vendar pa je mlin danes aktiven in amortizuje glavnicu. Ne moremo še danes trditi, li se morda vendar ne porabi nekoč za metliški mestni vodovod.

Metliki gotovo ne bo oni koristil, ki bo rosalniško okrajno cesto hotel prelaziti čez pravne ujvice mimo kolodvora. Take preloziona cesta bi imela pomen in korist le za Rosalnice, ne pa za Metliko. Za Metliko ima pomen edino ona cesta, ki se bo prelazila mimo mestnega mlina ob Obrhu. Ta cesta je bila leta 1909. od deželnega odbora že razpisana in tvrdka Fischer jo je tudi že za 18.000 kron v delo vzela. Vi ste pa nekaj za našim in za hrbtnost estnega odbora našmarili, nakar je deželni odbor preleganje ustavil. Zgodilo se je to le v interesu Rosalnic. Li ste vi tukaj delali za Metliko? In mislite li vi, da bi bila cesta čez vejar, kjer se nahaja najrodovitejše njive, cenejša? Li ni pri mestnem mlinu dalo mesto za cesto več kot polovico tal zastonj?

Danes nam očitajo, da smo zapravili 2400 K v kolodvorski namen. Da nismo bili pa ničesar storili, bi nam pa danes ta nič očitali. Z uspehom smo lahko zadovoljni: dosegli smo premaknitev kolodvora tik do Karlovske ceste, med tem, ko so nam ga poprej postavili tje nad mestni log, na kraj, kamor se Metlika ne bi mogla nikdar razvijati. Umevno je bilo, da smo posegli po samopomoči, in da je občinski odbor o tej stvari v dobrem prepričanju sklepal. Tedaj ste molčali, zdaj pred volitvami pa s tem agitirate. Je-li to pošteno? — Glede plačila pa počakajmo sodniške obravnave in bomo potem govorili; kajti znamenja kažejo, da ne bomo plačali ničesar.

Vprašujete, li so oni škodljivi občine, ki so bili proti temu, da se zida telovadnica, katera bi občino Metliko in v Metliko vselane občine nad 25 tisoč kron stala? Proti zgradbi telovadnice bili smo mi! V zgradbi telovadnice nas je pa vsled svoje zagrizenosti in mržnje do Sokola skoro pahnil naš načelnik krajnega šolskega sveta, domišljavi Vukšinič. Ni mu dišalo, da bi šolska deca telovadila v sokolskih prostorih, češ, vtegnili bi se navzeti tega duha. Podpisano pogodbo je naknadno potvoril in s tem onemogočil, da bi ta deca tu telovadila. In sedaj se trkate na prsi, da ste vi nas telovadnice rešili. Rešila nas je naša čuječnost! Vukšinič je seveda potem tudi nastopil proti zgradbi telovadnice, ker si je moral pomagati iz zagate. Tako je ta zadeva in ni nič drugega! Kdor jo drugače razlaga, ta laže! In s takimi lažmi pitate vi svoje volilce!

Tudi med srbsko živino ste vtaknili svoj nos, kakor da imajo metliške občinske volitve z njo kaj skupnega. Volilcev rabite, kaj ne? Zatorej pomagaj, kar moreš. Pa dobro! Zaprtje srbske meje je podražilo govedino, ker so se vsled pomanjkanja domače živine cene dvignile. Z visoko ceno živega mesa se bogatijo na le veletržci, ki vzgojijo doma nebroj živine in jo potem v inozemstvo prodajajo. Mali kmet pa, kateremu bi morale v dobro priti, nima nič od visokih cen. V jeseni proda vole, ker nima krme, na spomlad jih mora pa še dražje kupiti. In naš Metličan je večinoma tak mali gruntar, ki ima od zaprtja meje le drago govedino. Ne hvalisajte torej preveč tega zaprtja, ker je njegova vrednost dvomljiva.

Tudi z vodovodom hočete vabiti. Še predno je naša stranka v Metliki zaživela, mislili so Metličani na vodovod, ker so vedeli, da je velike vrednosti imeti zdravo pitno vodo pri roki. Zdaj pa hočete vi biti očetje te ideje! V Metliki so veliki davkoplačevalci; plačujejo eno tretjino davka od celoga sodnega okraja. Zavoljo tega nas prav nič ne skrbi, da nas ne bi deželni odbor pritegnil k vodovodnemu omrežju Bele Krajine. Le vode še ni. Če je ne najdemo, è bo pa menda le naš Obrh dober.

Kakor je lepa misel bolnišnice v Metliki, tako se nam vidi neizpeljiva, ker je kraj premajhen. Bolnišnice v malih krajih so pa le nekeke hiralnice, ki so vedno pasivne. Le pogledite v Črnomelj!

Glede preložitve veverske ceste stojimo pa, kakor smo že zgoraj povedali, na stališču, da je to cesto preložiti edino le ob Obrhu mimo mestnega mlina, ker edino taka bi imela pomen za Metliko.

Ne vabite volilcev z vašo neslano korekturo državne ceste. To bo država brez nas in vas dobro in prav izpeljala in bo najmanj naša zasluga za to.

Tudi naša dovozna cesta na bodoči kolodvor je že določena, kakor vam bo menda znano. Drugega dovoza mi ne rabimo. Če ga hočete Rosalničani, pa si ga naj sami naredijo. Mi hočemo, da bo osredotočen postajski promet skozi Metliko, in se bomo že znali upreti konkurenčnim komunikacijskim nakanom.

Tudi nov betonski most čez Kulpo obljublja. Ta most je vendar državi in prej ne bo drugega, dokler tega Kulpa ne vzame. Pa faki prijatelji Hrvatov ste neenkrat postali! Sai ste vendar ob štacijski komisiji trdili, da naš kolodvor nima prave lege, ker bo ustrezal Hrvatom in dovozna cesta bo le za Hrvatit, in zavolj tega ga je pomakniti proti Rosalnicam. Tudi ni res, da karlovski poštni avtomobil zbog slabegega mostu ne vozi do Metlike; res pa je, da zavoljo tega ne, ker je avstrijska pošta preveč dobička od Broda do Metlike zahtevala, in so se pogajanja razbila. Torej farbatje le bolj nametno!

Dokazali smo vam v teh služajih, da bomo brez vas in vaših naslancev vse te zadeve tako uredili, da bodo v najlepšem redu. Nikari preveč ne skrbite za nas! Zli se nam, da sta vaša skrb in linbezen do nas tako iskrena, da bi nas najrajši v objemu zdušili.

Dovolj je, če vemo, da je vaš duševni vodja kaplan Natčan. Ta božji pastir je samo še politik; pro-

zet je sovražna do vsega, kar ni njegove stranke. Ta človek, ki je od danes do jutri tu, ki se vas ogiblje meščani, kakor da ste garjevi, ne razume vas, niti vaših potreb, ker je tujec. Isto velja o najnovejšem konsuskem hišniku Vovku. Kaj hočemo pa reči o oskrbniku nemškega viteškega reda Vukšiniču? On je človek, ki se je po posebni milosti povzpel od sodniškega pisarja do sedanje službe, ki ne zahteva posebnih duševnih zmognosti. Igral bi rad neko vešeno vlogo. Znači ga velika strankarska zagrizenost. Ker misli, da avanzira v Ljubljano, se neka trojica koritarjev že tepe za njegovo mesto. Konsuski poslovodja Koren bil je nekoč koncilijantna oseba. Zdaj so ga pa volitve popolnoma podivjale: leta kot bedak od volilec do volilec po mestu in po vaseh in trga brezvspešno podplate. Če hočete spoznati njegovo politično značajnost, povemo na vse grlo, da se je pred 2 leti nam ponujal. Tudi sedaj bil bi rad občinski tajnik. O agitatorju in umetniku Ganglu pa rajši molčimo, ker se nam ne zdi dovolj resen nasprotnik in kandidat. Ljubljanski naprednjaki so mu pomogli do kruha, katerega sedaj je. O drugih kalinih, katere je ta čedna družba na svoje volilne limanice vjela, ne maramo razpravljati. Polakomnili so se obljubljene odborniške časti. Obljubljaljo namreč vsakomur odborništvo. Tako so obljubili tudi našemu županu Jutražu še za naprej županski stolec, kar je temu staremu zaupniku narodno-napredne stranke še tisto troho doslednosti vzelo, da se je vdal farovski stranki. Pomilujmo ta korak tembolji, ker smo mnjenja, da si bi bil lahko na stare dni to prihranil. Menda se mu bo kmalu tako zgodilo, kakor se je poslanecu in županu Matjašiču, katerega so lastni vaščani pustili pasti. Li ne vidite, da se vam kmeti puntajo; še eno tretjino jih ne bodejte spravili na volišče. In s temi hočete znagati?

Metličani! Strnite se torej skupaj v močno bojno vrsto, in ne pustite, da bi vam okoliščini kruh delil. Vi ste odrasli jerobstvu in bodite gospodarji v lastni hiši in v lastni občini le vi sami in nobeden drugi. Naj vas ne razdirajo osebnosti in krajevni interesi, pokazite disciplino; saj lahko korakamo i dalje posamezno, a vdarimo skupno. Zatorej na dan volitve vsi v boj za našo meščansko kandidatno listo.

Italijansko-turška vojna.

S tripoliškega bojišča.

Iz Tripolisa poročajo v Berlin: Preteklo nedeljo so poslali Italijani šest uglednih meščanov iz Tripolisa k Arabcem, da se pogajajo z njimi. Arabci so odgovorili: Mi umremo ali vi! K Turkom je dospel poslanec iz Fenasa z 800 jezdec in proviantom.

Iz Tripolisa poročajo v Rim: Italijanska vlada je izdala ostre odredbe za tuje častnike, ki so na bojišču. Tem častnikom se je prepovedalo skoraj vse prosto gibanje. En generalni stalni polkovnik in več častnikov nadzorujejo tuje častnike.

»Agencee Havas« poroča iz Tripolisa: Vseled močnih nalivov, ki že tri dni neprenehoma trajajo, je Qued Medsenin izstopil iz svoje struge. Voda je odnesla italijanske utrdbe pri Bumeliani in tvori veliko jezero. Izliva se skozi mesto v morje. Italijanske čete so se morale umakniti in se utaboriti za Bumeliano.

Varstvene naredbe v Dardanelah.

Iz Carigrada poročajo, da delajo Turki priprave za slučaj, da italijanska mornarica napade Dardanele. Polagajo močne mine, vhod pri Kulmu in drugih ogroženih krajih so tudi zavarovali z minami. V utrdbe so postavili 18 Kruppovih poljskih topov in 22 brezstrelnih topov. Turška mornarica je pripravljena in se vsak dan vadi v ostrem streljanju.

Dementiji.

Z Dunaja poročajo, da se je italijanski vojaški ataše pri vojnem ministru informiral o mobilizacijskih odredbah v Bosni. Vojni minister mu je odgovoril, da se ni niti v Bosni, niti kje drugje ničesar odredilo, kar bi se dalo razlagati le približno kot mobilizacijsko odredbo.

Iz Carigrada poročajo, da so brojavke vojnega ministra, ki so bile v zadnjem času razširjene v inozemstvu o bojih pri Tripolisu, v Benghaziju in drugih krajih, izmišljene. Vojno ministru je več dni ni dobilo nikakih poročil o kakih bojih. »Tanin« demantira tudi poročila o zmagah, ki jih pripbuje sleherni dan del turškega časopisa.

Nadalje poročajo iz Carigrada, da je iz avtentičnih informacij razvidno, da se do zdaj še ni definitivno sklepalo o izgonu Italijanov.

Pred koncem trozveze.

»Corriere della sera« objavlja uvodnik bivšega milanskega kornega poveljnika generala Mainoni d' Indiguato. Uvodnik pravi, da je Italija

neposredno pred koncem trozveze. Da se reši vprašanje, ali naj ostane še nadalje v trozvezi ali pa naj izstopi iz nje, se naj vrše pogajanja, pri katerih mora imeti Italija kolikor mogoče veliko akcijsko svobodo. Tudi prinese lahko vojna s Turčijo vsak trenutek iznenadenja, vsled katerih mora imeti Italija svoje vojne moči pripravljene. Potrebno je, da mobilizira Italija, četudi pošlje v Afriko dva ali tri, celo štiri armadne zbore, doma ostale armadne enote z isto sigurnostjo, z istim materijalom in z istim številom mož, kakor če bi se ne odposlalo toliko vojaštva.

Italijanski konzul proti bosanskemu časopisu.

Italijanski konzul v Sarajevu, vicomte Giachi, je protestiral pri deželni vladi proti pisavi bosanskih časopisov. Vsled tega se je državno pravdnštvo obrnilo na časopise s prošnjo, naj zmernejše in blagotnejše presoja postopanje Italijanov v Tripolitani.

Politična kronika.

Rusko-bolgarske kapitulacije razveljavljajoče konzularne in druge konvencije so že podpisane. Rusija pa si je dala zagotoviti od Bolgarske striktno obveznosti zaradi odplačevanja dolga za vzhodno Rumelijo v znesku 16 milijonov rubljev.

Ruski državni svet se je sredi posvetoval o vprašanju svobode vesti. Zastopniki duhovščine so strahovito rohnili proti tej predlogi, češ, da je prvi korak za ločitev cerkve od države. Notranji minister je zagovarjal predlogo, ki da je v popolnem skladu s carjevim ukazom z dne 30. aprila 1905 in odgovarja zahtevam privatnega življenja.

V nekaterih mestih na Kitajskem vlada popolna anarhija. Tako poročajo iz Nankinga, da je prebivalstvo obupano, ker nastopa general Čang z največjo krutostjo. Neprehoma iščejo Kitajce, ki so si odrezali kite in obglavljene, na s dnevnem red. Vojaštvo krvoločnega generala obstoja iz izvržke cele provincije in je spaja samo neomejeno dovoljenje za ropanje, plenjenje, požiganje. Na glavo generala Čanga so razpisali revolucionarji 5000 dolarjev. Tritisoč revolucionarjev je večeraj zapustilo Sanga in koraka proti Vankingu. Cesarski edikt naznanja imenovanje ministrstva Juanšikaj. V ministru je tudi nekaj Mandžujev, vendar nobenega plemiča. Tudi Linanhang je sklicel zastopnike revolucionarnih pokrajin v Sanga ter je naznanil konzulum, da so republikanske države izvolile zastopnike za centralno vlado, ki bo imela svoj sedež v Vučangu. Kakor smo že poročali, je 30.000 mož vladnih čet pri Hangčavu prestopilo k revolucionarjem ter korakajo te čete proti Nankingu in Cingjangu. V bližini teh dveh mest so revolucionarji premagali vladne čete ter je pričakovati pri Nankingu velike odločilne bitke.

Štajersko.

Živinske cene v Gradeu. Teden-ski sejem dne 16. novembra. Po uradnem poročilu. Prignanih je bilo 170 volov, 72 bikov, 132 krav, skupaj 374 glav. Prodaja slaba, cene nižje. Plačevalo se za pitane vole 48—52 K, izjemoma 53, napol pitane 42 do 47, suhe 39 do 41, pitane krave 36 do 40, napol pitane 26 do 34, suhe 32 do 25, biko 35 do 45. Cene za 50 kg žive teže. Tuji kupei so nakupili 136 glav, največ Gornještajerci in Tržičani.

Iz Celja. Kakor čujemo, bo dobil mesar F. Plevčak v Gaberju dovoljenje za uvoz večje množine srbskega volovskega mesa, katerega bo po zmernih cenah prodajal. Tudi en mestni mesar bo dobil enako dovoljenje. Za ta uvoz se je zelo potrudil državni poslanec dr. A. Korošec, kar kaže, da mož vendarle hoče vsaj nekaj storiti za one volilce, ki hudo trpe vsled neznosne letošnje draginje.

Iz Celja. (Občinske volitve v okolici.) Sporazumno sestavljena slovenska kandidatna lista je sledeča: I. razred: dr. Jos. Sernee, odvetnik, Celje; Franc Plevčak, posestnik, in gostilničar v Gaberju; Stefan Strašek, posestnik, Celje; Franc Ogradič, opat, Celje; Miha Škraber, veleposestnik, Lava; Peter Majdič, veletržec, Sp. Hudinja; Jože Belak, trgovec in posestnik, Sp. Hudinja; Juri Knez, posestnik, Ostrožno; Konrad Čekec, posestnik in gostilničar, Gaberje; Blaž Čater, posestnik, Dobrava. II. razred: Ferdinand Gologane, stavbni podjetnik, Gaberje; Anton Mirnik, po dom. Kos, Medlog; Janez Samec, posestnik, Lokrovec; Jernej Kumer, posestnik, Pečovnik; Vinko Kukovec, tesarski mojster, Lava; dr. J. Benkovič, odvetnik, Celje; Tomaž Grah, posestnik in vpokojeni

učitelj, Gaberje; Ivan Teran, posestnik, Sp. Hudinja; Franc Confidenti, posestnik in gostilničar, Zavodna; Jakob Omladič, trgovec in gostilničar, Sp. Hudinja. III. razred: Iv. Radej, posestnik, Breg; Janez Glinšek, posestnik, Gornja Hudinja; dr. A. Božič, odvetnik, Celje; Jernej Čekšo, posestnik, Prištova; Franc Trupej, posestnik, Babno; Franc Šribar, posestnik, Dobrova; Anton Fazarine, veleposestnik, Ostrožno; Franc Samec, posestnik, Ložnica; Jos. Koštomaj, posestnik in trgovec, Gaberje; Avgust Sušnik, veleposestnik, Lava. Kakor smo že v »Slovenskem Narodnem« omenili, se bo bil posebno hud boj za I. in II. razred. Nemci delajo s polnim parom, celo z grožnjami in podkupovanjem. Treba bo, da stori vsak slovenski volilec v polni meri svojo dolžnost pri agitaciji in volitvah samih. Celjska okolica je druga največja in najvažnejša slovenska občina na Spod. Štajerskem — zato mora ostati v slovenskih rokah.

Iz Celja. Leta 1912. se vrše zasedanja tukajšnjega porotnega sodišča pozimi s pričetkom 12. februarja, spomladi 20. maja, jeseni 2. septembra in pozimi 2. decembra.

Iz Radeč pod Mariborom nam pišejo: Že lani so se širile govorice, da mislijo Nemci v naši lepi slovenski vasi zidati Sulferajnsko Selo, v katere bi pohajali otroci iz bližnjega Frana in drugih vasi. Takrat se to še ni zgodilo, očitno še manjka »materijala« in v Račah je le še premalo nemških trgovcev. Zato pa so začeli Nemci na drug način. Neki mariborski trgovec je otvoril novo trgovino pri kolodvoru, dasi za njo pravzaprav ni prave potrebe; pri tej ustanovitvi ima najbrž »Südmärker« svoje kremplice vmes. Iz Zg. Poljskave se sem preselili nemški zdravnik. Tako prihajajo privravnici drug za drugim — in končno bodo Rače »deutsche Erde« in vsa nemška napadalna društva se bodo trudila oteti te privravnice »narodne smrti«. Kje smo še mi od tega, da bi mislili na notranjo kolonizacijo lastne zemlje in domovine! Saj celo »Slovenski Gospodar« te grabežljive tujce za nekaj kron priporoča v inseratnem delu in pravi v uredniškem, da naj zahaja naše dobro katoliško ljudstvo k tujcem kupovat. V enem stolpju šidmarkovce napadate, v drugem pa priporočate — to je zares slaba politika, ki jemlje našemu »sobrambnemu« delu pri mislečih ljudeh vso resnost.

Iz »slovenskega« Št. Ilja smo dobili prečudne novice, ki se tičejo osobito »slovenskega župana Thalerja in večine »slovenskih« občinskih odbornikov. Te novice se sučejo okrog razširjenja nemške šole v Št. Ilju in pe govore o tem, da se v Št. Ilju baš od »Slovenec« najstrastnejše preganja jo oni, ki zares slovenski čutijo. »Einer ist schon gegangen.« je rekel Thaler (ki sploh slovenski v Št. Ilja ne zna govoriti), namreč kaplan Golob — »und einer wird noch gehen.« O žalostnih, prežalostnih razmerah v Št. Ilju bo treba enkrat odkritosrečno govoriti. Čemu slepiti samih sebe?

Iz Ptuj. — Ja, Bauer, das ist was anderes! — V »Slov. Narod« smo minule tedne čitali o postopanju predsednika graškega nadsoodišča, kateri je z ozirom na »posebne politične razmere« prepovedal dvema sodnikom v Novem mestu občinsko odborništvo. V Ptuj pa mirno sedi sodnik dr. Bauer v občinskem zastopu in se Pitreich prav nič ne briga za »posebne politične razmere«, ki vladajo v Ptuj. Nele, da si stojita v mestu dve politični stranki nasproti in se je ena že do najvišjih mest pritožila zaradi postopanja ptujskega okrajnega sodišča, pomisliti moramo, da vlada najostrejšje politično nasprotstvo med mestom in okolico. Kako more sploh nepristanski sodnik sedeti v korporaciji, katero se je sčasno spravljalo v jako ozke zveze s septemberskimi izgedi? Ako je stuhtal Pitreich »posebne razmere« v Novem mestu, bi moral isto storiti tudi v Ptuj. Pa tu gre za Nemece — in to je seve kaj drugega, kaj ne?

Drobne novice. V naučno ministrstvo je poklican v službovanje g. dr. Milko Lubeč, okrajni komisar v Ptuj. Kakor znano, je bil dr. Lubeč dalje časa vodja politične ekspoziture v Mozirju in je ostal Savinjanom v najboljšem spominu. — Požari. Na Bregu pri Ptuj je zgorela dne 15. novembra hiša Martina Begana. Hiša je bila iz lesa in je zgorela do tal. Zažgali so otroci, ki se se igrali z vžgalicami. V Šomarju pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je zgorelo posestniku Maharu vse, kar je imel: hiša, gospodarska poslopja, pridelki in živče. Zažgali so tudi otroci. V Gorici pri Račjem je zgorelo te dni 6 gospodarskih poslopj, ker je pihal močan veter. Ogenj je izbruhnil pri posestniku Celofigi. — Iz Ptuj. V ponedeljek se je pasel konj kmeta Horvata iz Zg. Pristave na travniku poleg Drave. Pri tem je padel v deročo vodo in utonil. — Iz Maribora poroča graški »Tagblatt«, da bodo v socialnodemokratski »delavski pekarni« kmalu usta-

novili obrat. Poved je bojda deloma tudi konkurenca dunajske socijalistične tovarne za kruh »Hammer-brodwerke«.

Koroško.

Otrok zgorel. V okolici Velikoveca je pustila posestnika Lipuš na ognjišču svojo 10 mesecev staro hčerko samo. Poleg otroka je gorela petrolejka. Otroci se je splazil k luči in prevrnil nase svetilko, ki se je nžila. Vnel se je petrolej in ko se je vrnila mati domov je našla otroka popolnoma zgorlega.

Smrti padec. V bližini Spodnje-Dravograda so našli mrtvega v globokem jarku pot cesto posestnika Jerneja Ortnerja. Ortner, ki so ga pogrešali že več dni se je vračal po noči v Dravograd, zašel v temi s cesto in padel čez strmi rob v globčino.

Dve deklici povozil. Major P. v Celovcu je povozil z dvouprednim vozom na Starem trgu dve šolarici. Ena je dobila precej težke poškodbe in so jo morali odpeljati v bolnišnico, druga pa je le lahko poškodovana.

Osepnice in legar se je razširil med otroci v Gospe Sveti in okolici. V Gospe Sveti je zaprta šola za nedoločen čas.

Primorsko.

Iz poštne službe. Aspirant Ivan Simončič je postal poštni oficijant pri Sv. Luciji ob Soči. — Poštar Ivan Zamperlo je premeščen iz Žirov v Tolmin.

Iz politične službe. Namestni-stveni koncipist dr. Franc Vodopivec je premeščen iz Tolmina v Pulj.

Zaradi volilne sleparije je obso-dilo večerj sodišče v Gorici 11 agitatorjev iz Červinjana, ki so agitirali za laškega kandidata Pettarinija. Dobili so vsi zaporno kazen od 48 ur do 14 dni. En obtoženec je bil opro-ščen.

Nova cesta. Še letos bodo pričeli graditi novo cesto iz Avč čez Kal. Banjšice, Bate do Grgarja. Cesta bo dolga 23 km. Proračun gradnje znaša 380.000 K. Vlada je dovolila za cesto 70%, deželni zbor pa je dovolil 76.000 K v petih obrokih. Gradbo ce-ste je prevzel domač podjetnik Debe-njak iz Kanala.

Požar. Na Kalu je pogorela po 4 letih že družic takozvana »Občnar-jeva šola« sedaj last krmarja Bra-tuža. Ogenj je nastal v dimniku. Bi-la je nevarnost, da se vname cela vas, ker so sosedne hiše že užigavale.

Stavka voznikov v Trstu. Poga-janja, ki so se vršila večerj med za-stopniki spedijskih trvd in stav-ljenjodimi vozniki so se razbila. Za-stopnik trvd dr. Cimadori se je zgledil na to pri tržaškem županu in ga prosil za posredovanje, kar je žu-pan tudi obljubil. Vozniki vstrajajo pri svojih zahtevah. Tudi manjši podjetniki so zavrnili predlog svojih službencev, ki se vrnejo na delo, če jim zvišajo tedensko plačo za 1 K. Tekom popoldneva pa so jim dovolili ta povisek, naka so vstopili vozniki takoj v delo. S posredovanjem magi-strata upa dr. Cimadori doseči v kratkem tudi sporazum med ostalimi vozniki in delodajalci.

Negode. Zastupila se je v Tr-stu 24letna zasebnica Marija Marje-tec. Vzrok samomora je neznan. — Na laškem parniku »Aurora«, ki je pripeljal v Trst žveplo, se je vnel skladišče. Vred silnega smrada so ogenj takoj odkrili in ga zadušili s tem, da so prostor popolnoma zaprli. — V ulici Machiaveli v Trstu so are-tirali detektivi 19letno kmetic Ano Bažič iz Koprške okolice, ker je kradla po raznih trgovinah manu-fakturno blago. Pri njej so dobili ve-liko posebno finih svilnenih šerp in ogrinjal. — Srčna kap je zadela na policijskem ravnanstvu v Trstu 28letnega stražnika Andreja Malni-ka. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Mlad ponarejalec denarja. V Trstu so prijeli 19letnega učenca Franca Kvala zaradi ponarejanja de-narja. V svoji delavnici je poniklal veliko dvavinarških komadov in jih izdajal za desetice sam, ter pošiljal menjavati tudi otroke. Koliko časa je to delal, ne pove.

Umor ali samomor na železni-škem tiru. Na železniški progi pri-bližno 15 m od križišča ceste iz Go-renj so našli truplo delavca Iv. Gr-želja iz Gorenj. Truplo je bilo čez treh popolnoma prerezano. Poleg tega ima mrtvec na glavi več po-škodb, ki so nastale ved udarcev s topim orodjem. Grželj je bil jako pri-ljubljen delavec in poznavalci raz-mer izključujejo samomor. Pač pa sumijo, da je bil Grželj zaradi ljubo-mumnosti ubit, in da so ga zločinci položili za mrtvega na železniško pro-go. Roparski umor je izključen, ker so našli pri njem 20 K denarja in uro z verižico. Sodišče v Sežani je uvedlo obširno preiskavo in so aretirali že pet osumljenecov.

Dnevne vesti.

+ Zmaga v Zgornjem Logatcu. Pri občinskih volitvah v Zgornjem Logatcu je zmaga v vseh treh raz-redih narodno - napredna stranka.

+ Tudi Čehi so krivi! Čehom so naši klerikalei že od nekdaj gorki in le morejo, jim pokažejo svojo mri-njo. Kaj je varok te mrinje, ni težko uganiti. Češka državnozborna dele-gacija jim je preveč napredna in svo-bodomiselna. V tem grmu torej tiči zajec, zato neprestano zbadanje češ-kih poslancev od strani slovenskih klerikalcev. Pa kakor se zdi, se Čehi prav malo menijo za to klerikalno zbadanje in gredo mirno svojo pot naprej, ne ozirajo se na klerikalne kužke, ki renče nanje izza plota. Če se sploh more imenovati politika ka-ke stranke v parlamentu trezna, do-sledna in pametna, se mora izreči taka sodba o češki politiki, zlasti ako se ta politika presoja, kakor je to po-trebno, s češko-narodna in v obče s slovanskega stališča. Češka politika ne pobira dobitnic, se ne peha za mrvitami, ki bi padle z bogato oblo-žene mize, ki jo vsakokratna vlada pogrinja Nemcem, marveč zahteva to, kar gre češkemu narodu po vseh človeških in božjih postavah, to je popolno ravnopravnost na vsi črti.

V državi so »beati possidentes« Nemci, ti imajo v rokah vse dobroto, in dokler ti Nemci ne porazdele teh do-brot, kakor zahteva to pravičnost, z ostalimi narodi, ni moči misliti na trajen narodnostni mir v Avstriji. Vsakdo, ki sodi pravično in nepri-stransko o dejanskem položaju v dr-žavi, mora torej priznati, da so edino Nemci tisti, ki s svojo intrinsingent-nostjo in s krivičnim vzdrževanjem svojega, z nasilnostmi pridobljenega posestnega stanja zavirajo mir v dr-žavi in pametno sporazumljenje med narodi. Zato je naravnost neokusno in s slovenskega stališča tudi skrajno krivično, ako se podtika Čehom ena-ka krivda, da ne pride do narodnost-nega sporazuma v Avstriji, kakor Nemcem. Zato je obsodbe vredno, ker krivično, ako »Slovenec« tudi o češ-kih poslancih kar pavšalno piše, »da gredo v svojih separatističnih težnjah tako daleč, da ne izključujejo samo sporazuma, ampak ustvarjajo ravno na ta način med seboj in drugimi strankami v zbornici tako razmerje, da je vsako skupno delo nemogoče.«

— Vprašamo samo dr. Šustersičevo glasilo, če je po njegovih nazorih bor-ba za ravnopravnost — separatisti-čno stremiljenje? Iz vsega delovanja in nehanja slovenske klerikalne dele-gacije bi se res lahko sklepalo, da je klerikalcem boj za enakopravnost, ki je bil doslej tako pri Slovencih, ka-kor pri Čehih, alfa in omega vse po-litike, postranska stvar in da so jim osebni in strankarski interesi vse. Vzpričo takih nazorov se potem se-veda ni čuditi, ako se naši klerikalei v »Slovenec« jeze, da se Čehi nečejo odgovoriti svojim pravicam in da se nečejo ukloniti nemškemu diktatu. Čehi pač vodijo načelni boj za ena-kopravnost, za kar naši klerikalei se-veda ne morejo imeti zmisla, ker so navajeni z vlado in Nemci sklepati samo — kravje kupčije.

+ Ali je patentirani lastnik pa-triotizma že tudi zašel med — velez-dajnike? »Avstrija leze narazen in tisti obroč, ki drži državo skupaj, je odnehal... Mesto, da bi avstrijska politika z vsemi silami delala na to, da Jugoslovane nase privleče, da pri-de jugoslovanski element do primer-ne veljave v avstrijski politiki in upravi, da se blagostanje na jugu dvigne, pa se Jugoslovane samo bri-skirna in prezira. Drugod se zidajo že-leznice, grade lepe ceste, delajo ka-nali, zidajo šole — uspeh: »Hoch, Hohenzollern!! Pri nas pa hodimo po kozjih stezah in se stiskamo v raz-bite bajte, in kadar stradamo, nam dele groše kakor beračem...« Prav tako je naš list pisal že leta in leta ter skušal dokazati, da se mora av-strijska državna politika nasproti Jugoslovanom v svojih temeljih spremeniti v eminentnem interesu države same. In radi teh naših na-zorov smo bili proglašeni za izdajal-ce avstrijske misli, za sovražnike dr-žave. In tisti, ki so v tem oziru naj-bolj kričali, so bili klerikalei s »Slo-venec« na čelu! In danes? Danes premleva »Slovenec« to, kar smo mi že stokrat povedali, in si še domiš-ljuje, da je njegova ideja — izvirna. Mi smo bili takrat proglašeni za ve-lezidajnike in sovražnike države, »Slovenec« pa je še vedno patentira-ni avstrijski patriot, čeprav piše, »da leze Avstrija narazen in da je tisti obroč, ki drži državo skupaj, odne-hal.« Si duo faciunt idem, non est idem.

+ Kako daleč je iz Ljubljane do Novega mesta? Tako daleč, da sme v Ljubljani še Elsner na volilna zbora-vanja v kazino, da sme tam predla-gati, da Nemci ne postavijo svojega kandidata, temveč volijo takoj kleri-kalnega kandidata. Tudi sme v Ljub-ljani še Elsner jetniškim pamnikom, če ne ukazovati vsaj namigavati, da

naj volijo klerikalnega kandidata Bojino. V Novem mestu pa že ne smeta sprajeti občinskih mandatov dva sodna uradnika. V Novem me-stu, ki je izrazito uradniško mesto in je treba v mestnem zastopstvu varo-vati uradniške interese. Da je to res potreba, kaže dejstvo, da je dvignil mestni zastop stanoarino za stanova-nje, ki ga je zapustil v Gradec odha-jajoči nadsvetnik Levec, od okroglo 600 K, kar na okroglo — 1100 K! Taka Pitreichova objektivnost in vzvišenost nad strankami se je lju-dem silno prikupila.

+ Pitreichova objektivnost. V letošnjem štatutu sodnega osovja v okrožju graškega nadsodišča čitamo na strani 10 pri nadsvetniku Hauffe-nu, da je »član Kranjske hranilnice«. Tu pa Pitreich ni odsvetoval Hauffe-nu, naj ne sprejme izvolitve!

+ Klerikalni časopis za delavce »Naša Moč« razlaga v zadnji številki kake določbe je obsegalo vinsko pra-vo zoper oduštvu. Če bi bil spisan ta članek bolj poljudno, bi bil prav hvalevreden, saj je gotovo prav, če izvedo tudi delavci, kako je bilo v starih časih in sicer v paganskih ča-sih, ko krščanstvo še ni imelo prav-ni vpliva ali ga pa še sploh ni bilo. A dobro bi tudi bilo, če bi »Naša Moč« povedala delavcem, kako so se stari cerkveni očetje in ž njimi vsa cerkev vojskovali zoper oduštvu, jemanje obresti itd. ter ob enem raz-ložil, zakaj je cerkev vse te nauke za-vrgla in zakaj ljubijo dandanes goto-vi ljudje pink-pink bolj kakor nebeško kraljestvo, časte boga Pobasaj bolj kakor naravnega boga.

+ »Zarja« prijavlja danes na-slednjo notico: »Sodba klerikalcev o »Slovenčevih« denunciacijah. Pi-šejo nam: Spoštovani gospod ured-nik! V četrtek večer sem bil v ne-kem javnem lokalni neprostovoljna pri-ča zaupnega razgovora dveh klerikal-cev, ki sta kritično reševala »Sloven-čev« pisavo o »irredentizmu« med Slovenci. Eden je bil odločno zoper tak način političnega boja, drugi pa mu je skušal dopovedati, da je vse skupaj le maneuver, uprizorjen z na-menom, da se napravi »stimung« zoper protiditev dr. Tavčarja za žu-pana. Če se ta nakana posreči, bi po mnenju tega klerikalca nastal v libe-ralni stranki tak razdor in dirindaj za županski stolec, ki bi uničil še ti-sto, kar je ostalo za Hribarjem cele-ga. Vsa sedanja »Slovenčev« pisava je v resnici na las podobna gonji, ki je bila svojo čas uprizorjena proti bi-ševu županu Hribarju. Kaj pravite vi k temu, gosp. urednik! Dostavek uredništva: Klerikalne denunciacije smrdijo do neba, patrijotično licitira-nje »Slovenčev« je tako nemarno, da se gabi vsem ljudem, ki še niso iz-gubili vsega okusa in vse politične dostojnosti. Vsak po svoje: ključač daje od sebe slaščico. »Slovenec« pa gnojnice!»

+ Pa se jeze na nas! Znano je, da narod katoliških »telovadcev« ne imenuje drugače kakor Čuke. To ime se je tako udomačilo, da ga je jelo manj ali bolj dosledno rabiti tudi na-predno časopisje. Klerikalei so proti temu ogorčeno protestirali ter za-htevali, da se imenuje katoliške »te-lovadce« — Orle. Seveda je ta zahte-va ostala samo pobožna želja kleri-kalcev. Čuki so ostali čuki in to ime se je tako ukoreninilo, da je postalo splošna narodova last. Sedaj rabijo to ime že tudi klerikalni listi in »Slovenec«, ki je bil preje v dno svo-je črne duše ogorčen, če je kje izse-dil ime čuk, vprašuje v večerjajši številki v najresnejšem tonu: »Mari so bili to Čuki?« — Pozdravljamo z zadoščenjem, da je tudi »Slovenec« že prišel do prepričanja, da je naj-umestnejše in najprikladnejše ime za katoliške »telovadce« — Čuki. Zato se nadejamo, da bo »Slovenec« ostal sebi zvest ter odslej dosledno pisal o Čukih.

+ Iz D. M. v Polju nam pišejo: Dne 11. novembra je prinesel »Slo-venec« notico, v kateri se zaletava v naše gasilno društvo, češ, da nima svojih računov v redu, ker jih ne predloži v pregled županstvu, ki je baje naklonilo društvu za »Gasilski dom« več težkih tisočakov podpore. Čudimo se, da si upajo na solnce ljud-je, ki imajo toliko masla na glavi. Povedano jim bodi to - le: Gasilno društvo one podpore še do danes ni dobilo. Kar pa se tiče računov, pri-pomnimo, da društvo nima dolžnosti, da bi moralo svoje račune predlagati županstvu. Sicer pa se je župan Dim-nik sam prav dobro lahko informiral o društvenih računih, saj je bil na društveni občini zbor povabljen in se ga je tudi udeležil. Čemu se potem hudujete, da nimate vplogleda v dru-štveno gospodarstvo? Ali bi ne b'lo bolje, ako bi se zanimali v prvi vrsti za gospodarstvo v občini, ki je vam veliko bližje? Saj je javna tajnost, da občinski odbor, odnosno župan še za leto 1910. ni položil računov, gle-de katerih gre baje zelo navkriž žu-panu Dimniku in tajniku Mrcini. Da morajo proti takemu zanikrnemu go-spodarstvu nastopiti vsi, ki jim je mar blagob občine, je pač naravno.

Takisto pa je tudi dolžnost vseh po-štenih občinskih odbornikov, da ugo-varjajo takemu gospodarstvu. Seve-da to Dimniku in Mrcini ni všeč, zato sta sklicala tajen sešatek, na kate-rem sta dala skleniti, da morajo iz občinskega odbora ven vsi tisti, ki so se izrekli za urejeno in pošteno občinsko upravo. Zato je tudi Dimnik predlagal za kandidate v občinski odbor same kimovece, izmed katerih je več takih, da znajo samo do petih šteti. Kakšne kakovosti so ti kandi-datje, ne bomo razkladali, samo to omenimo, da se je še župnik Miller iz-rail, da je klerikalen poraz gotov, ako bo stranka postavljala take kan-didate. Nam je to prav! Kaj čudno pa se nam zdi, da se Mrcina in Dim-nik prav neznanako hudujeta na po-sestnike v Zgornjem Kašlju. Res je sicer, da so ti posestniki po pretežni večini napredni možje, ki mislijo s svojo glavo in ki so vneti za splošni blagor, dokaz za to, da so si ustano-vili svoje gasilno društvo, in da kot taki nimajo pričakovati, da bi jih oče župan in Mrcina rada imela, toda lepo pa to, da jih sovražita, vendarle ni. Saj je vendar znano, da sta oba poštenjaka zaslužila prav masne stotake taktat, ko sta one posestnike speljala na led, da so svoja zemljišča tako poceni prodali tovarni. — H koncu še nekaj: Kdaj bo gasilno društvo dobilo tistih 5% od naklad, ka-tera vsota je bila postavljena lani v proračun, in kdaj misli župan po-praviti občinska pota, ki so v takem stanju, da je groza in sramota? Men-da ob sv. Nikoli!

+ Volitve v Dobrunjah. Nedav-no je bila klerikalna deputacija iz Dobrunj pri škofu. S težkim srcem so prišli možakarji k prevzvišenemu in mu potožili, da Korbar ne bo več župan, če prevzvišeni ne posežejo vmes s svojo roko. Ko so odhajali od škofa, pa se jim je odvalil velik ka-men od srca. Škof bodo uredili, škof bodo napravili Korbarja zopet za žu-pana, o tem so bili prepričani in Kor-bar nosi že glavo kvišku kakor bi požrl palico. Pongerc pa se hvali: »Saj imamo dolge noge, in če si jih znučamo do kolen, mora zmagati na-ša stranka!« Proti temu, da si »znu-čaj« noge do kolen, seveda ne mo-remo imeti ničesar. Prepričani pa smo, da jim vse to ne bo pomagalo nič. Ljubljanski okoličani so že spo-znali svoje dobre prijatelje klerikale in bodo tudi v Dobrunjah z njimi obračunali, pa naj si brusijo župnik in kaplani še tako pete. Na noge te-daj Dobrunj, da pokažete Korbar-ju in njegovim ministrantom, da si v stvareh, ki so za vaš gospodarski napredek odločilne, ne daste koman-dirati ne od Petra in ne od Pavla, marveč da volite može, ki imajo zmožnost in voljo zastopati vaše in-terese!

+ Občinske volitve na Ižanskem. Izpod Krima se nam piše: Črn je Krim in čisto se zbirajo v njegovem ozadju temni oblaki, vendar se svita tudi v njegovi okolici. Ta kos ljub-ljanskega barja je od nekdaj slovel kot skrajno klerikalen. Občine Stu-dence, Iškalo, Iškavas, Vrbljenje in Tomišelj so bile zanesljiva zaslo-ba klerikalni stranki. Zadnje volitve v državni zbor so dokazale, da tega ne bo več. In sedaj se vršče občins-ke volitve pokažejo to še bolj očitno. Občina Studence ni bila že davno več klerikalna domena, temveč je zmaga sedaj napredna, sedaj kleri-kalna stranka s par glasovi večine. Število pristašev napredne stranke se je zadnji čas povečalo in vse kaže, da bo prihodnjemu občinskemu od-boru načeloval napredni župan. Ob-čina Iškalo ima že sedaj napred-nega župana in so vsa znamenja za to, da tudi sedaj zmaga napredna stranka. Občina Iškavas ima mnogo odličnih in odločnih pristašev na-predne misli, pa ji nedostaje potreb-nega vodstva. Škoda, da zapoveduje-jo tako veliki in napredkažljivi obči-ni možje, ki sami niso napredni. Za-voženo občinsko gospodarstvo je ti-sta sporna točka, ki se bo nanjo lah-ko opirala napredna stranka in če bo znala količjak spretno manevrirati, bo tudi zmaga. Občina Vrbljenje je imela predzadnjo dobo naprednega župana in sedaj se trudi napredna truma volilcev, da pridobi v skrajno neugodnih razmerah vsaj en razred. Ob zadnji volitvi je izdajstvo in figa-mozstvo enega samega odbornika pri-pravilo napredno stranko ob večino. Napredna stranka ima nekaj prav agilnih mož, ki jim želimo čim naj-več uspeha. Tudi občina Tomišelj je bila pred več leti v rokah napredne stranke. Pozneje so ljudje želeli du-hovnika in lastne fare, pa so dobili s posojilnico in propalim konsumom faro, župnika in klerikalen občinski odbor, ki je kimal in kima tako, da se župniku ne zameri. Je sicer v tem odboru več mož, ki niso zadovoljni s smrjo tega kimanja, toda vsakomur je ljubši mir kot prepri in sovraštvo, pa molče pritrinjajo. Zaradi razgr-nitve občinskih volilnih imenikov je bilo že nekaj krika in vika in celo tožbe, pa še sedaj niso na vpogled. Napredna stranka si je pridobila z

vetrajnim delom nenavadno veliko število volilcev in dlje časa kot bo župan odlagal volitve, toliko bolje za nas. Torej oče Lukec, na svidenje — le čez dolgo časa tam le na spomlad 1912.— S o m i š l j e n i k.

+ Iz škofjeloške okolice nam pi-šejo: Nekdanji naš »Gorenjec« je po-stal presiten. Odkar so ga kupili kle-rikalei, je začel strupeno napadati svoje nekdanje podpornike, napred-njake. Svetovali bi mu naj bo rajši tiho, kajti mi mu bomo povedali že take, da ga bo kmalu minila volja grditi nas in smešiti pred svetom. Danes mu ne bomo na dolgo odgovar-jali. Ozirati se hočemo le na zadnji »Gorenjec« dopis iz loške okolice v št. 45. od 11. t. m. Tam pripoveduje vernim svojim naročnikom in bra-lcem, kako bodo nekateri naši možje »sfentali« klerikalnega zmaja s po-močjo nevstrahnega zmajškega žu-pana g. Luke Dagarina, katerega bi sedaj škofjeloški župnik Sinkovec najraje vtopil v žlici vode. Naj bo torej res, kar prorokuje slabomni »Gorenjec« dopisnik: Luka bo zma-ja ubil že na dan loških občinskih vo-litev. Dobro. Ob straneh mu bodeta stala Poličar in Zagar, kar je tudi prav. Otujac bo grdo črno zver ostrig-vel in dlake daroval župniku Sinkov-cu, da bo z njo nabasal vse svoje bla-zine. Tudi Mesarijev Matevž bo zmaja iz kože djal, kakor pišete. Toda libe-ralni volilci ne marajo za golaž iz mesa klerikalnega zmaja. Tega bodo že rajši pojedli pobožni klerikalni volilci za pokoro, da bodo prej v ne-besa prišli. Najmočnejši konj zmin-škega Karlina jim bo tudi prav pri-šel na dolgi poti za vožnjo, če se jih ne usmili sv. Elija in pride s svojim vozom naproti. »Gorenjec« dopis-nik pa je samo na nekaj pozabil, kar ga hočemo tu spomniti! Kaj pa bo s kožo. Povedal ni, da bo kožo kupil — Tomažev Pepe, ki je take kupčije va-jen. To pa ne rečemo na »kontra-band«, ker pravijo, da so v hiši »štajnkolnovega« gostilničarja mož-je, ki ne marajo za take kupovalce! — Toliko za danes »Gorenjec« do-pisniček!

+ V Črnem vrhu nad Idrijo se bodo v kratkem vršile občinske vo-litve. V tej občini so doslej imeli po-polno oblast klerikalei, dasi je obsto-jalo precej močno napredno krilo. Pri novih volitvah pa mora biti sla-ba za klerikalce, ko se skušajo za vsa-ko ceno in na popolnoma protiposta-ven način iznebiti naprednih volil-cev. Tako se je od napredne strani reklamiralo 12 opravičljivih volilcev, ki jih je Slomškar Tratinik, sloveč sotrudnik »Domačega Prijatelja«, hote pozabiti vpisati v volilni imenik. Toda tudi klerikalna reklamacijska komisija, ki ji vredno načeluje župan Ivan Raznožnik, ni bila za hip v za-dregi z motivacijo, kako zavrniti na-predno reklamacijo. Pritožniku so na kratko sporočili: »Radi neprikoženih dokazov o triletnem bivanju v tukajšnji občini (§ 15. d 3. obč. vol. reda) in starosti 24 let so se zavrnile re-klamacije za vpis.« Resnično komo-dno stališče, toda, smola, v zakonu ne-utemeljeno. Toliko predzrna sicer slavna klerikalna reklamacijska ko-misija ni bila, da bi zatajila triletno bivanje, ona le iziavi, da se niso do-kazi donesli. Zastonj bi iskali ka-ke določbe v novem občinskem redu, ki bi predpisovala doprinosi takih do-kazov. Saj na je tudi nepotrebno, ker po občinskem redu mora voditi se-znam svojih občanov županstvo in te-daj ono vsak trenutek lahko ve, kie in koliko časa stanujejo v občini nje-otrovičeni volilci. In kdo naj bi iz-otovil tako soriečevalo. Kakor župan-stvo, tedaj samo sebi. Prav zato tu-di ne zahteva občinski volilni red takega potrdila. Ali klerikalna re-klamacijska komisija ga zahteva, da bi odjedla naprednikom celih 12 glasov. Proti taki klerikalni praksi je vložen priziv na loško okrajno glavarstvo in resnično radovedni smo, si bo li upal potrditi klerikal-ecm naklonjeni glavar Ekel to naj-novejšo klerikalno finto za zmanjša-nje naprednih glasov. Javno je, da bi črnovrški klerikalei ostali radi tudi v novem občinskem odboru sami med seboj, da bi nemoteno lahko za-npravljali občinski denar za farovške potrebe na škodo drugih nujejših potreb črnovrške občine, zato pa se poslužujejo takih protipostavnih sred-tev proti naprednjakom. Toda le-temeritirani naj bodo, da si bodo znali črnovrški napredniški prihraniti vstop v občinski odbor črnovrški. Karlan prihlubi bi znal povedati, da se s črnovršci ni šaliti. Ali se smi-nja, kako hitro je moral odlašati od nekdaj. Tudi župnik Abraham naj bi se rajše bričal za nekaj denarcev, kakor na lezil na hišah za neoblastiti. Klerikalne spletke in nanorji na naj-zadnjo naprednjake v Črnem vrhu k podvneti agitaciji za zmago pri novih občinskih volitvah!

+ Imenovanja. Ravnatelj II. državne gimnazije v Ljubljani šol-ski svetnik dr. Ivan Božjak je imenovan za ravnatelja na državni gimnaziji v Gorici ter je dobil ob-nem naslov vladnega svetnika. Rav-

natelj na državni gimnaziji v Gorici dr. Josip Tominešek pa je imenovan za ravnatelja na državni gimnaziji v Mariboru. Dr. Anton Lampret je imenovan za definitivnega živinozdravnika v Postojni, veterinarski asistent Josip Sink v Ljubljani pa za provizoričnega okrajnega živinozdravnika.

— Slovenskemu rodoljubju! Odbor društva »Branibor« prosi slov. rodoljubje, da mu prepušča prebrane slov. časopise, katere razpošilja naše društvo vsaki teden v ogrožene kraje in na meje slov. dežel. S tem razpošiljanjem vrši naše društvo važno narodno delo; naj bi se izobrazilo širila — kolikor je to potom časopisja mogoče — tudi v zadnji gorski vasi, naj bi imeli s tem naši bratje v ogroženih krajih, ki dostikrat iz gmočnih ozirrov ne morejo biti naročeni na kak list, lepo priliko, da se jih polagoma vzgoji do zavernih in značajnih Slovencev. V to svrhu zbira naše društvo predvsem napredno časopisje in iskreno je želeli, da se slov. javnost v veliki meri odzove naši prošnji. Časopisi se pobirajo vsako soboto, in sicer se jih lahko odda v sledečih trafikah: Čenešark, Selenburgova ulica; Dolenc, Prešernova ulica; Kleinstein, Jurčičev trg in Velkavrh, St. Jakobski trg. — Odbor društva »Branibor«.

— Poročil se je danes optik g. Karel Jurman z gđ. Emilijo Papežovo, hčerjo odvetnika dr. Papeža.

— Prvi literarni sestanek se je vršil v »Matici Slovenski« dne 16. novembra. V debato so posegli gg. Golar, Milčinski, Wester, Podkrajšek in Ilesič. Predmet razgovora je bilo zlasti vprašanje, ali se ritmika paralelizma, kakor jo je opazili na pr. v Cankarjevi »Zgodbi o dveh mladih ljudeh«, ujema s psihološko realnostjo; poleg tega pa se je razpravljalo o pripodobah, metamorfazah umetniškega sloga osobito z ozirom na preprostega čitatelja. Odslej bodo taki sestanki vsak mesec.

— Gruberjevo nabrežje je tako, kakor da ne bi bilo del »bele« Ljubljane, vendar bi pa bil lahko najlepši kraj glavnega mesta. Cesta je popolnoma zanemarjena, posuta s kamenjem kakor kakšna gorska pot, po nji pa raste posebno še ob krajih vsakovrstni plevelci, katerega plod zanaša veter na lepo urejene vrtove in lepote naše. — Luči nimamo, kajti to kar sedaj na drogih brli, so sto let stare, druga od druge približno 100 korakov oddaljene »leščerbez«, a še od teh jih par že kakih 14 dni ne svetijo. — Ako gre človek zvečer v temi domov se lahko na brezpomembnih drogih ali pa — »vzledni« cesti — ubije. Ko se je pa nemško gledališče dogradilo, hitro se je ob istem cesti temeljito popravila. Kaj so Nemci več vredni nego mi na Kranjskem, v Ljubljani rojeni Slovenci!! Če ne bodo te v neobčutljive stvari in najkrajšemu času popolnoma uravnane, govorili bomo jasnejše in krepkejše, na drugem mestu.

— Brezdvomno prvo mesto med kavni pridelki gre Kolinski kavni prinesi. In to pred vsem zaradi izvrstne kakovosti, ki je glavni vzrok, da se je ta kavna primes vsem Slovenskim gospodinjam v krakem času zelo priljubila in je pri napravljavanju kave kar ne morejo pogrešati, ker vedo, da je tista kava najboljša, kateri je pridejana Kolinska kavna primes. Prvo mesto pa gre Kolinski kavni prinesi tudi zato, ker je ona pristni domači kavni pridelatek, in sicer edino res pristno domače blago te vrste; iz tega vzroka kupuje vsaka slovenska gospodinja Kolinsko kavno primes.

Z Viča se nam piše: Naj damo kratek odgovor dopisniku »Slovenca« z dne 16. novembra, ki se je v svoji imenitni pameti spravil v prvi vrsti nad župana in v drugi vrsti seveda na olupševalno društvo v Rožni dolini. Kajne, dragi kolega, pregovor pravi: Človeka se po njegovem delu sodi! Zato se pa tudi dopisnika sodi lahko po njegovem pisanju. Olupševalno društvo naj napravi po vseh parceliranih travnikih ceste, to pa seveda takoj, katera dela mora pa na vsak način voditi omenjeni dopisnik s svojim predolгим jezikom! Kajti drugače se mora, če se hoče cesto utrditi po nji voziti včasih težko, včasih lahko! Seveda župan ima po mislih brihtnega dopisnika tudi to nalogo, da mora paziti, da kaki napredni voznik ne zapelje pod pot, ker če se to zgodi, potem je tega kriv napredni župan, kajti v blato ali pod pot zapeljata to ni napredno, ampak nazadnjaško! Iz celega dopisa se razvidi, da dopisnika lomi politična strast, ter je komaj čakal, da dobi kako stvar ali si jo iz trte izvije, kakor je storil tukaj, ter jo obesi na javni zvon! Na vsak način mu ležijo v želodec ne dolgo minule občinske volitve! Teh menda ne more prebaviti. Prijatelj, ker vem da si veren, ko si se oglasil v »Slovenca«, če tudi pišeš da si bral v »Jutru«, saj smrtni greh si sam odpustiš, ti svetujemo, da si vsled bolezni v prebavilih privežeš na trebuh Družinsko Pratičo!

Na glavo si pa deni vso razburjenost možgan kuto, če je še nimaš. Vse to prav dobro pomaga in upam, da boš odravel. Na svidenje!

Rodbinska tragedija na Danaju. Kakor smo poročali in prinašamo na drugem mestu obširnejše poročilo, je roka blaženca, ki je bil sin slovenskih staršev pretrgala nit življenja trem nadebudnim življenjem in oropala rodbino, ki je na slovenskih tleh živela posebne simpatije, njene najdragocenejšega zaklada. Sekojčki šef Holzknecht je bil osebno prijatelj bivšega deželnoobednega predsednika Levčnika in se je mudil s svojo rodbino pred leti dvakrat v Škofji Loki, kjer je tudi danes še vsa rodbina v najlepšem spominu prebivalstva. Zlasti umorjena gđ. Marija Holzknechtova, simpatična blondinka, je živela največje simpatije vseh svoje priključnosti in ljubeznivosti, s katero si je osvajala srca vseh. Tem globlje je zadela vest o blaženem činu Matkovića, ker je zadela nesreča znano in vseh simpatij vredno rodbino.

Upravno sodišče. Pred upravnim sodiščem se vrši 21. novembra razprava v zadevi Vinka Majdiča v Kranju proti poljedelskemu ministru in Tomažu Pavšlarju v Kranju zaradi nekega vodopravnega spora.

Požar v Travniku (Loški potok). V noči 14. t. m. ob 11. uri nas je zbudila tovarniška piščalka in plat zvona iz prvega sna. Cela občina je bila v temni noči v par minutah dnevno razsvetljena. V Travniku je izbruhnil ogenj in objel v četrt uri šest gospodarskih poslopij (skednjev), napolnjenih s senom in drugimi pridelki. V četrt uri došla je na lice mesta pomoč iz Hriba in drugih vasi. Občinsko gasilno orodje, pod vodstvom g. Fran Rusa, enako, vaške brigadne, 7 po številu, razpostavljene so bile tako srečno in spretno, da je bila glavna nesreča, ki je pretila uničiti celo vas, nad 120 hiš, preprečena. Neumorna pridnost naših mož, mladeničev, žena in deklet je hvalevredna. Ganiljivo je bilo videti, kako je vse tekmovalo med seboj pomagati, ne meneč se za svoje zdravje in morda tudi življenje. Duhovniki, učitelji in drugi uradniki so neustrašno delovali poleg nas, ne le z nasveti, marveč tudi z vso svojo močjo. — Gasilno orodje je izvrstno delovalo. Veliko so pripomogle brigadne iz Hriba, Travnika in Malega loga. Posebna dobrota pa je bila tovarniška brigada g. Fran Zagarja, s katero so prihiteli vrli tovarniški delavci, pod vodstvom g. Švigelja prvi na lice mesta. — Požar je uničil le tista poslopja, ki so bila v prvem hipu v ognju; niti za korak se niso umaknili hrabri brambovci. — Če danes pogledamo na pogorišče, je skoraj neverjetno, da je bilo mogoče tak strašen požar v sredini vasi udušiti, tembolj, ker so vse stavbe krite z lesom in slamo. — Škoda se ceni nad 22.000 K, zavarovalnica znaša pa komaj 6000 K. Škoda, da se posestniki vedno prenizko zavarujejo. Človeške nesreče ni bilo, in tudi žival je ostala nepoškodovana. — Pokazalo se je v tem slučaju zopet, kako potrebna bi bila dobro urejena požarna bramba. Seveda bi morali sodelovati možje, ki bi imeli nalogo iste prav živno pred očmi. — Ogenj ne pozna strankarstva. Vsem velja geslo: Kar je skupnega, podpiraj vsaki, ker pregovor pravi: »danes meni, jutri tebi!« Zažgal je najbrže slaboumni posestnik Janez Knavs iz Travnika, kateri je govoril že par dni prej o ognju in je bil tudi njegov skedenj zapaljen. Nesrečnega so odpeljali v dež. blaznico. Ne morem pri tej priliki zamolčati, da te strašne nesreče, ki jo je bila deležna cela občina, največ seveda pogorelci, ni sam kriv, marveč v prvi vrsti tisti, ki se čutijo krive, da je ta svojačasno dobri, pošteni in varčni gospodar zabredel tako daleč v propad vsled alkohola, v katerem je iskal utehe, ker je bil njegov položaj resnično večkrat vsled domačih razmer neznošen. Smili se nam! Zakonske žene, naj vam bo požar 14. t. m. svaričen vzgled, kam dovede žena v svoji neizprosni trmoglavosti moža, družino in samega sebe in poleg tega svoje sosedo in vaščane. Upamo, da smo s tem storili neizogibno dolžnost, nehoti komu krivice.

Kako skrbni c. kr. vlada za živinski promet v deželi. Iz Dobropolj došla nam je pritožba, ki je čisto opravljena in ki kaže kako skrbni c. kr. vlada za živinski promet v deželi. Na tamošnji postaji stojita namreč že skozi tri in štiri dni dva voza prešičev, ki čakata na ogled. Eden čaka od 16. drugi od 17. t. m. naprej, a vzlic opetovanju zahtevi ni niti živinozdravnika iz Kočevja niti onega iz Ljubljane. Kje je c. kr. vlada? Ali mislijo gospodje, da se lahko brez kazni na tak način oškodujejo ljudi? Zahtevamo takojšnje odpuščanje!

Volitev župana v Mirni peči. Dne 9. t. m. se je vršila v Mirni peči volitev župana in odbornikov. Za župana je izvoljen Anton Spental, posestnik v Biški vasi št. 19, za svetovalec pa Alojzij Hude, trgovec v Mirni peči in posestnik: Jare iz Podhoste, Jare iz Ivanjevsi, Janez Kos

s Velicega kalu, Matija Saje od ravno tam, Anton Notak iz Dolenje vasi, Jakob Parki iz Mirne peči in France Kastelic s Hmelinca.

Turk se je splasil vapo. Ni bil to rodom Turk, ki se je splasil dne 4. novembra t. l. v sobo gostilničarja Martina Kolenca na Mirni, ker ima gostilniški Turki v Tripolisu dovolj opraviti, marveč se dotični uzmovič le piše za Antona Turka. Star je okoli 28 let, rojen na Hrvaškem nekje, pristojen pa v občino Struge pri Kočevju. Smisla pa ta Turk res nima za naše po zakonih urejeno življenje, temveč mu bolj prijajo turške razmere. To dokazuje dejstvo, da je bil že kaznovan zaradi vseh mogočih in nemogočih hudodelstev. Vsega skupaj je sedel že nad 3 leta, toda zdaj na zimo se mu je začelo tožiti po udobnih jetniških celicah in ceneni hrani v njih. — Dne 4. novembra je prišel profesor Fran Kolenc v podstrešno sobo svojega očeta na Mirni in zalotil tam Turka, ki je inšpiciral škrinj in premetaval različno perilo. Ko je Turk zagledal Kolenca, ni prišel prav nič v zadrego, temveč je neženirano napumpal ga za podporo. Poslali so takoj po orožnike, od njih prihoda pa so ga pridržali. Izdal se je za prvotno za — Francoza ter je zatajil v sebi Turka. No pri sodišču se je skristaliziral.

Radi javne nasilnosti in nevarne grožnje so zaprli zavoljo slaboumnosti pod kuratelo postavljenega vpojenega sodnega slugo N. Zupančiča. Grozil je različnim osebam z ubojem osebo svoji ženi in je doma vse razbil. Zupančič je alkoholik in se utegne njegova duševna bolezen v zaporu zboljšati.

Kočevska kultura. Pred kratkim t. j. 10. t. m. so zalotili v Samidovem hlevu v Črmošnjicah na Kočevskem nekega tujega še ne 20 let starega kočevskega posestnikovega sina N. Spreitzerja, ki je uganjal ob treh zjutraj nečistosti s telico. Zalotil ga je neki izvošček iz Novega mesta. — Tri dni pozneje to je 13. t. m. pa je došlo kmalu po polnoči šest kočevskih fantov na glavni cesti blizu Črmošnjic že čez 30 let staro N. Stalzerco. Vlekli so jo v neko listnico ali šupo in so jo po vrsti vsi posilili. Ko je hotel storiti ta zločin sedmi fant, ki je med tem od nekdaj prišel, so ga orožniki, ki so prišli na lice mesta, zgrabili in zaprli, dočim je ostalih 6 fantov po korajžno izvršenem zločinu pobegnili. Ker pa se spozna tičke že po perju, menda ne bo težko izslediti tudi kočevskih tičkov in je upanje, da ne uidejo zaslužni kazni.

Zvonil je in dobil po glavi. Dne 4. t. m. so vozili vozniki s Straže čez Vršna sela in Laze v Podlogo k zgradbi vodovoda cement in opeko. Eden voznikov, ki mu nagajiva žilica ni dala miru, je šel v Lazah pod zvonik in je zazvonil. Kočevci so mislili, da kje gori in so prišli vsi preplašeni k cerkvi. Ko so videli, da jih je voznik potegnil, so bili hudi in so začeli pretepiti voznike. Najhuje jo je dobil neki Zupančič Janko, ki so mu glavo globoko prebili.

Nevarna tatila. V sredo, dne 25. oktobra t. l. je pograbil že zjutraj gostilničarka Roza Kunej, da ji je bilo prejšnjo noč perilo pokradeno. Zmankalo ji je 6 brisač, 5 parov ženskih dolgih nogavic, volnena bluza in en predpasnik. Njeni sestrinci Mariji Kunej je bilo vzeto temno črno krilo in Kunejevi natakariji Alojziji Ponikvar 4 črni predpasniki in en par dolgih ženskih nogavic. Kdo je vzel in si prilastil vse te reči, je bilo popolnoma neznano. Dne 26. oktobra popoldne je šel iz Krškega proti Leskovcu Janko Čerovšek iz Ivanjegradola, ki je bil zelo vinjen. Pridržala se mu je petindvajsetletna Marija Novak, šivilja s Studence pri Raki. Zvabila ga je, da sta šla v grmovje leč. Ko se je čez dolgo zbudil, ni bilo Marije Novak nikjer, pa tudi njegove denarnice z zneskom okoli 7 kron in njegove ure ter verižice ni bilo. Naznanil je tatvino orožnikom, ki pa Marije Novak niso mogli zalotiti. Dne 3. novembra pa je opazoval Alojzij Simončič iz Boštjana neko žensko, ki je vstopila v boštjansko cerkev in ko je videla, da ni nikogar v cerkvi, vzela z oltarja dve cvetlični posodi in odtrgala od pregrinjala na oltarju čipke ter odšla. Simončič jo je ovidil. Ko so prišli orožniki, je vse krčevito tajila. Na orožniški postaji v Radni pa so jo preiskali na telesu in našli pod jopico obe cvetlični posodi in odtrgane čipke. Zdaj ni mogla tajiti več. Pozneje se je dognalo, da je prišla z vlakom ob desetih dopoldne v Sevnico in odšla naravnost v cerkev, od koder je mislila oditi s povratnim voznim listkom zopet nazaj, pa je ostala v Radečah pri sodišču. Baj se dobili pri njej tudi stvari, ki so bile pokradene pri Rozi Kunej, s čemur je pojasnjena tudi ta tatvina. Vrednost vseh pokradenih reči znaša nad 130 K.

Huda gospodinja je posestnica Urška Stalzer iz Črmošnjic pri Kočevju. Dne 12. novembra t. l. je prišla namreč iz svojega vinograda v Semiču nekoliko korajžna domov in videla, da njena deklica Cecilija Poreb ni napravila vsega, kar ji je bila naročila. Zato ji je prisolila par zašušne, jo zgrabila za laze in vrgla na tla ter jo z obutimi nogami tako osuvala in obrcala, da je bila vsa črna po životu. Bila bi jo še naprej pretepala, pa je bila Poreb še toliko pametna, da ji je ušla. Bežala je v Srednjo vas, kjer leži zdaj pri Juretu Krize in čaka odločilne besede v to poklicanih oblastnih.

Velika tatvina v bolnici smiljenih bratov v Kandiji. Dne 15. novembra so imeli Novomeščani nenavaden prizor. Orožniki so gnali neznatno osebico pobožnega vratarja Kandijanske bolnice smiljenih bratov k sodišču. Mož je bil tiha pa globoka voda. Poizvedeli smo, da se piše Jožef Peteline, da je okoli 45 let star in doma iz Mehalovca na Stajerskem. Imel pa je menda ljubavno razmerje z Marijo Johan in tudi z njeno materjo že petdesetletno Ano Johan z Broda pri Novem mestu. Obiskal ju je večkrat, navadno vselej ponoči. V bolnišnici so opazili, da izgine vedno kako perilo, vendar niso mogli priti storilec na sled. Opazovati so začeli Petelince in so opazili, da nese vedno kako culo, če gre zvečer k obema Johan v vas. Orožniki so vsled tega nenadoma izvršili pri Ani in Mariji Johan hišno preiskavo, ki je imela nepričakovan vspeh. Dobili so pri obeh toliko pokradenih stvari, da so jih morali z vozom peljati nazaj v bolnišnico. Ukradel pa je Peteline vse, kar mu je prišlo pod roko. Med ukradenimi stvarmi so dobili kruh, jedilne škuldelice, čez 20 rjuh, mnogo koles sukanca, podloženo posteljno odedo in 4 volnene posteljne odede, eno kikirjo, narejeno iz blaga, ukradenega v bolnici, 9 kozarcev, brisalke, platno, več kil narejenih in zrezanih rezancev za juho, nekaj petroleja, 5 vreč, 17 steklenic zelenk, nekaj sladkorja, 3 zagrinjala za okna, 1 slamnico, 6 žlic, nekaj nožev in vilic ter nekaj gumbov. Vrednost vseh ukradenih reči znaša blizu do 300 kron.

Elektoradiograf »Ideal«. Spored za soboto 18., nedeljo 19. in ponedeljek 20. novembra: Popoldanski spored: Fuzine v Donawitzu. (Prekrasen naravni posnetek.) Gg. Philibert. (Jako komično.) Stari oče. (Zanimiva drama.) Fafarila, čudni pisar. (Prekrasen prizor v barvah.) Lotica leti. (Jako komično.) Večerni spored: La Princesse Cartouche, kraljica tatov. Velika senzacionalna detektivska privlačnost. Dolgost filma 1200 metrov. Ta film predločuje nam prefrano pustolovko in tatvico, katera je izvršila v Ameriki in Parizu nebroj predrznih tatvin in vlovov, dokler se ni posrečilo pariški policiji, prijeli jo, ko je bila ravno zopet na delu. Povsod, kjerkoli se predvaja ta film govori občinstvo le o njem in se izreka prav pohvalno. Predvaja se samo pri večernih predstavah danes, v nedeljo in ponedeljek. Od torika dne 21. do četrta dne 23. novembra: Pri vseh predstavah! Zvonikar iz Notre Dame. (Barvasta slika, 1000 metrov dolg film.) Prihodnjo soboto, dne 25. novembra: Največja detektivska privlačnost Dr. Gar el Hama, Orientale. Senzacionalen škok detektiva z mostu na vozeč se vlak. To nedeljo večerna predstava že ob 6. zvečer.

Uzmovič. V Gruberjevem prekopu je bilo ukraden 60 kosov železnih kosov dolgih po 8 in pol cm. — Nekemu drvarju je bila v Slomškovi ulici ukradena žaga, v neki gostilni v Kolodvorski ulici je bil ukraden zavitek obleke. — Na Bleiweisovi cesti je na neka 17letna dekle pokradla neki smodkarici več ženskega in moškega perila, žepnih robcev in 16 K 47 v denarja ter neznano kam pobegnili.

Ljubezni mož. Snoči je v Tersarski ulici neki delavec s svojo ženo tako grdo ravnal in po stanovanju razgrajal, da so poklicali stražnika. Ker je pa še vpričo tega hotel iti nad ženo s stolom, ga je stražnik odvedel v zapor.

Tatvine. 19letni Jožef Starina iz Tržišča je ukradel Ivanu Starinu 1300 K in neznano kam pobegnil. — V Borovljah je na 14letni Oktavija Wogod poveril 800 K in jo baje odkuril na Kranjsko.

Zasačil je predvečerašnjem čuvaj v Mesnem logu Fran Gorenjec nekega čevljarja, ki je lovil na limanice ptice. S ptiči vabljenci je pobegnil neki deček, limanice je čuvaj pa konfisciral.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 42 Bolgarov, 12 Hrvatov in 51 Slovencev. Iz Amerike pa je prišlo 18 Hrvatov.

Isgrubla se je na novem pokopališču paica, kosmate vrste, srednje velikosti, bela, na glavi s črnimi lisami in kratkim repom. Sliši na ime »Redic«. Ime lastnika se izve v uredništvu »Slov. Naroda«.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Miha Serne, trgovec v Rušah 10 K, katere je nabral na Martinov večer. Nekateri trnovski Mohorjani so darovali naši družbi 4 K 10 v in zopet 50 v. G. trgovec Ivan Bonač je podaril družbi sv. Cirila in Metoda 200 knjižice »Mlada leta«, našej deci napisal Josip Gradačan. Družba proda iztis te za otroke priporočljive knjižice za ceno 20 v. Hvala dobrim darovalcem!

Javno vprašanje in opomin vsemu rodoljubnemu občinstvu. Ali zahtevate vselej v vsaki gostilni računke listke družbe sv. Cirila in Metoda? Ali je po vašem prizadevanju vsaj ena gostilna upeljala te listke? Rabite narodni kolek družbe sv. Cirila in Metoda? Darujete vsak mesec kaj za družbo?

Društvena naznanila.

»Litijsko - šmartinski Sokol«. Vkljub temu, da nam je še manjkalo veliko denarja, smo morali pričeti zidati nujno potrebno telovadnico, ki nas bo stala 16.000 kron, ne vstevši, kolikor bi bili morali plačati za dovažanje stavbnega materiala, kojega veliko so nam brezplačno dovolili naši vrli tržani in rodoljubi iz okolice. — In tudi z denarnimi prispevki nam jih je veliko prisločilo, za kar se tem kakor vsem onim ki so dovažali brezplačno stavbni material prav lepo zahvaljujemo, obenem pa vse prosimo, da nam še pripomorejo, kajti treba bo še precej denarja in materiala predno bo telovadnica popolnoma izgotovljena. — Dovoljena pa bo drugi mesec v toliko, da bo »Sokol« v nji že lahko priredil »Silvestrov večer«. Oprostite torej dragi rodoljubi izven Litije, ako se tudi na vas obračamo s prošnjo, ne odrecite nam svoje podpore. Obljubujemo, da vam bomo, kakor prej dostikrat še kdaj in kje pomagali in sicer ali gmotno ali pa s čvrsto četo telovadcev in telovadk ter kremenitimi značajmi, katere gojiti v novi telovadnici bo naša sveta naloga. V prijatni nadi, da nam ne boste odkli svoje pomoči, se vam v naprej zahvaljujemo. — Na zdar! Odbor. — Izkaz prispevkov za telovadnico: Po 200 K g. dr. Iv. Premrov; po 100 K gg. Jos. Rossi iz Zagreba in Neimegovani, prebitek od vinske trgovine 100 K, od igre »Minar in njegova hči« 100 K. Slov. tarok-klub 100 K; po 20 K: gg. Ivan Omerzu, M. Bukovec, L. Svetec, Iv. Demšar, Josip Mešek ml. in Neimenovani; po 10 K: gg. Roglič, Luschitzki, Modie, Hutter, Rebec, Haslinger Lojzka, Preželj, Boršek, A. Jenko, Ivan Demšar, Hočvar, Brilli in M. Svetec; po 5 K: gg. Kobler, Mešek st., Jenko, A. Hutter, Brie Ivan, A. Dekleva in Planinšek Jos.; po 2 K: Rob. Diehl. Ivan Robavs nabral v veselju družbi 12 kron, skupaj 1019 kron.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Litija skliče z ozirom na že z dne 16. t. m. razglašeni občni zbor, ki se vsled nesklepnosti ni mogel izvršiti, drugega, ki se ima po § 13 društvenih pravil vršiti ob vsakem številu navzočih družtenikov dne 29. novembra 1911 ob 3. popoldne v gostilniških prostorih pri »Loizki« v Litiji, pravljalo se o pripodobah in metaforah.

Godbeno društvo v Idriji priredi v nedeljo zvečer v pivarni pri »Črnem orlu« običajno letno veselico. Vstopnina za nečlane 40 v. Začetek ob 8. zvečer.

Prosveita.

Iz pisarne slovenskega deželnega gledališča. Danes, v soboto prvič Ferrarjeva opera »Suzanina tajnost« in V. Parmova opera »Ksenijak«. Med operama je daljši premor, ker se mora izpremeniti scena ter se pevec preoblečejo. (Za par-abonente). — V nedeljo zvečer prvič Jul. Horsta burka »Nebesa na zemlji« (za ne-par-abonente); pop. ob 3. za mladino in širše sloje izvirna ljudska igra »Kralj Matjaž« (za lože nepar).

Književnost.

— Učna knjiga francoskega jezika, II. del. Spisal Friderik Juvančič, profesor na c. in kr. mornarski akademiji na Reki. Cena mehko vezanemu izvodu K 250, trdo vezanemu K 3—. Ta v prvi vrsti za srednješolski pouk namenjena in v to svrhu ministerijalno aprobirana knjiga je poleg Vodnikove francoske slovnice edino slovensko učno sredstvo za pouk v tem najbolj razširjenem svetovnem jeziku. Knjiga ni le z znanstvenega stališča priporočljiva, ampak tudi izredno praktična, ker se v prvi vrsti ozira na živi jezik, na konverzacijo, in omejuje slovnisko tvarino na neobhodno potrebni minimum, stališče, ki je edino pravo in ki popolnoma odgovarja duhu mo-

dernojezikovnega pouka. Ker je, obo-
bito v prvem delu, povedi dodana
zelo lahko umljiva izgovorjava, je
knjiga tudi za samouke s pridom po-
rabna.

Vse tu navedene knjige se dobi-
vajo v »Narodni knjigarni« v Ljub-
ljani, Prešernova ulica.

Razgled po slovanskem svetu.

— Saborske volitve na Hrva-
škem. Kakor poročajo hrvaški listi,
se bodo nove saborske volitve na Hr-
vaškem vršile v prvi polovici mese-
ca decembra, in sicer najbrže med 5.
in 10. decembrom. Volitve bodo torej
razpisane najkasneje 21. ali 26. no-
vembra. Hrvaška vlada se je baje že
obrnila na vojaške oblasti glede vo-
jaške asistencije pri volitvah. Voj-
štvo bi seveda po zahtevi vladnih
krogov imelo samo čuvati, da se pri
volitvah ne moti javni red in mir, v
resnici pa se ga bo uporabljalo zgolj
v to, da bo vlada mogla tem ložje iz-
javljati najgrša volilna nasilstva.

— Zagrebški nadškof in duhov-
niška agitacija pri volitvah. Zagreb-
ški pomožni nadškof dr. Bauer je iz-
dal z ozirom na volitve v hrvaški sa-
bor na duhovščino poseben pastirski
list, v katerem duhovnikom najstrož-
je zabijuje, da zaradi politike ne
smejo zanemarjati dušnega pastir-
stva. Zlasti prepoveduje duhovni-
kom, da ne smejo z nepristojnimi iz-
razi ščuvati ljudstva proti nasprotni
stranki ali nasprotnim kandidatom.
Najostreje pa zabranjuje vsako zlo-
rabo lece in cerkve v nedopustne agi-
tacijske namene. Če hoče duhovnik
kandidirati, mora dobiti v to dovo-
ljenje od nadškofa samega. Končno
se v pastirskem listu duhovščina
opozarja na okrožno nadškofijsko-
ga ordinarijata o tonu časnikarskih
polemik. — Zagrebški nadškof torej
prepoveduje nedostojno duhovniško
agitacijo in zlorabo lece in cerkve,
ljublanski škof Jeglič pa priporoča
zlorabo cerkve in prižnice v agita-
cijske namene ter izdaja celo pastir-
ska pisma, v katerih na najnesram-
nejši in najpogostejši način žali in na-
miguje napredne kandidate! Jeglič
je pač celotni in fanatik, dr. Bauer pa
je cerkveni knez v duhu Krištover
in po vzoru velikega vladike Stross-
mayerja!

— Tajna organizacija v Srbiji.
Srbski listi razpravljajo obširno o
tajni politični organizaciji, ki baje
obstoja v Srbiji in katere člani so ba-
je častniki in akademiki. Ta tajna
organizacija baje nosi ime »Črne ro-
ke«. »Tribuna« javlja, da je ta taj-
na organizacija najela dva Albance,
da umorita sedanjega ministrskega
predsednika dr. Milovana Milovano-
vića in predsednika državnega sveta
in bivšega ministrskega predsednika
Nikola Pašića. Koliko je resnice na
tej vesti, seveda ne vemo.

— Uvedba uniforme v bolgarske
srednje šole. Bolgarsko naučno mi-
niststvo proučava vprašanje, ako bi
ne kazalo, dijake srednjih šol po ru-
skem vzoru uniformirati. Za unifor-
miranje so se izrekli ravnetelji vseh
srednjih šol in ni dvomiti, da bo mi-
niststvo že v doglednem času izdalo
naredbo glede uvedbe uniforme. Uni-
formiranje dijakov sprva ne bo ob-
vezno, po preteku enega leta pa bo
moral vsak dijak že imeti svojo uni-
formo.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega kot vzklicnega
sodišča.

Drzne tatvice. Ze dvakrat zaradi
tatvine predkaznovana Marija Gorenc
iz Mokronoga doma, delavka v Ljub-
ljani in Veronika Turk, 17 let stara, iz
Cabra prišla ste k 83 let stari vdovi
Franciški Bošte in na Dunajsko cesto
z izgovorom, da jo na cesti čaka neka
gospa. Mislili sti jo spraviti na ta
vačin iz sobe in potem izvršiti tatvino,
kar se jima pa ni posrečilo. Med tem
pa, ko je nesla Boštele pepel iz sobe,
zagrabila je Marija Gorenc snopč
ključev in urno odprla omaro, kjer je
mislila denar najti, Turk pa je stala
med tem časom na pragu za stražo,
ker se je pa prehitro vrnila, ni mogla
izvršiti tatvine, ključa pa poslala drugi
dan lastnici po neki deklici nazaj.
Gorenc je pa tudi izvršila več drugih
tatvin, tako v Huthovem zavodu na
škodo učenk, kakor pelerine, dežnike
in predpasnike. Tudi v dekliški šoli pri
Sv. Jakobu je kradla. Franciški Knob-
lehar pri Sv. Jakobu je izmaknila ob-
leko, tri rjuhe, in eno srajco, prisvojila
si je tudi eno zlato uro, katero ji je
Ivana Grošelj dala v shrambo. Obdol-
ženka je bila na to aretirana. Ko so
se pa na magistratu ječe snažile, je
Gorenc iz zapore pobegnila in jo
mahnila naravnost proti učiteljici, ker
je v drugem nadstropju izmaknila 3
dežnike, a je bila kmalu po šolskem
slugu prijeta. Sodišče ji je 8 mesecev

težke ječe, Veroniki Turk pa 14 dni
zapora za kazen priznalo.

Nevaren sunek. Delavec Franc
Osel je šel opoldne po kosilu k Maj-
diču v Kranj na delo. Srečala sta se
z obdolženecem Janezom Kozeljem kaj-
zarja sinom v Primskem, ki dela
ravno tam. Ker je v družbi drugih
delavcev pil žganje, je bil nekaj pijan.
Prisilil je Oslu zaščitno, katero mu
je ta s tako silo vrnil, da se je Ko-
zelj zvrnil. Obdolženec je potegnil iz
žepa nož in grozil Oslu, ki je pred
njim bežal. Nastal je za nekaj časa
mir. Osel, ki je bil zaposlen z delom
ni videl, da se mu Kozelj od zadej
bliža. Naenkrat skoči obdolženec k
njemu in ga sune z ostrim in moč-
nim nožem v tilnik. Poškodba je bila
smrtonosna. Osel je imel še toliko
moči, da se je pobral in se zaprl v
neko šupo, ker je obdolženec še vedno
v njega silil. Obdolženec prizna krivdo,
pravi pa, da je to storil v pijanosti,
jezi in šali. Obsojen je bil na 18 mes-
cev težke ječe.

Po ceni se se hoteli obleči. Pri
tvrdki Bernatovič je za hlapca služil
Jakob Šošter 19 let star v Slov. Bistrici
doma. Velika zaloga obleke ga je do-
vedla do tega, da si je mislil, da se
itak ne hode dosti poznalo če si kaj
kosov prilasti. In res je izmaknil 3
možke obleke, 2 pelerine in en klobuk.
Eno obleko in eno pelerino je prodal
Antonu Beštru mizarskemu pomočniku,
drugo obleko pa Francetu Sušniku
čevljarjem pomočniku oboja v Ljub-
ljani. Šošter priznava tatvino, med
tem ko Bešter in Sušnik trdita, da
nista vedla da je bila obleka vkradena.
Obdolženec pa pravi da je to obema
povedal. Šošter je bil obsojen na 3
mesece težke ječe, Sušnik na 2 tedna,
Bešter pa na 1 teden zapora.

Nevarni prisiljenec. Karl Spiess
20 let star iz Inomosta, ima 12 pre-
kazni, končno so ga vtaknili v tukaj-
šno prisilno delavnico. Ker je skrajno
delomrzen človek, mu tudi tu smrdi
delo, in da bi se znebil prisilne delav-
nice, se je delal blaznega a se mu ni
posrečilo premotiti zdravnik. Dne 14.
t. l. bi bil moral iti zopet na delo, a
Spiess se je zaprl v stranišče, da bi se
temu odtegnil. Na paznikovo povelje,
se takoj pridruži delovskemu oddelku,
ga je naskočil z namiznim nožem, šele
ko mu je nadpaznik priskočil na po-
moč, mu je ta izvil nož, katerega je
za hrbet skril, pri tem je pa zadobil
izdatno vrezino na roki. Obdolženec,
ki ne mara o tem nič vedeti, je bil na 8
mesecev težke ječe obsojen.

Kmetiška pisarna narodno-napredne stranke.

Vodstvo narodno - napredne
stranke je ustanovilo v svojem taj-
ništvu posebno kmetiško pisarno, ki
je na razpolago vsakemu napred-
nemu kmetovalcu za popolnoma
brezplačni pouk v vseh političnih,
upravnih, davčnih, pristojbinskih
in vojaških zadevah. Izključene pa
so zasebne pravne zadeve. — Pi-
sarna bo poslovala za sedaj le pismo-
no in vsak napreden kmetovalec, ki
je potreben kakršnegakoli pouka v
zgoraj navedenih strokah, naj se
obrne zaupno s posebnim pismom,
kateremu je priložiti 10 vinarso
znamko za odgovor ako se želi od-
govor v priporočnem pismu pa 35
vinarsko (znamko) na: Kmetiško pi-
sarno narodno-napredne stranke v
Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi
umetno je da je pisarna na razpolo-
go tudi naprednim kmetiskim župan-
stvom.

Razne stvari.

* Ferdinand Burg. Snočnja
»Wiener Abendpost« prinaša na pr-
vem mestu, da se je nadvojvoda Fer-
dinand Karel pred nedavnim časom
v inozemstvu poročil brez cesarjeve-
ga dovoljenja in da se cesar ugovodil
njegovu prošnji, da se sme odpovedati
naslovu in časti nadvojvode, kakor
tudi svoji karži v armadi. Nadvojvo-
da bo nosil odslej ime Ferdinand Burg.

* Potres. O potresu, o katerem
smo poročali že večerj, prihajajo še
slednja poročila. V Lincu so opazili
4 potresne sunke v presledkih po 5
sekund. V Solnogradu je bil potres
tako močan, da so ljudje drli na ce-
sto. Tudi v Bregencu so čutili potres,
površina Bodenskega jezera pa je
ostala popolnoma mirna. Nekateri
pravi, da so videli neposredno pred
potresom blisk in mnogo utrinjajočih
se zvezd. V gledališču v Bregencu je
nastala panika in so bežeči pohodili
neko damo. Več dimnikov se je zru-
šilo. Ljudje pravijo, — pa to stori
najbrže samo fantazija, — da je pri-
hajal po potresu iz zemlje poseben
duh. Tudi v Trstu so zaznavovali
seismografični instrumenti bližinski
potres v oddaljenosti kakih 500 km.
Dunajski seismografični instrumenti
so pokazali, da leži središče potresa

kakih 550 km proti zapadu, tedaj ne-
kako v gorovju Švabske Jure in Bo-
denskega jezera. Najhujše posledice
pa je imel potres v Nemčiji. Tudi v
Konstancu ob Bodenskem jezeru so
videli ljudje neposredno pred potres-
om blisku podobno prikazen. Z zvoni-
ka glavne cerkve je padlo več veli-
kih kamnov in 4 metre visoki za-
ključni kamen na cesto. Tudi 5 m vi-
soka soha »Germanije« na poslopju
pošte je padla na cesto in se razlete-
la na drobne kose. Neko dekle, ki je
ravno gledala skozi okno v prvem
nadstropju neke hiše, je potresni su-
nek vrgl skozi okno in se je dekle
močno poškodovalo. V Lautlingenu
se je podrl železniški viadukt in je
železniški promet ustavljen. V Laut-
lingenu samem je nastal vsled elek-
tričnega stika v neki elektrarni po-
žar, ki je vpepelil elektrarno in še
eno hišo. Hiše v Strassburgu, Mo-
gunciji in Frankobrodu so dobile
precej široke razpoke, nasprotno pa
ni napravil potres posebne škode v
Metzu, Belfortu in Besanconu. Ka-
kor poročajo iz Sigmaringena, je po-
tres posebno hudo poškodoval grad
Hohenzollern, dedni grad nemškega
cesarja. Kipi v gradu so močno po-
škodovani, stolpi so dobili široke raz-
poke. V Curihu se je zrušilo več di-
mnikov, v gledališču je nastala pani-
ka, istotako tudi v gledališču v Bernu,
kjer so obiskovalci razbili okna,
da so prišli na prosto. Povsod je bilo
v gneči več oseb ranjenih. Tudi v
Milanu je bil potres precej močan. V
nekaterih mestnih delih so ljudje
prenočili na prostem. Iz vseh teh po-
ročil se da sklepati, da je bilo sredi-
šče potresa na severu Bodenskega je-
zera v Švabski Juri med Bodenskim
jezerom in Stuttgartom.

* Vlomilec kot nuna preoblečen.
Iz Čakovca poročajo: 15. t. m. je pri-
šla k posestniku Svetozarju Kernicu
v Bradci mlada nuna ter ga prosila
prenočišča. Mlinarjeva družina je
kar najbolje pogostila »sestro« ter
ji dala sobo v gornjem nadstropju.
Nuna se je iskreno zahvalila in je
šla že ob osmih spat. Prej se je pa
mlinarski pomočnik Jožef Szabo
skril pod njeno posteljo, da jo zlorabi.
Toda kako se prestraši, ko vidi,
da je nuna možki, ki je izlozil vse
polno vlomilnega orodja in revolver
na mizo. Szabo je prilezel iz svojega
skrivališča ter se vrgel na vlomilca.
Domači ljudje so prišli na pomoč,
roparja premagali ter ga izročili
zvezanega orožništvu.

* Slovanska moč. »Mitteilungen
des Vereines für das Deutschtum im
Auslande« je naslov osrednjega gla-
sila nemške iredente. Ta list je v
zadnji številki izrazil svoj strah pred
Slovanstvom. Profesor Florinsky v
Kijevu je namreč izdal etnografičen
zemljevid, kateremu so dodani izka-
zi o številu slovanskih narodov. Glas-
som tega izkaza je vseh Rusov 110
milijonov (ušteti so Malorusi). Po-
ljakov 22 milijonov 70 tisoč, Srbov
in Hrvatov 9,773.000, Čehov 7 mi-
lijonov 500.000. Slovakov 2,740.000.
Slovencev 1,500.000, lužiskih Srbov
157.000. Bolgari niso navedeni. Veli-
kanske številke so to res in Nemcem
bi bilo lahko strah, če bi bilo med
Slovani kaj čuta solidarnosti in za-
vesti skupnosti.

* Velike povodnji v Turčiji. Iz
Mosula poročajo, da je v mestu Su-
lejmanih velika povodenj. 40 hiš, 10
velikih skladišč in osem mostov je
bilo porušeno.

* Upnika umoril. V ruski ob-
mejni postaji Bendzin je bil izvršen
grozovit umor. V gozdu so našli po-
polnoma razmesarjeno truplo ond-
nega trgovca Haperja. Ta je prišel
k mesarju Kaczu, da iztrija od njega
1300 kron, ki mu jih je bil dolžan.
Ko je Haper pisal pobotnico, je dal
Kacz svojemu pomočniku znamenje,
na kar se je ta vrgel na Haperja ter
mu z mesarskim nožem prerezal
vrat. Morilec so že prijeli.

* Angleške grozovitosti na go-
bavih. Blizu francoskokoditajske
meje so angleški vojakom poročili ve-
liko število gobavih. Med gobavimi
je bilo tudi več otrok, ki so bili brez
usmiljenja pomorjeni. Pomorjene so
z ranjenci vred pometali v jamo, po-
lili s petrolejem ter sežgali. Ranjen-
ci so umrli po strašnih mukah. Ne-
katerim gobavcem se je posrečilo po-
begniti.

* Katehet štrajka. V Hviezdovu
imajo v šoli štrajk posebne vrste.
Odnosni katoliški župnik p. Brenner
noče v višjih razredih ljudske šole
pončevati krščanskega nauka, ker
niso prišli vsi učenci k spovedi.

* Dva policista ustreljena. Iz
Moravske Ostrave poročajo: Pred-
večerašnjim ponoči sta opazila poli-
cista Schenk in Lubovsky neko sum-
ljivo osebo. Ko ga je Lubovsky za-
sledoval, je osumljenec zbežal.
Schenk je hitel za njim. Ko je bil že
blizu njega, je tujec potegnil revol-
ver ter ustrelil policista. Schenk je
bil na mestu mrtev. Medtem je pri-
hitel Lubovsky. V tem trenutku je
zasledovan trikrat ustrelil na Lu-

bovkega, ki se je smrtonosno rano
njen zgrudil. Prenesli so ga v bol-
nišnico, kjer je kmalu na to umrl.
Neznance je pobegnil. Zasledujejo
ga s policijskimi psi.

* Odlikovanje. Daleč znana tvor-
nica lakov Bratje Eisenstädter na
Dunaju in v Hösencrifu je dobila
dovoljenje, da sme v ščitu in pečatu
imeti cesarskega orla.

* Prijeten, lep in »doben dom«
od nekdanj ideal vsakega civiliziran-
ga človeka. Vedno je človek obračal
največjo skrb, da kolikor mogoče
okusno in udobno opravi svoje sta-
novališče. Kako lahko ne samo bo-
gatin, nego tudi malomeščan okusno
in prijetno naredi svoj dom, kaže
ravnokar izšli »Grosses Illustriertes
Album für Innendekoration« tvrdke
za preproge in mobilje S. Schein,
dvorni in komorni dobavitelj na Du-
naju I. Banernmarkt 10-14. Imeno-
vana svetovna firma, ki vse svoje iz-
delke naravnost in brez posredoval-
cev prodaja privatnim odjemalcem,
razpošilja ta album ob sklicevanju
na naš list zastonj in poštnine pro-
sto.

* Prof. dr. K. Braun pl. Fern-
wald na Dunaju piše: »O znanih in
gotovo odvajajočih učinkih naravne
Frane Jožefove grenčice sem se zelo
mnogokrat prepričal in priporočam
nje uporabo najtopleje bolnim žen-
skam.«

Telefonska in brzajavna poročila.

Minister za Galicijo.

Dunaj 18. nov. Poljska korespon-
denca javlja, da poslanec Vrobel ne
sprejme ponudene mu ministrstva
za Galicijo. Baje je imenovanje Vla-
dislava Glugosza popolnoma gotovo.

Rodbinska tragedija na Dunaju.

Dunaj, 18. novembra. Zdravstveno
stanje obstrljenega Roberta barona
Holzknechta se vedno menjava. Ope-
rirati se ga še ne upajo.

Disciplinirani nemški prestolona-
slednik.

Berolin, 18. novembra. Preiska-
va o načinu, kako so prišle vesti o
prestolonasledniku v časopise, je do-
gnala, da je pravil neki poštni urad-
nik svojim ljudem doma, kar je pre-
stolonaslednik brzajavil svojim bra-
tom, da bi jih pridobil za skupno
akcijo.

Rusko črnomoško brodovje.

Petrograd, 18. novembra. Fi-
nančni minister je v državnem svetu
predlagal kredit 10 milijonov rub-
ljev za zgradbo močnega črnomo-
škega brodovja.

Rusko - perzijska vojna.

Petrograd, 18. novembra. 4000
mož prodira iz Kavkaza v Perzijo, in
sicer 3000 mož pehote in 1000 mož
konjenice in artilerije.

Petrograd, 18. novembra. Diplo-
matične zveze med Rusijo in Perzijo
so prekinjene.

Izključeni delavci.

Berolin, 18. novembra. Berlin-
ski industrijski so sklenili s 30. no-
vembrom izključiti od dela 60.000
delavcev zaradi stavke livarniških
delavcev.

Revolucija na Kitajskem.

Šangaj, 18. okt. Dojen diploma-
tičnega kora je posredoval pri zuna-
njem uradu zaradi grozovitosti v Nan-
kingu in Hankau ter izrekel protest
diplomatičnega kora.

Hmelj.

Rorimberg, 18. okt. 150, 300.
Kupčija zelo trdna, cene 5 do 10 višje.

Ponesrečena ladja.

Kodanj, 19. novembra. Neka to-
vorna ladja se je na vožnji v Petro-
grad v velikem viharju potopila. Uto-
uilo je 29 mož. Škoda znaša 3 milijone
mark.

Bolgarsko sobranje.

Sofi a, 18. novembra. V sobranju
se je vršila debata o adresi kot odgo-
vor na prestolni govor. Bivši ministrski
predsednik Malinov je govoril za spre-
jetje bolgarsko-turške trgovinske po-
godbe ter izjavil, da za časa njegovega
predsedstva ni bila sklenjena nobena
tajna pogodba niti z Rusijo, niti z
Avstrijo. Se liberalnih poslancev Ra-
doslavov se je zavzemal za pametno
gospodarsko politiko in za trgovinsko
pogodbo z Avstrijo ter odobral zblji-
žanje med Srbijo in Bolgarsko.

Italijansko-turška vojna.

V Tripolitani.

Berolin 18. novembra. Iz Tripo-
lisa poroča vojni poročevalec »Berliner
Tageblatt« o situaci:

12. novembra. 1000 km proti jugu
od Tripolisa leži Mursuk, glavno me-
sto Fesana, ki je del Tripolitani. 2
do 3 km južno od Tripolisa se naha-
jajo pozicije Turkov. Vprašanje je,
zakaj niso mogli Italijani tekom enega
meseca prodreti delj, kakor 2 do 3 km.
Italijani so se uračunali, morali so se
odreči ofenzivi in sedaj se niti v de-
fenzivi ne morejo vzdržati ter so se
moral na vzhodu in jugovzhodu umak-
niti. Italijani so izvojevali zmago za
zmago, toda tudi v Italiji so ljudje,
ki mislijo in se vprašajo, kaj je re-
zultat teh mnogoštevilnih zmag. Na-
skoki Turkov se ponavljajo od dne do
dne in so Italijani na tem majhnem
kosu zemlje toliko kakor oblegani.

Rim 18. novembra. »Agenzia Ste-
phani« poroča iz Tripolisa, da tam ne-
prestano dežuje. Turško taborišče v
Ansari je od vode obkoljeno. Turki
so poskusili vodo napeljati proti ita-
lijanskim utrdbam, toda italijanske že-
nijske čete so to preprečile.

Carigrad 18. novembra »Agence
Ottomane« poroča, da se vrše pred
Tripolisom dan na dan boji ker Turki
Italijanom ne dajo miru. V torek in
sredo so imeli Italijani v bojih velike
izgube. Turki so jim vzeli 4 topove
in mnogo municije.

Mir?

Rim, 17. okt. Nedelavnost ita-
lijskega brodovja pred Tripolisom
daje povod raznim kombinacijam in
mislijo nekateri, da je ta nedelavnost
znak bližajočega se miru.

Zrakoplovci.

Rim, 18. okt. Oglasilo se je 10
zrakoplovcv, da gredo v Cirenaiko.

Kazensko-pravni red

z dne 28. maja 1873 štev.
119 državnega zakonika z
dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi
kazenski postopek zadeva-
jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v.,
po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

priporoča naslednja dela:

	broj.	vez.
Adrejan Levstik. Rdeči smeh . . .	140,	240
Askere. Izlet v Carigrad . . .	—80	
» Prešernov album . . .	240	
Beg. Ustoličen e koroških vojvod . . .	—30	
» Slovensko nemška meja na Koroškem . . .	140,	240
» Narodni kataster Koroške . . .	—60	
Benes-Sumavsky. Brodovskij odvetnik . . .	150,	250
Bojan. Doktor Holman . . .	—50	
Burnett. Mali lord . . .	160,	260
Canar. Aleš iz Razora . . .	150,	250
» Casnikarstvo in naši casniki Čech Svatoopluk. Med knjigami in ljudmi . . .	—50	
Erjavec-Sajovic. V naravi . . .	120,	170
Halevy. Dnevnik . . .	—60	
Jurčič. Zbrani spisi I.—XI. . .	120,	2—
Jelenc. Ukrajinske dume . . .	—30	
Lah. Vaška kronika . . .	170,	270
Lapič. Strahovalci dveh kron I. II. a . . .	1—,	2—
» Ljubezni in junašva strah- petnega praprotaka . . .	—80,	160
Murnik. Najhujši sovražniki . . .	—60	
Oblak. Stara devica . . .	—60,	160
» Razne pripovedi . . .	—80	
Romec. Ljubezni Končanove Klare . . .	150,	250
» Premaganci . . .	—60,	160
» V študentskih ulicah . . .	150,	250
» Zadnji rodovine Benalja . . .	150,	250
Rušič. Mina . . .	120,	2—
Semčar. Čez trnje do sreče . . .	120,	220
Sepetavec. Zaljubljeni kapucin . . .	1—,	180
» Stiri ruske slike . . .	—60,	160
Thurvet. Undina . . .	—90	
Tratunek. Slovensko gledališče . . .	2—	
Vasel. Libera nos a malo . . .	140,	220
Zarnik. Zbrani spisi . . .	1—	
Zam. Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu . . .	3—	

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nič nas ne tišči želodec, odkar rabimo izborne Fellerjeve kroglice z rabarbaro in znamko »Elzine kroglice«. Povemo Vam po izkušnji, poizkusite!

Te tudi uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 škatlic poštne prosto samo 4 krone. Izdelovalec same lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elizin trg štev. 238 na Hirvaškem

Grozovita rodbinska drama na Dunaju.

Kako je bil umor izvršen.

Matković je prišel s samokresom, ki je bil nabasan s sedmimi krogli, v sobo svojega učenca. — Predno je mogel najmlajši sin, Jurij, še vzdigniti glavo od dela, ga je od zadaj zadela krogla. Krogla je šla skozi sredo tilnika, skozi glavo in pri desnem očesu ven. Dobili so ga še sedečega. Zgornji del trupla je bil na mizo naslonjen, iz glave je curčila kri in posamezni deli možgan. Tudi na tleh je bilo krvavo.

Vsled strela je najbrže prihitela Marija v sobo. Krogla jo je zadela v obraz. Šla ji je pri ustih v glavo, iz glave pa na tilnik. Deklica se je zgrudila in je ležala na hrbtu. Iz ust ji je tekla kri, ki je pordečila njeno obleko in tla.

Ko je Robert vstopil, ga je tudi takoj zadela krogla. Streljati je moral z neverjetno hitrostjo. Prva krogla je zadela Roberta na spodnjih ustnicah. Druga krogla ga je zadela v prsi, šla skozi desna pljuča, prav mimo srca. Tretja krogla je šla skozi stegno.

Pred očmi Roberta se je najbrže tudi morilec sam ustrelil. Krogla je šla skozi desno senco in je izstopila iz levega. Ležal je na hrbtu, roke raztegnjene in oči odprte.

Povratek staršev.

Mati se je vrnila vesela. V bolnišnici je izvedela, da bo njena sestra v kratkem prišla iz bolnišnice. Ko je prišla blizu svojega domovanja, se je komaj prerila skozi veliko množico ljudi, ki se je nabrala. Besedo »umor« je morala venomer slišati. Ni se mogla misliti, da se je to zgodilo v njeni rodbini. Stopila je skozi duri. Hišna ji je jokaje padla okoli vratu:

»Na otroke so streljali!«
Mati je obstala. Nepremično je nekaj časa zrla na deklico. Nato pretresajoč vzklik: »Moji otroci ...! Robert ...!«

V obupnih vzklikih je v veži izpraševala poročevalce: »Vedeti hočem resnico! Vi jo veste! Imejte usmiljenje z materjo!«

Nato je prosila nesrečna žena: »Resnica je vendar boljša. Le ne ta negotovost. Prosim, prosim, imejte usmiljenje z materjo. Saj sem vendar mati. — K svojim otrokom hočem ...!«

Čez pol ure je prišel oče umorjenih, tudi ničesar ne sluteč. Dobil je svojo ženo popolnoma v brezupnem stanju. Vedel je, da se je zgodila nesreča, vendar pa ni vedel, kakšna katastrofa se je zgodila.

Končno je vendar izvedel, da sta mu bila dva otroka umorjena, tretji pa da se bori s smrtjo. Nato so se odigrali prizori, da so vsi navzoči jokali.

Mož je prestal govorit notranji boj. Skoraj odurno je prepovedal soprog, naj mu ne sledi. Nato je odšel s policijskim funkcionarjem. Opotekajoč je šel baron Holzknecht po stopnicah. Čez koridor je prišel pred vrata, za katerimi se je odigrala grozna tragedija.

Ubogi starci je sklenil roki: »Bog je hotel — moram se vdati!« Čakala ga je težka odločitev. — Svoje otroke naj vidi v krvi, mrtve? ... Ne! Oče ni hotel pozabiti enega lepega trenutka:

»Svoje otroke hočem obdržati v spominu, kakor sem jih videl pred enim dnevom, ko so bili veselo zbrani okoli svojih staršev, ki so slavili svojo srebrno poroko.«

Mater so le z največjo težavo spravili v njeno sobo ...

Trupla so prenesli v mrtvašnico.

Zvečer je bar. Holzknecht s svojo soprogo ostal v svojem stanovanju, da prebije najstrašnejšo noč, ki jo sploh morejo doživeti starši.

»Tri otroke umoriti — to je več nego more očetovo srce prenesti v enem dnevu. Vse svoje življenje nočem ničesar več vedeti o svetu.«

S temi besedami je zaprl vrata svojega stanovanja.

Oče odpušča morilen.

Sekijski šef Holzknecht je sprejel tudi nekega poročevalca, ki mu je povedal sledeče: »Storilec je imel namen razen svoje hčere in svojih sinov tudi naju umoriti, kajti imel je pri sebi dva magacina: sedem patronov v revolverju in sedem patronov v drugem magacinu, ki ga je imel v žepu. Misli si le moremo, da je čin izvršil v brezupnem vznemirjenju, v duševni zmedenosti in vsled tega mu odpuščajo. Ni vedel, kaj dela. Ne morem si drugače razlagati, kako bi mogel izvršiti ta čin. Vsaj je bil vendar mnogo let najintimnejši prijatelj naše družine. Otroci so ga ljubili in midva sva ga cenili kot značajnega, marljivega človeka, kateremu smo z zaupanjem izročila vzgojo najmlajših otrok.«

Snačitev.

V ponedeljek popoldne me je prosil N. Matković za pogovor. Izrazil mi je željo, da se sime poročiti s svojo hčerjo. Odgovoril sem mu, naj vendar pomisli, da je starostna razlika med njem kot šestindvajsetletnim in mojo štiriindvajsetletno hčerjo premajhna in da je Marija tako udana svojem stanju, da ne misli na možitev. Pripravil sem: »To pa ni ovira, da bi ne bili še nadalje prijatelji. Vi ste vendar naš spoštovani domači prijatelj ...!« Pri pogovoru nisem zapazil, da so moje besede napravile tako uničevalen učinek na njega.

Seke, šef je tudi omenil srebrno poroko, kako veselo in srečno so jo slavili. Morilec ni prav nič pokazal, da je vznemirljen in da namerava drugi dan izvršiti tako grozen čin.

Starši morilčevi.

Proti šestim zvečer je prišel v stanovanje Matkovičevih staršev policijski agent. Dobil je doma le mater Francisko Matković. Oče je bil na izprehodu. Policijski agent je prosil mater, naj gre z njim na komisariat, da ji tam sporoče nekaj o njenem sinu. Mati Matkovičeva je takoj zaklenila vrata in je šla vsa prestrašena na komisariat, kjer so ji kolikor mogoče prizanesljivo povedali, da je njen sin mrtev, da se je usmrtil. Več ni mogla prenesti. Več nego eno uro je sedela na stolu ter tiho jokala. Neki policijski agent jo je na to odvedel domov. Tam jo je že čakal njen mož. Videl je svojo ženo jokati. Odvedel jo je v sobo ter jo vprašal, kaj se je zgodilo. »Richard je mrtev.« Več uboga žena ni vedela.

Čez četrt ure je bilo nesrečnim staršem vse jasno. Sin Jurij, ki stane pri svojih starših, je prišel blod in ves zmešan domov. V neki sosedni gostilni je hotel večerjati. Ko je naročil večerjo, mu je prinesel natak kar večerni list, v katerem je čital o grozovitem umoru. Niti trenutka ni dvomil, da je njegov brat morilec. Juri Matković je pustil jed in je hitel kakor brezumen domov. V sobi je videl svojo mater. Morala je vedeti, kaj se je zgodilo. In tako je na to povedal staršem vso grozno novico.

Ranjeni Robert.

Robert Holzknecht najbrže ne bo umrl. Njegove rane so sicer težke, pa ne smrtonosne. Noč je razmeroma dobro prebil. Ina štiri rane, ki so jih pa prizadeli trije strelji. Zdravniki so izdali sledeče poročilo: Direktna nevarnost je minila, sekundarne komplikacije se niso pojavile. Pacient je nekoliko spal. Razen žeje nima drugih težkoč.

Gospodarstvo.

Sprememba špedicijskega in komisijonarskega društva »Balkan« v Trstu v delniško družbo.

C. kr. namestništvo v Trstu je dovolilo, da se napravijo pripravljalni koraki za spremembo imenovanega društva v delniško družbo s kapitalom K 500.000.

Kakor se nam poroča, je že cela delniška glavnica pokrita in v gotovini vplačana in se vodi posel »Balkan-a« že od 1. julija t. l. na račun delniške družbe.

Posel »Balkan-a« se je v zadnjem času jako lepo razvil: glasovni bilance je znašal skupni promet v preteklem letu več kot dvajset milijonov kron. »Balkan« ima svojo podružnico v Ljubljani, katera je postala s prevzetjem tvrde Škerl prvi špediter na ljubljanskem irgu.

Centrala »Balkan-a« ima svoje pisarne v Trstu, Riva Gramula 14, ima več pripravnih suhih skladišč v mestu in prosti luki in uživa splošno zaupanje.

O razvoju »Balkan-a« priča tudi to, da zaposluje danes že 32 uradnikov. Priporočamo to podjetje najpolje intresiranim krogom.

Poslano.

»Russkoje zerno«

želi zopet prihodnje spomlad poslati nekoliko kmečkih mladeničev iz Rusije na Slovensko, da se izučijo tukaj racionalnega gospodarstva. Obracem se zatoj na vseh onih posestnikih in kmetovalcev, kateri bi pripravljeni bili, enega ali drugega teh mladeničev sprejeti v delo, da mi to javiti blagovole. Obenem bi prosil naznaniti mi, bi li pripravljani bili plačevati dotičnikom poleg stanovanja in hrane tudi kakšno posebno nagrado ter pripominjam, da so vsi gojenci »Russkoje zerna« sposobni za vsakršno, tudi najtežavnejše kmečko delo.

V Ljubljani, 14. novembra 1911.

Ivan Hriber.

Poziv in izjava.*)

V javnosti kroži govorica, da mi je svidela »Kranjska hranilnica« s svojim denarjem moj umetniški paviljon in da sem ji valed tega obvezan. Ker se na podlagi te govorice in podobnih drugih neresnic podtika mojim umetniškim prizadevanjem nizkoletni nagibi, pozivljem raznaševalce teh izmišljotin, da se jasno prikažejo in podprejo svoje obdolžitve s točnimi dokazi; v nasprotnem slučaju so obrekovalci! Ravno tako pozivljem vse dotičnike, ki raznašajo o meni sumničanja, da sem pri e. kr. naučenem ministrstvu intrigriral proti nekemu tovarišu, da sem s pomočjo p. t. gospe Uršulink iskal protekcije pri e. kr. naučenem ministrstvu, da sem obletaval neko odlično osebo, kakor nočna večja luč, naj jasno govore in podprejo svoje obdolžitve s točnimi dokazi, ker sicer so obrekovalci!

Izjavljam dalje, da se bom branil z vsemi postavnimi sredstvi proti neresničnim govoricam, ki so namenjene mi škodovati naj si bo v moralnem ali gmočnem oziru. Oni pa, ki so v zadnjem času razširjali o meni pismeno ali ustmeno različna zasramovanja, sumničanja in obrekovanja v netočljivi obliki, naj se za zdaj zadovoljijo z mojim zaničevanjem.

R. Jakopič.

* Za vsebine tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril-Metodovo družbo« Bogumil Orožen, farmacevt v Škofji loki, 20 K, zbrali »loški fantje« na odhodnici gđ. Mici Segulove; Marija Kalan v Ljubljani, Cir. Met. ulica 19, 2 K, ob priliki desetletnice smrti nožarja Nik. Hoffmana in Toman Ivo iz Moravč K 27-94 (i. s. iz nabiralnika gostil. »Steigman« Toman Moravč K 21-31 in gostil. »Kauka« Orehek, Moravč K 6-63). Skupaj K 49-94. — Živeli nabiralci in darovalci.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 14. novembra: Josip Dolar, premogar, 28 let. — Franciška Florjancič, delavka, 58 let.

Dne 15. novembra: Anton Smid, bivši sodar, 69 let.

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 2.—. Po poštnem povzetju razpošljajo to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 18

Kašljajoče opozarjamo na oglaš o Thymonal Scillae, večkrat zdravniško odrejeni in preizkušeni preparat.

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

Borzna poročila.

Ljubljanska

»Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurz današnje borze 18. novembra 1911.

Maloobsejni papirji.	Obični	Nagovni
4% majeva renta	91-90	92-10
4 1/2% srebrna renta	94-95	95-15
3% avstr. krona renta	91-80	92—
4% ogr.	90-75	90-95
4% kranjsko deželno posojilo	92-25	93-25
4% k. o. češke dež. banke	93—	94—

Srečke.	437—	449—
Srečke iz 1. 1880 %	605—	617—
„ tiska	305—	317—
„ zemeljske 1. izdaje	302—	308—
„ II.	280-50	286-50
„ ogrske hipotekne	256—	262—
„ dun. komunalne	508—	520—
„ avstr. kreditne	510—	522—
„ ljubljanske	83-50	92-50
„ avstr. deč. kriša	74—	80—
„ ogr.	49-25	55-25
„ banlika	38-25	42-25
„ turške	243-40	246-40

gospod.	472—	474—
Ljubljanske kreditne banke	647—	648—
Avstr. kreditnega zavoda	541-50	542-50
Dunajske banke družbe	110-75	111-75
Državne železnice	732—	733—
Alpine-Monten	829-25	830-25
Češke sledkorne družbe	314—	316—
Zivnostenske banke	279-50	280-50

Valuta.	11-37	11-39
Cekini	117-70	117-80
Franki	95-75	95-85
Lire	94-85	95-05
Rubli	255—	255-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 18. novembra 1911.

Pšenica za april 1912	za 50 kg	11-75
Rž za april 1912	za 50 kg	10-16
Koruzna za maj 1912	za 50 kg	8-38
Oves za april 1912	za 50 kg	9-64

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30.76 mm

novemb.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
17.	3. pop. 9. zv.	733.0 731.6	11.4 4.7	sl. jug sl. szah.	jasno
18.	7. zj.	727.5	4.8	slab jug	megleno

Srednja večerajšnja temperatura 6.9°, norm. 3.2°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Cecilija Podkrajškova javlja v svojem ig v imenu svoje sestre Antonije prelužno vest, da je v petek, dne 17. t. m. po dolgi in hudi bolezni, previdna s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala njiju ljubljena sestra, gospa

Roza Kasteličeva,
roj. Podkrajškova,

vdova c. kr. računskega svetnika.

Pogreb predrage in nepozabne ranjke se bo vršil v nedeljo, dne 19. t. m. ob pol 4ih popoldne iz hiše št. 11 na Rimske cesti na pokopališču k sv. Križu.

V Ljubljani, dne 18. nov. 1911.

Po želji ranjke se venci hvaležno odklanjajo.

Posredna namizila se ne izkazuje. 3915

Izjava.

Podpisani Gregor Tekavec, posestnik v Hrovači pri Ribnici št. 7, obžalujem, da sem razžalil Jožeta Kersniča, ključavničarja v Hrovači št. 20; izjavljam, da je plemenit in čist značaj, in sem mu hvaležen, ker mi je odpustil.

Hrovača pri Ribnici, 13. nov. 1911.

3888

Gregor Tekavec.

Izjava.

Podpisana Marija Košenina iz Preske št. 45 sem žalila dne 30. pr. m. gda. Antona Merješiča, trgovca v Medvodah, kričoč v njegovi trgovini in na dvorišču, da me je ogoljufal, in odgovarjajoč tamkaj še drugim strankam, da naj nikar ne prodajajo njemu, ker vsakega ogoljufa.

Obžalujem te svoje žalitve, izjavljam, da so taiste neresnične in popolnoma neutemeljene ter se zahvaljujem gdu. Antonu Merješiču, da mi je odpustil te moje žalitve. 3922

V Ljubljani, 14. novembra 1911.

Marija Košenina.

Št. 1640.

Razglas.

3923

Dne 25. novembra t. l. se bo vršil v Jelšanah nov živinski in kramarski semenj.

K obilni udeležbi so vabljeni kupci in prodajalci.

Zupanstvo občine Jelšane v Istri,
dne 17. novembra 1911.

Zupan: Valentič.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 88 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Meblovana soba se odda

v Selenburgovi ulici št. 6, I. nadst. desno.

Pripravna tudi za kako gospodično. Cena mesečno 20 kron. 3924

Proda se nova hiša

0663

s prostorno delavnico (skladiščem), shrambo, stanovanjem z dvema sobama, kuhinjo, jedilno shrambo, kletjo, podstrešnimi sobami, z velikim rodovitnim vrtom ob glavni cesti v Trbovljah. — Hiša je pripravna za vsakega obrtnika, najlepšo priliko bi imel mizarški mojster ali usnar, ker bi se dalo delati na vodno ali na električno moč s strojem. Proda se prostovoljno pod zelo ugodnimi pogoji. — Naslov v upravnishvu »St. Naroda«

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIJEVNOST IN PROSVETO Letnik XXX. (1910).

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pet na mesec v svezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavtrijske dežele 12 K 20 h na leto. Posamezni svezki se dobivajo po 80 h. „Národna Tiskarna“ v Ljubljani

J. Zamljen

čevljarski mojster

v Ljubljani, Sodna ulica št. 3

izvršuje vsa čevljarska dela do najfinnejše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mesa pripisan čevljar. 245

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov 2798

v Ljubljani,

Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto.

Zahtevajte cenike!

✱ ☐ ✱
Cementne cevi
v vseh dimenzi-
jah, barvaste
plošče itd.
✱ ☐ ✱

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

Ljubljana.

✱ ☐ ✱
Stopnice,
balkone, spo-
meniki, stavbni
okrasji itd.
✱ ☐ ✱

3192
Cene nizke. Postrežba točna.
Modni salon v Ljubljani
Stari trg **A. Vivod-Mozetič**
štev. 21
Velika zaloga damskih klobukov.
Ogled klobukov brez obveznosti nakupa.
Sprejemajo se popravila. Pošilja se tudi na izbiro.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Renomirana tvornica likérjev
3861 sprejme spretnega

potnika

za alpske dežele, z dobrimi spričevali
iz špiritozne ali špecerijske trgovine
pod ugodnimi pogoji. — Ponudbe z
nadpisom „Potnik 10.000“ je naslo-
viti na upravnštvo »Slov. Naroda«.

Gramofoni — avtomati

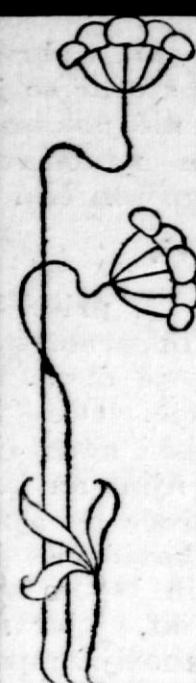
iz prve roke se dobe le v
:: ateljeju za gramofone ::

A. Rasberger, Ljubljana
Sodna ulica št. 5.

Velika tvorniška zaloga.

Gramofon za gostini-
čarje z magnetnim
vmetom, popolnoma
sam delujoč, začne in
jenja sam — K 80.—
Enoletno pisarno jam-
stvo. Pišite po cenik.
Igle K 1-50 za 1000
Velika zaloga gramo-
fonov, fonov, plošč.
Pazite natančno
na naslov.

Naznanilo.

3801

Naznanjam sl. občinstvu, da sem po očetovi smrti prevzel
umetno in trgovsko vrtnarijo

Jakoba Šimenca v Gradšču št. 12,
katero bodem neizpremenjeno in pod enakim imenom vodil
naprej. — Priporočam se sl. občinstvu za nabavo najrazlič-
nejših cvetlic, šopkov, vencev, cvetličnih dekoracij itd. ter
prosim, da se zaupanje, ki ga je užival moj pokojni oče,
blagohotno ohrani tudi meni. Z odličnim spoštovanjem

Pavel Šimenc,
umetni in trgovski vrtnar — Gradšče št. 12.

Manufakturna trgovina

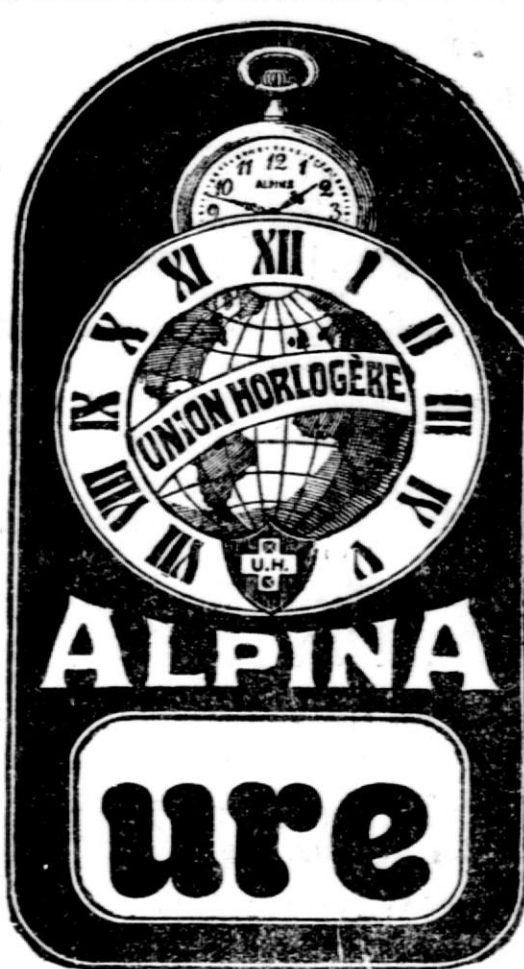
≡ **J. Ciuha** ≡

:: Stari trg št. 1. ::

jesenske in zimske

≡ **novosti.** ≡

3392

Priznana največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar y Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Franciškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«
v Genovi in Bielu

:: on torej lahko po originalno tvorniških cenah ::
garantirano zanesljive, v vseh legah in tem-
peraturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane ::

Alpiña ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,
tula, srebru, niklju in jeklu ::

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštne prosti.

Kakor od solnca

na trati, tako se perilo obeli v kotlu,
ako ga pol ure kuhamo s sredstvom

Persil

samostojno pralno sredstvo.

Bleščeče belo perilo!

Brez mencanja! Brez krtačenja!

„PERSIL“ kljub presenetljivim
učinkom ne obsega klor ali sploh na
perilu škodljivih sestavin, za kar se
prevzame polno jamstvo.

Tvornica: BOGOMIL VOITH, Dunaj III/1.

Dobiva se povsod. 1622

Milko Krapeš

urar in trgovec z zlatino in srebrnino

1954 zapriseženi cenilec

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Zahtevajte moj ravnokar izšli

najnovejši cenik.

Atelje za steznike.

Pariška novost

Fasona Prinzess

najnovejši pariški kraj

glasom slike nujno potrebna za prin-
zess in directoire obleke, priporoča

samo po meri

Mme Matilda Stuzzi
Ljubljana, Sodna ulica 4. II. nadstr.

Specialitete
pariških bočnih pasov,
globoko objemajočih.

Prevzema

v izvrševanje vse v stroko stezni-
kov spadajoče predmete, n. pr.: stez-
nike za nosne in doječe matere, stez-
nike za jahalke in igralke lawn-tenisa,
dalje ceinture, oprsnike, ravnodržce in
trebušne in plečne pasove po navo-
dilu gg. zdravnikov. 3817

:: Popravila se radovoljno sprejemajo. ::

Dvorski trg št. 3.

Najnižje cene!
Strogo solidna postrežba!

Modna in konfekcijska trgovina

M. Hrištovič-Bučar

se je preselila v lastno hišo na Stari trg 9.

Priporoča zelo pomnoženo damsko in otroško zimsko
konfekcijo po znano najnižji ceni, tudi po meri.

Posebno **krasne kostume, plašče, pelerine,**
razne jopiče, krila, domače halje ter
: bluze in otroške oblekice. :

Velika izbira perila in higijeničnih potrebščin za novorojenčke. —
:: Usako modno blago. — Pošilja na izbiro tudi po pošti. ::

Dinamo stroji in električni motorji. Na-
prave za električno **razsvetljavo** in
prevažanje električne sile. Električni
obrat vseh vrst. **Ventilatorji. Tur-**
bogeneratorji, električne železnice
in lokomotive, žerjavi in dvigala. **Ob-**
ložnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

≡ **Praga-Vysočany.** ≡

2377

Vodne **turbine** vseh sestavov (Francis,
Pelton). Točna, cena in hitra popravila
vseh električnih strojev drugih tvrdk.
Vse potrebe za **installiranje.** Odlitki
iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška
kovna litina iz lastnih velikih livaren in
jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

●

Kontorist — stenograf ali spretna stenografinja

se sprejme v stalno službo
sti za poludnevno delo. — Ponudbe
pod „Kontor“ na uprav. »Sloven-
skega Naroda«. 3851

Najfinejše svilnate gumaste specialitete

3 vzorci K 1—, 6 vzorcev K 1-80, 12 — » 3-40, tudi v pisarnih znamkah. — Po-
učna ilustrirana brošura gratis in
franko. 2986
Nizozemska manufaktur
J. Singer, Dunaj I.,
Wiesingerstrasse 8/F.

Popolne šolarske gosli z lokom in omarico K 12—.

Lepo božično darilo!
Te gosli so pristani šolski izdelki, so zaradi izjemno svoje kakovosti
posebno priljubljene, s primernim lokom, levo škatlo,
holofonijo, rezervnimi stranmi, sodnim in pisčalko za uplavljanje,
kompletne K 12—. St. 128. Bolje gosli, s mehanizmom, kom-
pletne K 14—. St. 129. Bolje gosli, s mehanizmom, kom-
pletne K 16—. St. 130. Jako okrasne božične gosli,
s mehanizmom in polnim glasom, s garnituro in obovine, kompletne
K 20—. Take gosli so posebno priljubljene za darila za so-
učnike in učence. Zavezanec in levo subotek K. — 70. Zavezanec
dovoljena ali demar sonaj. Po povzetju zapošlja o in le dve. dob
Jan Konrad, razpisovalnica glasbi, Most Slov. 1386 (Gorjanci)
Glavni katalog s skoli 4000 slikami na zahtevo gratis in franko.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

V lepem kraju, kjer je velika industrija
pri glavni cesti in blizu kolodvora

se odda takoj prodajalna

z vso opremo v najem pripravna za vsako
trgovino. Kje, pove upravništvo »Sloven-
skega Naroda«. 3773

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Poljanska cesta št. 6, pritličje
2 minuti od tržnega prestora
(preje Gosposka ulica šte. 6),
priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje
izbira različnih služeb, zlasti za ženske
vestne in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena. 3891

Pa vnanjih vprašanjih se prosi znakma za odgovor.

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta.
Prav dobro napolnjeno! Per-
nica ali blazina, 180 cm
dolga, 116 cm široka K 10—,
K 12—, K 15— in K 18—, 2 metra dolga,
140 cm široka K 13—, K 15—, K 18—,
K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok
K 3—, K 3-50 in K 4—, 90 cm dolg,
70 cm širok K 4-50 in K 5-50. Izdelujem
tudi po kakršnikoli drugi meri, 3 delni mo-
droci iz dlake za 1 posteljo K 27—, boljši
K 33—. Pošilja se poštne prosto po po-
vzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj
se vzame proti povrnitvi poštne stroškov.
Benedikt Sachscl, Lobes 913
pri Plazju na Češkem. 3586

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kron. 273

Utišnite si podobo in ime
„Ottoman“ (cigaretni papir
in stročnice) v spomin, ker hočejo s pona-
redbami zavajati konsumente. 1 366

Namesto za K 106— za K 56—

dobavljam franko na vsako
postajo za reklamo nove vrste
šivalne stroje „Singer“
ki se gonijo z nogo z eleg.
omarico in 10 letno garancijo.
Odpošljem ko dobim 15 K zadatja, ostanek
po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev po
cenah na debelo. 2986
A. Weissberg, Dunaj II. Untere Donaustrasse 23/M.
Strovnica in hrvaška korrespondenca. — Črtni gošči in franko.

Kupim dobro ohranjene

sode od 18 do 28 hl.

Izve se v upravništvu »Sloven-
skega Naroda«. 3855

Isče se
kontoristinja
s prakso za večje tovarniško podjetje.
Ponudbe pod „Kontoristinja“
na uprav. »Slov. Naroda«. 3866

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje
Priznana najboljša posrebljena.
Najlepše oblike. Kompletne
opravljene kasete za namiz-
no orodje, sklode, posode
za omake, kavni in čajni
servisi, namizni nastavki,
umetnine.
Edino nadomestilo za pravo srebro.
Specialni predmeti za hotele, restav-
racije in kavarne ter za pensione, me-
naje i. t. d.
C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie
Dunaj I., Operaring št. 5.
(Heinrichshof).
Ilustrovani cenoovnik zastoj.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg stoječo tvorniško znamko in polno ime
CHRISTOFLE. 3893

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
vzvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
zanimci in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj. 75

Božična in druga darila
ter seznam drugih porabnih predmetov
vseh strok dobite v mojem bogato ilustro-
vanem katalogu s približno 4000 slikami,
kateri se pošlje na zahtevanje popolnoma
zastonj in poštne prosto. — C. in kr.
dvorni dobavitelj
Jan Konrad v Mostu 1179 (Gorjanci).

Lepa stavbna parcela

na Prulah pri Karlovske cesti

se prodaja pod ugodnimi pogoji.

Vprašanja pod „M. L. 120“ na uprav-
ništvo »Slovenskega Naroda«. 3873

SINGER 66

Šivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov.

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev. 1414

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Privatni plesni pouk v dvorani hotela „UNION“.

Vsled vedno naraščajočega števila obiskovalcev mojega zasebnega plesnega
pouka naznanjam vsem cenjenim udeležencem istega, da se vrši plesni
pouk, začnši z 20. novembrom, vsak ponedeljek in četrtek, točno ob
8. uri zvečer, v veliki dvorani hotela „UNION“.

NB. Tega tečaja udeleževati se zamorejo samo gospodične in gospodje
iz boljših krogov, ter se vpisuje pri spodaj podpisaniemu vsak dan od
11—12 ure dop. in od 2—4 pop. Z odličnim spoštovanjem 3860

Giulio Morterra avt. plesni učitelj, hotel pri Slonu, soba št. 73.

FR. MALLY & dr.

parna opekarna
v Srednjih Gameljnih
pisarna v Ljubljani
na Reseljevi cesti št. 2

OPEKO

1919 na stroj
v vsaki
množini

NARODNA TISKARNA

V LJUBLJANI

se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor:
časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in
posojilnice, cenikov, okrožnic, računov, jedilnih
listov, mrtvaških listov, kuvert, vizitnic itd.
Istotam izhaja dnevnik „Slovenski Narod“, tednik
„Slovenski Dom“ in mesečnik „Ljubljanski Zvon“.

Telefon šte. 85

Trgovski pomočnik

star 22 let več mešane stroke

išče službe.

Nastopi lahko takoj ali pozneje.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

V Ljubljani, ob najbolj prometni cesti

se prodaja lepa, nova enonadstropna

hiša

z dobro gostilno in trgovino.

Veliki gostilniški prostori, krasen go-
stilniški in velik zelenjadni vrt. Plačilni
pogoji zelo ugodni. 3800

Vprašanja pod šifro: „Trgovska

hiša“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj
boljših pšeničnih mok in krmičnih izdelkov,
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66

V Ljubljani: Podgrad, Trnovem,
Kočevje, Trstu, Gorici, Celovcu,
Beljaku, Bolezanu, Inomestu, Tri-
dentu, Zadru, Spiljetu, Ercegovcu,
Kotoru, Sarajevu in Fuju.

Brzjav: Valjični mlinu, Kranju.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 3.000.000. Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Promese za bliznja tvebanja: Promesa og. prem. srečke, cela à 16 K, polovica à 9 K.
Zrebanje 15. novembra t. l. Glavni dobiček K 240.000—.

Promese og. hip. srečke à 5 K. Zrebanje 15. novembra t. l. Glavni dobiček K 40.000—.

Promese zem. srečke l. izd. à 6 K. Zrebanje 16. novembra t. l. Glavni dobiček 90.000 K.
Promese za 1 celo ogrsko premijsko, 1 zem. in 1 hipoteč. srečko skupaj samo 25 K.

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Dijaški vestnik.

Dijaško stanovanjsko vprašanje na Dunaju.

Letošnji jesenski dijaški naval na Dunaju je povzročil, da je znanjalo na eni strani dijaških stanovanj in so morali dijaki iz univerze iskati stanovanja celo v XVI., XVII. in XVIII. ter II. okraju, na drugi strani so pa stanovanja v VIII. in IX. okraju, ki pridejo v prvi vrsti za univerzitetnega dijaka v postev, dosega tako višino, da se v Ljubljani že skoro za isto mesečno najemnino, katero je treba plačevati na Dunaju za mal kabinet, dobi manjše družinsko stanovanje.

To nad vse važno dijaško stanovanjsko vprašanje je bilo predmet tudi zelo živahni debati v seji kuratorija »Nemškega Studentenheima«, ki se je vršila na dunajski univerzi pod predsedstvom predsednika dvornega svetnika profesorja dr. pl. Ebnerja. V tej seji, kateri so prisostvovali tudi rektor dunajske univerze profesor dr. Osvald Redlich in dvorni svetnik prof. dr. Schrutka pl. Rechtenstamm, prof. dr. pl. Wettstein in generalni tajnik akademije znanosti profesor Becke, se je od vseh strani povdarjalo, da se je splošno pomanjkanje stanovanj na Dunaju tudi med dijaštvom zelo občutljivo pokazalo; kajti vedno manj je mogoče dijaštvu dobiti stanovanja, ki bi omogočalo trajno bivanje in redno studiranje v njem. Že same cene onemogočajo to, kajti majhen del dijaštva premore mesečno plačevati za stanovanje 40—50 K, cenejšega pa vsled velikanskih stanarin v zmeri oddaljenosti od univerze ni mogoče dobiti. Posledice tega so jasne: Skupno stanovanje več dijakov v malih sobicah in zadrževanje v delu.

To, kar so trdili imenovani gošpodje v seji kuratorija »Nemškega Studentenheima«, je samo eno poglavje v dijaški mizeriji.

Na predlog predsednika dvornega svetnika pl. Ebnerja se je sklenilo pričeti zbirati »kamne« za povečanje »Nemškega Studentenheima« in prirediti vsenčistično slavnost v isti namen.

A kaj naj bo s slovenskim dijaštvom? Da je lažje priti veličodu skozi šivankino uho, kakor Slovencu v Studentenheim, ni treba povdarjati, drugače so pa izpostavljeni splošno brezupnim dunajskim razmeram.

Ta slučaj nam zopet kaže, kako potrebna je skrb za naše dijaštvo, ki po veliki večini ni niti približno zadostno preskrbljeno, da bi moglo uspešno studirati. In kljub temu so Slovenci med najbogatšimi in jih a. pr. v »Savi« stoji 7 pred rigorozni, cela vrsta pa napravi v zimskem semestru državne izpite.

Tu se vidi, kako življenska potrebno je dijaško podporno društvo »Radogoj« in podporni fond društva svobodomiselnih slov. akademikov »Sava« na Dunaju. VIII. Landengasse 25., katera naj se podpirajo s prispevki ob vsaki priliki. Vsenčistični slavnosti za nemške visokošolce pa moramo postaviti nasproti svoj slovenski II. evetlični dan v Ljubljani.

Dunajske klinike. Kakor slovi dunajska medicinska fakulteta čez meje naše države, tako je že tudi znana mizerija dunajske splošne bolnice, katero jo sezidal še cesar Jožef II. in v kateri so nameščene klinike. Ni čudno, da staro poslopje ne zadostuje niti higijeničnim predpisom, niti tako zelo naraslemu Dunaju in slusiteljem medicine, ki tiče v malih sobah stisnjeni in stlačeni, tako, da je vsako gibanje nemogoče. Zato je stalna tožba ravno tako profesorjev, kakor dijaštva, da bi se sezidale nove klinike, zadosti velike, odgovarjajoče napredku vede in, ki bodo omogočale najširši razvoj medicinske vede na tej stari in slavni univerzi. V majhni meri so večne tožbe vendar le dosegle svoj namen, kajti pričetkom tega meseca je bila slovesna otvoritev treh novih klinik in sicer I. medicinske pod načelstvom prof. dr. Karla pl. Noordena, klinika za laryngo- in rhinologijo pod načelstvom prof. dvornega svetnika dr. Otokarja Chirarja in otroška klinika prof. dr. barona pl. Piroueta. Nove klinike so bile — kakor je pri nas sploh navada, kadar gre za znanstvene namene — plod boja.

Temeljni kamen sedaj otvorjenim stavbam je bil ob navzočnosti cesarja položen 21. junija 1904. Do leta 1908 sta bili otvorjeni samo ženski

kliniki, ki sta res v domači va-ga, kar premore moderna zdravniška veda in bolniki so tu deležni vseh udobnosti moderne dijaštnosti, to-rapija in operacijske umetnosti.

Dasi so se pa pozamezni faktorji ne manj vneto zavzemali za nadaljevo izvršitev potrebnih stavb, vendar je stvar pri tako mnogob- i soodlo-čevalcih, kakor ministrstvo za uk, notranje ministrstvo, finančno mi-nistrstvo, deželno cesarsko namestni-stvo, uprave splošne bolni- mestna občina itd. le počasi napredovala. Po dve in 3/4 letni stavbni dobi in po hudem boju z mestno občino, ki iz vzrokov premalega varstva servitut-nih pravic na dotičnih zemlji- ai hotela dati konsenza za uporabo pro-storov, so se imenovane tri klinike letos od 15. avgusta do 1. oktobra le lahko preselile v novi dom.

Danes ne moremo opisati novih klinik in njihovih modernih naprav samih — kar bomo napravili v bližnji prihodnosti. — ampak se moramo omejiti le na samo delstvo dunajske kliniške mizerije.

4. novembra t. l. se je tedaj z otvoritvijo prvih treh klinik napra-vil na Dunaju za zdravniško vedo ve-lik korak naprej.

Na slavnostni način so se v so-boto, 4. novembra otvorile ob navzoč-nosti najvišjih državnih oblastij, univerze, proforskega kolegijske me-dicinske fakultete, zdravnikov in di-jaštva tri nove klinike; ki leže v IX. okraju v Lazarettgasse, takoj v bližini splošne bolnice.

Otvoritveni slavnostni govor je govoril sekijski šef dr. Cwiklinski, ki je omenjal zgodovinski razvoj in najvišjo popolnost novih klinik, na kar je imel kratak nagovor rector magnificus prof. dr. o. Redlich in za njima vsi trije predstojniki novih kli-nik.

S tem pa še ni izpolnjena neob-hodno potrebna premestitev ostalih klinik v nove, moderne prostore in v zadnji seji dunajskega medicinske-ga proforskega kolegijske je pod pre-dsedstvom dekana dvornega svetnika Ludwiga referiral dvorni svetnik prof. dr. baron pl. Eiselsberg o ža-lostnih razmerah na njegovi kirur-gični kliniki in enako je za njim go-ovoril načelnik II. kirurške klinike dvorni svetnik, prof. dr. Julij Ho-chenegg; češ, da manjka na starih klinikah prostora, je bolniška oskrba le težko mogoče, zdravniška služba vsled neprimerne razdelitve prosto-rov zelo otežkočena in znanstveno delo skoro nemogoče. Oba profesorja sta energično zahtevala nove klini-ke, na kar je bila sprejeta resoluci-ja predstojnika patološko - anatomi-skega instituta, prof. dr. A. Weich-selbaum, naj se kar najhitreje loti z dozidanjem popolne nove splošne bolnice. Vlado svetnik prof. dr. Ju-lij Scheff je opisoval desolatne raz-me-re na zobozdravniškem vsenčistič-nem institutu, ki mora biti nastan-jen v privatni hiši. To resolucijo so podpisali vsi načelniki klinik in upa-ti je, da bo dosegla, da se v dogled-nem času uresniči velika želja pro-fesorjev in dijaštva in se dvigne na Dunaju novo zavetišče bednemu člo-veštvu in napredujoči vedi z geslom velikega Josipa II.: »Saluti et sala-tio aegrorum.«

Izobraževalno delo O. s. n. n. d. v zimskem tečaju 1911/12. V vodstvu O. s. n. n. d. se sedaj vrše priprave za izobraževalni kurz, ki se naj bi pričel v bližnji bodočnosti in bi ob-segal redna tedenska predavanja o zanimivih tematih, ki so potrebna k splošni izobrazbi. Na vsak način bi bila tu navesti predavanja iz socio-logije, narodnega gospodarstva, pra-voznanstva, medicine, naravoslov-ja itd.

Ta predavanja, ki bodo javna in torej dostopna ne samo dijaštvu, bo-do brezplačna in se bodo vršila v »Narodni Citalnici« v Ljubljani, ko bo dogovor v tej zadevi perfekten. Predavanja bo prirejala O. s. n. n. d. potom akad. fer. društva »Sava«, ki bo imela na tem tudi glavno breme, kakor interes. O tej stvari bomo se-veda poročali svoječasno obširneje; opozarjamo pa že sedaj vse kolege ravno tako k posezanju predavanj, kakor k aktivnem sodelovanju.

O. s. n. n. d. je dobila sledeče na-znanilo: »Društvo svobodomiselnih slov. akademikov »Sava« na Dunaju si je izvolilo na svojem I. rednem občenem zboru z dne 3. novembra 1911 za svoj zimski tečaj sledeči od-bor: Predsednik: Srečo Lapajne, for.; podpredsednik: Pavlin Aci, iur.; tajnik: Stanislav Jurko, iur.; blagajnik: Vinko Ierone, iur.; knjižničar: Jos. Samec, m. vet.; namestnik: Fras Ivo med.; gospodar: Korošek Korošič, iur.; arhivar: Brovet Ruprecht, for.; nam.: Kutin Friderik, cult. in Fras Ivo, med.

Listnica uredništva. Vse dopise za »Dijaški Vestnik« in naslavlja-ti na g. Milka Nagliča, Ljubljana IV., Hirska ulica 23. — Uredništvo opo-zarja na dejstvo, da vsa vošč po-ročil prekasno, ko stvar že izgubi svojo aktualnost. Zato pripominja-

mo, da je sklop redakcije »Dijaškega Vestnika« vsko sredo sročer; na kar naj gg. dopisniki nazijo.

Glede oficijelnega poročanja s strani države bo pa vodstvo O. s. n. n. d. poslalo vsem velenjenim dru-štvom razne tozadevne nasvete in predloge, katerih točno izpolnjevanje želimo najtopleje.

Slovenski dijaki!

Kupujte šolske in druge knjige ter vse šolske potrebščine v Narodni knjigarni.

Cigaretni papir in
cigaretne stročnice
ABADIE
PARIZ
Dobe se v vseh trafikah

FRANC KOS

Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

Šivalni stroji od 70 K naprej;
pletilni stroji

patent »Wederman« je edina in naj-uglednejša prilika za dober zaslužek, poduk brezplačen, trajno delo zagotovljeno; ker se ne poslužujem agentur so cene veliko nižje. — Stare nogavice se ceno podpletujejo. 232

Podpirajte domačo industrijo.

Dr. Dralleja
Malattine
Mazilo za kožo

Pušica K — 70 in K 1-20. Neprekosljivo za grapave in razpokane roke. Čudovi-tega učinka na polt in kožo. Brez maščobe.

Glicerinski in strdni sok. — Dobiva se povsod.

Juri Dralle, Podmokli n. L.

Proti 168
zobobolu in gnijlobi zob
Izberno deluje dobro znana
antiseptična

**Melusine ustna
in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica s navodilom 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rožarjeva cesta št. 1
poleg Franc Jožetovega jubilejnega mosta.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagaja juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar

Prosimo vljudo, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izborne delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.

Splošnovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI
Pred Skofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET
zlatar v Ljubljani
nasproti glavne pošte
priporoča svojo trgovino vsakovrstne
zlatnine
ter precizijskih žepnih ur.
Častna delavnica.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne.
Solidna in realna postrežba.

Ustanovljen 1846.
Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.
JOS. REICH
Poštanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Av gust Agnola
Ljubljana,
Dunajska c. 13
Izborna zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk
najnovejše
vrste
po nizkih cenah

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča cve-
tja, korenine itd. tudi po Kneippu,
ustne vode in zobni prašek, ribje
olje, redilne in posipalne moke za
otroke, dišave, mila in sploh vse
toaletne predmete, fotografirane
aparate in potrebščine kirurških
obvezila vsake vrste, sredstva za
desinfekcijo, vosek in pasto za tla
itd. — Velika zaloga najfinjšega
ruma in konjaka. — Zaloga svežih
mineralnih vod in soli za kopel.
Oblastv. konc. oddaja strupov.
Za živinorejce
poslabno priporočljivo: grenka sol
dvojna sol, soliter, ocojan, kolmoč,
in radno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča
(rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd.

Konji
obdrža tudi po zimi na gladkih po-
tli svojo popolno zmožnost po
Leonhardtovih 3807
originalnih - H - štolah
z znamko
Originalne - H - stole so že od
nekdaj v rabi in tudi najcenejše.

**Platnine in
pavolnine**
2883
kupite naravnost pri izdelovalcu najceneje.
Novosti finih flanel in barhentov.
Zgotovljeno perilo. Popolne opreme za
neveste in opreme za hotele, zavode itd.
Vzorci gratis in franko.
Tkalnica Bratje Krelcar, Dobruška 305, Češko.

Ženitna ponudba!
Mlad posestnik in gostilničar
v prijaznem kraju, prijetne zuna-
nosti in lepe postave, se želi v
svrhu ženitve seznaniti z 20 do
25 letno gospodično, ki ima veselje
do gostilne, je dobra kuharica ter
ima 20—30.000 K premoženja.
Samo resne ponudbe s sliko,
ki se vrne, naj se pošljejo do
22. t. m. pod »Srečna bodo-
čnost«, na upravnstvo »Slov.
Naroda«. Za tajnost se jamči s
častno besedo. 3859

Zajamčen uspeh
sicer denar nazaj. 3735
Zdravniška priznanja o izvršnem učinku.
Med. dr. A. Rixa
krema za prsi.
Neškodljive porabne na zunanji,
trajen senzacionalen uspeh.
Bujne prsi, polne, krepke
telesne oblike, za vsako
starost v kratkem času.
Poizkusni lonček 3 K,
velik lonček 3 K.
Zoperne žolce
v obrazu odstrani v 5
minutah dr. A. Rixa
odstranjevalec kocih.
Cena 4 K. Zajamčeno
neškodljivo. Vsa zdrav-
niška oblastvena preizku-
sena lepotila.
Kosmet. laboratorij dr. A. Rixa Dunaj
IX., Berggasse 17 E.
Razpošiljanja diskretno po povzetju
franko če se vsota naprej pošlje.

Važno za vinske trgovce.
Vinski sodi
več sto komadov, prav močni
in zdravi iz hrastovega lesa,
od 400—800 l
se dobivajo po prav nizki ceni
2545 pri trdkri
M. Rosner & Co
v Ljubljani.
Važno za vinske trgovce.

KASLAJOCIM
otrokom in odraslim
zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom
THYMOMEL SCILLAE
pomoček, ki razkroja in odločuje stez,
lajša in pomirjuje dušljivi kašel, od-
pravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje
njih število. — Na stotine zdravnikov je
že oddalo mnenja o presenetljivo točnem
učinek Thymomel Scillae pri oslovskem
kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.
Prosimo vprašajte svojega zdravnika.
1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako
se pošlje naprej 2-90 K. 3 steklenice ako
denar naprej 7.— K. 10 steklenice ako
denar naprej za 20.— K.
Izdelovanje in glavna zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dvorni dobavitelj
Praga III., št. 203.
Pazite na ime izdelka,
izdelovalca in na var-
stveno znamko.
V Ljubljani v lekarnah
Jos. Mayr, dr. G. Piccoli
in Jos. Čizmar.

Richterjeva zdravstvena ržena kava
je, kakor dokazuje 1000 priporočil pisem najboljša. Vsakemu zavrtku s 5 kg je dodan lep porabni predmet iz nikla, stekla itd., pred božičem pa krasno božično drevesce, zvonce z angeli in otroške igrače, popolnoma po želji in zaastonj. — 5 kg stane poštnine prosto po povzetju K 4.— po pošti. (Brez darila K 3-40)

KARL RICHER, tovarna za zdravstveno rženo kavo
LEVIN (Češko).
3812 Vsakemu zavrtku je dodan seznam predmetov, ki so dobili zastoj.

Acetilenska ročna svetilka
celo iz meči, fine postojana, svetlo gorila. Priprava za svetlo v rokah in za jason, z ročajem, ki se da odstraniti. Zelo praktična za hišo in posilno razsvetljavo. Cena K 8.—

Acetilenske svetilke za kolesa d K 3, 4, 5-10.
Razpoložljive po povzetju

A. WEISSBERG, Dunaj II., Untere Donaustr. 23.
Gostilni za svetilke, kolesa in druge stroje gratis in franco.

40 m 15.-K
brezhibnega posteljnega blaga, oksforda, celirja, barhenta, belega blaga, modrega blaga, flanel, i. t. d. po 6—20 m dolgo veleprima 20.— K

2 posteljni odeji, 1 namizni prt, volnen in seces. K 8-50, finejše K 12.—, K 13.— itd. Damašni namizni prt, čisto platno in 6 servet 60x60 cm K 5-50. Rjuhe brez šiva, zajamčeno platno 150x200 cm K 2-30, finonito K 2-50. Rjuhe brez šiva, zajamčeno platno 150x225 cm K 2-70, finonito K 2-90. Komad Hochberga s specialne tkanine 82 cm široko, 23 m za najboljšo perilo K 15-50. Tucati b. rjavih in belih, kari-rastih 44x100 cm K 3-80. Tucati brisač, damast, čisto platno seces. vzorci 50x100 cm K 9.—, Tucati batistnih rotic z atlasnimi pasicami, belih 44x44 cm K 1-20. Fini ostanki tkanine. beljeni 82 cm široki, 6—20 m dolgi meter 53 vinarjev. Fini ostanki tkanine. beljeni 82 cm široki, 6—20 m dolgi meter 53 vinarjev.

BERTHOLD HOCHBERG KOSTELEC CERVENY 12 ČEŠKO

Ljubljana, Stari trg 9 Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 9
Slavno občinstvo opozarjam, kot prvi edini slovenski upravičenec do izvrševanja te obrti, oblastveno izprašani optik in strokovnjak na svoj

optični zavod
vreden po najnovejšem siste-mu, z električnim obratom, kjer se izdelujejo vsi v to stroko spadajoči predmeti, pod strogim nadzorom iz natančno po zdravniških pred-pisih. V zalogi imam vedno vsakovrstne najnovejše ši-palnice, očala, tudi „Rote-stockove“, toplomer, zrako-mere, hygrometre, daljnogle-de vseh vrst od najcenejše do najfinije vrste, kakor „Zeiss“, „Goerz“, „Busch“, raznovrstne tehnice za žganje mleko itd. itd.

Vsa popravila izvršujem v svoji zelo dobro urejeni delavnici točno in solidno.

Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. 237

Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

MANOL
: edino milo brez sode. :
Nedosegljivo v kakovosti!
učinkuje da postane polt nežna in cvetoča, roke bele in mehke.

1 škatlija K 2.—, pol škatlija K 1.—

Manol kreme
K 3.— in K 1-50. 3813

Manol puder
: vsakemu francoskemu izdelku enak, :
škatlija po K 1.—, 50 in 20 vin.

Manol neutraline
jači lasišče, zabranjuje luskinje na glavi ter tvori lasi in brado voljno in gladko.
Steklenice K 1.—

Zaloga v lekarnah in drogerijah.

V Ljubljani: Drogerija „Adrija“ Selenburgova ul. 5

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Polljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Velika zaloga
štedilnih ognjišč.
Izvrstno in solidno delo.
Cene zmerno. Popravila se :
: točno izvršujejo. : :

Največja zaloga navadnih do najfinijih otroških vozičkov in navadno do najfinije žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Kazalo varstvenih in polija s povzetjem.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožefa cesta 3.
konkurira z največimi tvrdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najfinijih angl. in franc. specialitet blaga.
: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetičski predmeti
za olepšanje polti in telesa so:
da milo po 80 h, = cream po 1 K;
da = Menthol = ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60h; za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so napredaj lev

Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmár
v Ljubljani.
Kupujte zaupno te domače izdelke!

Prva kranjska
tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
Jamstvo šest let.

Ekspert v vse dozele.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samografe

za gotov denar, na dolga od-plaćila ali naspesodo.

Poprave in ugleševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.

Največja tvornica na avstrijskem jugu

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2438
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Združeni čevljarji
V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

Odlikovani na mednarodni razstavi na Dunaju 1896

priporočajo svojo bogato zalogo obuval za poletno sezijo. Vse vrste moških, dam-skih in otroških čevljev la trega in mtega izdelka Gumi za pete vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave
gorske in lovsko čevlje.
Izdeluje se po meri v lastni delav-nici, sprejemajo se tudi popravila

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Veletrgovina z železnino „Merkur“
Peter Majdič, Celje.
Podružnica v Kranju. 3491

Velika izbira vsakovrstnih enostavnih do najfinijih modernih ploče-vinastih in litoželeznih trajno gorečih peči, premogovnih bednjev in finih premogovnih salonskih košaric. Gospodarskih štedilnikov, pre-kucijevih kotlov in parilnikov za pičo, bakrenih kotlov za kuhanje žganja, dobrih slamoreznic in drugih gospodarskih strojev. Najfinejše drsalke, sanini kraguljci, sanina zvonila. Vsakovrsne svetilke in sve-niki. Najboljše tuzemske, francoske in ameriške žage kakor tudi

Cene nizke! vse drugo orodje. Postrežba točna!

Najkrajša in najcenejša pot V Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak orek popoldne
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc Anversa New York
v Ljubljani,
Kolodvorska ulica odslej **šte. 26,**
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“

Ljubljana Fr. Ševčik zidovska ul. 7.
puškar

priporoča svojo velike zaloge raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušanih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-ročam lahke treceve in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brez-dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.

Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo.
Ceneviki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah.

To je izborne, na pizenjaki način varjeno pivo.

Zalogo: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Polod. Postojna: Emil pl. Garzaroli. Pulj: Laško Križ. Trnovo: Rudolf Valentič. Reka-Sušak: Anto Sablich.

1825

12 K! Cena, solidna sestava božičnih daril za dečke!

3letno pisano jamstvo. Št. 98. Pristna srebrna remonirana posužina od c. kr. kovnega urada z belim ali barvastim kazalnikom, sekundnim kazalcem, okrovi s šarnirjem, natančno reguliranim kolešjem „Gloria“ s triletnim pisanim jamstvom, ter s zavržen spadojčo pristno srebrno oklepno verižico 30 cm dolgo, s karabinarjem in pristno srebrnim kom. pasem kot privešek, kompletno samo 12 K. Nikak. rizično! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošilja po povzetju c. in kr. dvorni dobavitelj

Jan Konrad v Mostu št. 1145, Češko.

Zahtevajte moj bogato ilustrovan glavni katalog s ca. 4000 slikami gratis in franco.

Nič več izpadanja las!

Nič več prhljaja!

Lasje in brada zrastejo nanovo!

„Lasni Petrolin“ iz P. Schmidhauserja, kemičnega laboratorija Salzburg, II., zanesljivega učinka proti izpadanju las in prhljaju, pospešuje novo rast las in brade in le uspešno za splošno negovanje las. „Petrolin“ je prekusila c. kr. zdravstveno oblast, zaplovali in priporočali so ga na mnogi zdravniški. Na tisoče izkazali zdravilno in lajšajo. Med sredstvi proti izpadanju las, zlasti proti prhljaju, sem spoznal vaš izdelek „Petrolin“ za najprekročnejši in so ga po mojem predložitvi navedli z dobrih uspehi.

„Lasni Petrolin“ steklenica 3 K in 1 K 1/2. Sama pristna, ako le v steklenici in ovolni karton vtisnjena firma P. Schmidhauser Schell, kemični laboratorij Salzburg — Bahrhof.

Nič več nisem mogla prebavljati.

Gospa Pellerin, 52 let stara, je živela ločena od svoje rodbine in se je bala za usodo svojega sina, ki je bil v vojni na Madagaskarju.

Ni trajalo dolgo, in je opasno zbolela.

„Ves tek sem izgubila“, je pisala, in nisem mogla ničesar več prebavljati. Če sem le kako malenkost zavžila, me je začela boleli glava in zdelo se mi je, kakor bi bila v želodcu napihnjena: sediti je temu ali bližanje ali pa močni želodčni krči, ki so povzročili grozne bolečine. Ker nisem ničesar več mogla prebaviti, sem grozno oslabila, shujšala in postala sem čisto melanholična.

Od neke prijateljice sem izvedela o čudovitem učinku oglje Belloc pri želodčnih boleznih ter sem sklenila, da jih takoj poskusim.

Vzela sem po vsakem kosilu po dve žlici tega praška in že po 4 dneh nisem čutila v želodcu ne tiščanja ne težav; lahko sem prebavljala pečeno meso in moj prejšnji tek se mi je zopet povrnil. Mesto da sem hujšala, sem se jela zopet rediti in kmalu sem bila zopet obilna, kot prej: ravnotako sem postala zopet dobre volje.

Ko sem se na ta način zdravila 10 dni, sem popolnoma okrevala. Od tistega časa nisem več bljuvala, nisem imela več želodčnih krčev in moje zaupanje v to zdravilno sredstvo je brezmejno. Marija PELLERIN, Argentan (Creuze), Francosko, 3. februarja 1896.

V resnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem kosilu po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Oglje Belloc provzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek, pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni, prebavljanju, proti gorečici, proti vzpehavanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo vžgati oglje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbre brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljem prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc. 2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolečine, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy A. Bohinc

Priložnost za dober nakup!

Dobil sem rod polovično ceno veliko partijo dolgih, krasnih raglanov za dame katere tudi od isto ceno oddam. Komad za 40 K stane samo 20 K

Ogromna zaloga izgotovljenih obel, raglanov, ko-uršnikov ter zimskih sukenj za gospode in dečke

Solidna posrežba. Priznana nizke cene!

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

August Repič

učitelj v Ljubljani 40

Republika ulice št. 16 (v Trnovu) ..

sedeža, popravlja in prodaja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

prporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone

po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštnice prosto.

dežnike in solčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Poltniki v Ameriko

Kateri želijo dobro, po ceni in v neslajno potovanje naj se obrnejo

Simona Kmetek

v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.

Skatovstru! Pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 6

priporočam svojo bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)

kakor tudi

umetelni ogenj

po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Lep lokal

31

4 do 2 vinarja obratnih stroškov na uro in HP z mojim pat.

motorjem z motnim pritiskom in za surovo olje od 16 HP naprej;

4 do 5 vln. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2—10 HP tudi stoječe motorje.

Travnica motorjev

I. WARCHALOWSKI

Današ. III., Pazinjske 1.

Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji.

Božična prodaja po znižanih cenah!

Božična tkanina, 1 kos 18 m za 12 K 80 h.

Modno blago. Sukna. Barhenti. Flanele.

Havličkove tkanine — namizne

in kavne garniture.

Žepni robci. — Brisače.

Bale za neveste.

V. J. Havliček in brat, kopališče Poděbrady, Češko.

1 kos Havličkove tkanine „Vlasta“, 23 m za 17 K 50 h. 1 zavitek 40 m letnih in zimskih ostankov, okusno izbranih za 18 K. Dobite najboljšo. Blagovolite pisati po vzorce, ki jih dobite franco.

ALFONZ BREZNIK

c. kr. izvedenec in učitelj Glasbene Matice.

Največja in najstarejša trgovina in izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasbenega orodja strun in muzikalij.

C. kr. avstrijski pošto-telegrafni konto št. 114.003.

Ljubljana, Kongresni trg št. 15

Naslov drzavkam KLAVIR - BREZNIK, Ljubljana.

(nasproti nunske cerkve).

Klavirje dvorne tvrde Bösendorfer, Czajka, Höpfl & Heltmann, Steinhammer in Manborg (amer. harm.) imam le jaz izključno edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri. Ne dajte se varati po navidezno cenem, vsiljivem blagu, osobito, ker nudim vsakomur, da si po kolikor mo- goče najnižji ceni ali na ču- dovito majhne obroke brez vsakega zadatja nabavi prvov- vrsten instrument z resnično

pismeno 10letno garancijo. Stari klavirji najugodnejše v zameno. Izposojevalnina naj- nižja. Popravila in ugleševanje vseh glasbil najceneje. Preigrani klavirji vedno v zalogi. Violine, citre, kitare, tamburice, harmonike, telov, rogovi in strune po to- varniških cenah. — Ves dan odprto!

POZOR!

Primorska klet

Valvazorjev trg šte. 4.

Zajamčeno pristna primorska vina re- bula, rihenberško, teran, vipavsko, opolo

pol litra po 36, 40, 44 in 48 vinarjev.

Toči se tudi čez ulico!

Naročila od 56 litr. naprej se sprejemajo.

Zajamčeno pristen tropinovec v steklenicah.

Anton Šarc, Ljubljana

Izdelovanje perila, pralnica in svetlokalnica z električnim obratom priporočam zelo dobro in so- lidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste.

Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon in švicarske vezene se kupijo zelo ugodno, dalje rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.

Perilo „TETRA“

za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revma- tizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta

poskušnja vsakega zadovoljila.

VZORCI NA RAZPOLAGO.

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Ilica 40 **G. Skrbic, Zagreb** Ilica 40
Z električnim pogonom urejena tvornica iz-
luzij, železnih in lesenih rolet za okna in
trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tkan-
nih rolet, iz platna, damasta, gradla, satina,
ripsa itd.
— Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj. —
Telefon številka 492. 2426 Telefon številka 492.

Ustanovljeno 1862. **Rudolf Geburth** Telefon 834
c. kr. dvorni strojnik
Dunaj VII., Kaiserstrasse št. 71, ogel Burggasse,
Zaloga štedilnih, kuhalnih in strojnih ognjišč za vsako porabo.
Vseh vrst gorilne in trajnogorilne peči
Železne peči s pečnicami
za kurjenje dveh ali treh sob.
— **Kopalne peči.** —
Patentni vstavki za glinaste peči.
Sušilni aparati.
Pasta za snaženje peči „Helios“.

Ceno Posteljno Perje
1 kg sivoga skubljenega perja K 2,
beljšega K 2-40, polbeljšega prve
vrste K 2-80, beloga K 4, prve vrste
puhastega K 6, najboljše vrste K
7, 8 in 9-60, sivoga puha K 6, 7,
beloga prve vrste K 10, prsnega puha
K 12, od 5 kg dalje poštne prosto.
Dovršene postelje
bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, beloga ali ru-
menega inlet-nanking-bla, 1 pernica velika 180x120 cm z 2 blazinama, velikost
80x60, napolnjena z novim, sivim, puhastim in trpežnim perjem K 16, s polpuhom
K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 10, 12, 14, 16; vzglavnica K 3, 350, 4.
Pernice 200x140 cm velike K 13, 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 cm K 450, 5, 550;
spodnja pernica iz najboljše gradla 180x116 cm K 13, 15, razpošilja proti povzetju
ali če se naprej plača 2809
M. Berger v Dešenici številka 448 a, Sumava.
Ni nikakega rizika, ker je dovoljena zamena ali pa se vrne denar. — Bogato ilustro-
van cenik vseh posteljnih predmetov zastoj.

Ob suhi in pomanjkanju vode se za
lastnike vodnih sil
patentne vročeparne lokomobile
Henrika Lanz v Mannheimu
hitro v obrat spravljiva, cenena, izredno
varčno delujoča, za vse vrste kuriva pri-
pravna **reserva moči.**
Avstrijska prodajalna pisarna:
Emil Honigmann, Dunaj IX 4, Löblichg. 4.
Int. telefon 15594. Obisk inženirja brezplačno

Najnovejša iznajdba!
Velik požar
se zamore lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami
s 40 % delavske sile pomanjkanjem ravnotežem nove sestave, ki od desne
in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje
brizgalnic nepotrebno.
Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva
Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Medvica, Šentur, Koroska Bela
Hrušica, Zgornja Šiška, Dravice, Spodnja Idrija, Predosje, Sora, Šib
Trzin, Zelnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Škofice, Valja vas
Št. Peter na Dolenjskem.
R. A. SMEKAL
v Zagrebu
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic,
cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih stro-
jev ter motornih mlinov.
Odplačevanje na obroke.
129 odlikovanj!

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petrac. 16
priporoča svojo
veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopio
in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna**
Jak. Zalaznik
Stari trg številka 21.
Filiale:
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča
klobuke
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg

Edina zaloga
izvirnih ameriških čevljev.
Avstr.-Ameriška zaloga čevljev
Ljubljana, Prešernova ulica št. 50.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Telefon številka 154.

Brata EBERL
črkoškarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica številka 6. Električna sila.

Advokat dr. Ant. Dermota
naznanja,
„da ima svojo pisarno“
v Gorici, via Tre Re 8, I. nadstr.

POZOR!
Kupujem kože vseh divjadi po
najvišjih dnevnih cenah.
Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čeplo lastnega izdelka
Priporočam se za izdelovanje kožahov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev,
mulov. — V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. — Sprejemam po-
pravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. — Izdelujem vse po najnižjih cenah.
J. WANEK, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz **Bremna** v **New York**
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite
v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica številka 35
nasproti občezani gostilni „pri starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, realna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mehiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Halveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.
n se dobivajo pa tudi listki preko Baltimorea na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Modna in športna
= trgovina =

P. Magdič, Ljubljana

Nasproti glavne
= pošte =

Krasne bluze

iz svile, volne, batista in barhenta. Hišne halje, spodnja krila, predpasniki za dame in otroke. Modererji najmodernejši kroj v krasni izbiri. Modererki iz batista in šifona.

Damski klobuki

in čepice, otroški klobuki in čepice, pajčolani; igle za klobuke, pajčolani za neveste, mirtovi veneci in šopki.

Pletene jope

v poljubni barvi, pletene športne jope, pletena spodnja krila, pletene boe in mufi, pletene čepice in klobuki, krasna izbira dežnikov in solnčnikov.

Špecialiteta šerp

za gledališče, svilnate in čipkaste šerpe, volnene rute (pleti). Svilnato blago gladko in v najmodernejših vzorcih, gladki in modni baržuni, pliši, tenčice.

Damsko perilo

ovratniki, manšete, srajce, spodnja krila, hlače, predpasniki, žepni robci, krasna izbira švicarske vezenine, kopalni plašči in obleke, frotirne brisalke in vse kopalne potrebščine.

Jesensko, zimsko

trikot perilo, srajce, spodnje hlače, reformske hlače iz klota in pletene, modne nogavice, pletene in suknene gamaše, nočni čevlji za dame in otroke.

Kožuhovina

boe, mufi, klobuki, čepice, rokavice iz sukanca, kože, pletene in čipkaste, krasne ročne torbice, denarnice in verižice, modne broške.

Narodne zastave

narodne torbice, blazine, preproge, tableti, zagrinjala, vezenine. Razni društveni znaki, potrebščine za telovadna društva in drugi šport.

Potrebščine za šivilje

čipke, čipkasto blago, čipkasti ovratniki, šerpe, vložki in motivi, pozamen-terija, vezenine, sukanec za šivanje, pletenje in vezenje, svilnati in barvasti trakovi, podloga, gumbi, zlate in srebrne resice, čipke, žnore, porte in in trakovi.

Modno perilo

kakor srajce bele in barvaste, spalne srajce, spodnje hlače, žepni robci, ovratniki, manšete, naprsniki beli in barvasti.

Cilindri, klobuki

trdi in mehki vedno najnovejše oblike in barve. Zaloga svetovno-znanih Borsalino in Pichler klobukov. Čepice iz angleškega sukna, usnjate in kožuhovinaste.

Trikot perilo

kakor srajce, maje, hlače, nogavice, potne jopice, dr. Jägrovo volneno zdravstveno perilo. Dr. Lahmannovo zdravstveno perilo iz bombaža.

Dežniki in palice

vsake izvršbe in cene, galoše, nočni čevlji najboljše kakovosti, usnjate, suknene gamaše, pletene patent gamaše, potovalni pleti in odeje, zračne blazine.

Kravate

pentlje, samoveznice, vedno najzadnje novosti, od priproste do najfinejše vrste. Ščitniki iz svile, volne in bombaža. Moderni svilnati robci za žep.

Špecialiteta gumb

za manšete, prsi in ovratnike, rokavice iz sukna, kože in iz volne pletene. Naramnice in podveze, vseh sistemov in cen.

Za lovce

pleteni telovniki, flanelaste srajce iz volne in polvolne, dokolenice, nogavice, rokavice, čepice, nahrbtniki. Nepremočljivi plašči iz oljnate tvarine.

Milo, dlšave

ustna voda, voda za lase, kolinska voda, zobna krema, puder, ščetke za obleko, lase, zobe, nohte, brke in klobuke, glavniki, zrcala, obveze za brke, gumijaste gobe in vse druge toaletne potrebščine.

Za turiste

volnene srajce, sviterji, nogavice, dokolenice, nahrbtniki, specialiteta pletenih gamaš, dereze, krplje, cepini, vrvi, plezalke, ski, sanke, raznovratne aluminijaste posode i. t. d.

Modna in športna
= trgovina =

P. Magdič, Ljubljana

Nasproti glavne
= pošte =

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzorci poštnine prosto.

ANTON SCHUSTER

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, pristni tirolski loden, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 35
M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Modni salon M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam
klobuke te najfinejše izvirbe.
Satni klobuki vedno v zalogi.
Trešernova ulica. — Salica mestne hranilnice.

Optični zavod
Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svoje bogato
zalogo naočnikov, št.
palnikov, daljnogledov
in vse v to stroko spa-
:: dajoče predmete. ::

Lud. Černe

velik. trgovec z urami ter
zapriseženi sodnijski cenilec. 236
Ljubljana, Wolfsove ulice št. 3.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine in sre-
brnine, različnih ur, uha-

nov, pr-
stanov,
verižic in
očal itd.

Blago prve vrste.
Solidna postrežba.
Cene na nižje.

Dolžnost

vsakega zavednega Slovence in Slovenke je
da rabi izključno le

Ciril in Metodovo čistilo
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznано najboljšo.

Skatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter
vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

Edino le čistilo v tej
obliki in z zamko

4306 se prodaja

v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Glavna zaloga in kemična tvornica

Ivan Keber

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Modni salon JUST-MASCHKE

LJUBLJANA,
3 ŽDOVSKA ULICA 3

priporoča cenjenim damam veliko izbiro krasnih
pariških in dunajskih modelov kakor najnovejših športnih klobukov.

Popravila točno in ceno. 2306 Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA MAČEK & KOMP.

FRANCA JOZEFA CESTA ŠTEV. 3

SE PRIPOROČA SLAVNEMU OBCINSTVU.

STROGO REELNA POSTREŽBA. NAJNIZJE CENE.

MOËT & CHANDON

JE ŠAMPANJEC
NAJVIŠJEGA ...
DVORA IN
ARISTOKRACIJE

Solske akvarelne barve | **Vzorci za slikarje**
vedno najnovejši

Oljate firneževe barve
za pleskarje, stavbe in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljate barve | **Oljate študijske barve**
za umetnike

Firneži, olja in retušji | **Kranjsko laneno olje**
za umetniško slikanje in firnež

Emajlne glazure | **Vse vrste čopičev**

Lake za vrtno pohištvo | **Olje za stroje**

Štedilno voščilo za pode | **Suhe kemične, prstene in rudnin. barve**
priznано najboljšo

Jantárjeva glazura za tla | **Prašno olje za pode**

Marjin trg št. 1.

priporoča
Adolf Hauptmann
naslednik.

prva kranjska tovarna za oljate barve, firneže, lake in steklarski klej.
Zahtevajte cenike!

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.
Stanje denarnih vlog na hranil. knjižice 31. okt. 1911 R 68.379.609—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vokal Marjin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseskar brezplačno.

Jugoslovanska kulturna vzajemnost.

Pred mano leži knjiga z mnogo obetajočim naslovom »Smotra jugoslovanskih kulturnih društev«. Ta knjiga, ki so jo izdali hrvaška, srbska in slovenska Matica in Srpska književna zadruga v Beogradu, podaja referate in rezultate posvetovanj prve jugoslovanske kulturne konference, ki se je vršila v Ljubljani 10. in 11. decembra 1940. Te konference so se udeležili zastopniki različnih jugoslovanskih kulturnih društev, institucij in podjetij, namen ji je pa bil, dognati, kako so na konferenci zastopane kulturne organizacije dale delovale in kake so njihove naloge za bodočnost.

Na konferenci so bile zastopane važne in uspešno delujoče kulturne organizacije in »Smotra« nam podaja prav zanimive slike o njihovem dosežanju delovanja. Celotne slike o stanju vsega kulturnega delovanja vseh jugoslovanskih kulturnih društev nam pa »Smotra« seveda ne podaja, kakor je ni podala konferenca. To že zategadel ne, ker niso bile vse kulturne organizacije na konferenci zastopane. Za naslov pričujoče knjige »Smotra« opravičuje upanje, da bodo temu prvemu zvezku sledili še drugi, kakor se bodo tudi kulturne konference nadaljevale, da bomo torej imeli revijo, ki nas bo redno četud, v daljših presledkih obveščala o kulturnem življenju med Jugoslovani in o kulturnem delovanju jugoslovanskih, prosveti posvečenih društev. Taka revija bi bila ne samo informativno jako koristna, nego bi tudi znamenito pospeševala prizadevanja po kulturni vzajemnosti in končnem cilju vse te vzajemnosti, namreč po kulturnem edinstvu Jugoslovancev.

»Smotra« podaja tudi precej dobro sliko o sedanjem stanju jugoslovanske kulturne vzajemnosti. Reči se mora: jugoslovanska kulturna vzajemnost ni več beseda brez vsebine. Medsebojno spoznavanje jugoslovanskih narodov napreduje, kulturne vezi so postale tesnejše in realnejše ali od končnega cilja smo oddaljeni še celo večnost.

Ze desetletja se razglša, da »od Triglava do Carigrada« živi le en sam narod, ki je sicer razcepljen na različne države in na različna veroizpovedanja, med katerim pa so dialektične razlike dosti manjše, kakor med Sicilijanci in Piemontezci, med Bavarci in Holštajnci, med Provenčali in Bretonci. Ali oznanjevalci te jezikoslovne resnice pozabljajo pri tem popolnoma, da se je nacionalno in kulturno edinstvo med Nemci in Italijani ob Dantejevih in Lutrovih časih dalo vse drugače lahko izvršiti, kakor je tak proces danes mogoč. Jugoslovane vežeta pač kri in jezik; drugača pa doslej še nič. Jugoslovanski narodi žive dolga stoletja že vsak svoje posebno narodno, državno, gospodarsko, kulturno in versko življenje, in — kar je poglavito — nikoli ni bilo med njimi realnih skupnih interesov in ciljev, izjemši samo dobro turških vojska.

V tem tiči pač glavni vzrok, da je zavest nacionalne skupnosti Jugoslovancev še dandanes tako medla, teoretična in omejena samo na ozek krog intelektualcev, v tem je eden glavnih vzrokov, da se imajo prizadevanja za kulturno vzajemnost — ki je vendar le sredstvo v dosegu kulturnega edinstva — boriti s tolikimi težavami. Zadržujejo pa to delo tudi politične razmere med jugoslovanskimi narodi, nasprotja med aspiracijami posameznih jugoslovanskih narodov in pa odvisnost od tujih kultur.

Smešno bi bilo tajiti, da smo Jugoslovani danes še kulturno odvisni od tujih narodov. Jugoslovani smo danes precej v tistem položaju, kakor so bili Nemci po tridesetletni vojni. Nemci so bili takrat v popolni kulturni odvisnosti od Francozov in Angležev, v še večji odvisnosti, kakor danes Jugoslovani. Slovenci in Hrvati smo v kulturni odvisnosti od Nemcev in Italijanov, Srbi in Bolgari v kulturni odvisnosti od Francozov in Nemcev.

Kulturna emancipacija od teh narodov pa se vrši sicer počasi, a sigurno in vzporedno z njo se vrši proces kulturnega zblizovanja in kulturne vzajemnosti med Jugoslovani, nekako pod protektoratom češke kulture, saj se vse jasneje kaže, da postaja Praga središče in ognjišče vse slovanske kulture in da se temu ob sodelovanju vseh Slovanov stvarja nova kultura slovanska.

Na nevarnost, da nas bodo samo trenutno živeči ljudje zasmehovali kot idealiste, izrekamo svoje prepričanje: če ne razdere tuji meč vsega, kar se sedaj pripravlja in snuje, postanejo Slovani nositelji nove, lepše in vzvišenejšje kulture, ki bo dala prihodnjim stoletjem svoj značaj; pa lahko z delom za vzajemnost in kulturno edinstvo Jugoslovancev to prizadevanje pospešimo. Zato pozdravljamo »Smotro jugoslovanskih kul-

turnih društev«, če tudi je še v znanen pripomoček pri delu za uresničenje velike ideje.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Klerikalno maščevanje. Klerikale v Rudniku kar pihajo jeze, ker so pri zadnji občinski volitvi tako nepričakovano in imenitno pogoreli. Ker drugače ne morejo ohladiti svoje jeze, zalezujejo naprednjake in gledajo kje bi mogli komu škodovati. Posebno vnet za tak lov je Hribar, posestnik in bivši dobronjski odbornik, mesogledec in občinski komisar, kakor si ta možkar domišlja. Že dolgo ima posebno piko na zavednega in odločnega našega pristaša, posestnika, gostilničarja in mesarja Jesiha v Rudniku. Hribar se v svojem sovraštvu ne straši nobenega še tako umazanega sredstva, da bi se znesel nad Jesihom. Sosedom je že naročil, da naj pazi na Jesiha, če bodo mogli kaj zaslediti, da ga spravijo v kazen. Toda dosedaj je ostalo še vse to zlobno prizadevanje brez uspeha. Celo ponoči ne da temu kršanskemu možu in klerikalnemu stebri v Dobrunjah miru. Okoli polnoči se plazi večkrat kot kak tat okoli Jesihove gostilne, skriva se pod oknom in gleda v sobo, kakor rokovnjač, ki išče plena. Seveda si lasti to pravico zalezovanja in opravičuje svojo vost, s tem, da je odbornik in ima pravico paziti na red in mir v občini. Tako je »spegal« tudi neki večer že po volitvah skozi okno v Jesihovo gostilno. Zapazila ga je gostilničarka in opozorila moža, češ, glej ga, Tome gleda v hišo. Jesih je vstal in šel pred hišo, za njim pa je šla tudi njegova žena. Ko sta se vrnila je rekel Jesih svojim gostom: »Je že pravi, zljaj gre proti Dremeljcu.« Hribar pa je tožil Jesiha in njegovo soprogo, češ, da sta ga pred hišo zmerjala in pevala na nedostojen način. Jekljatjar, policaj, pes in take psovke navaja Hribar v obtožbi. Sodnik je zaslislal danes tri priče, ki so bile ves čas poleg Jesiha, razum takrat, ko je bil ta pred vrtni. Nobena teh prič, pa ne potrdi ovadbe, temveč izpovedo vsi trije v smislu zagovora. Zastopnik tožnikov je predlagal nato za pričo tožnika samega in navedel še nekaj drugih prič, katere bo sodnik zaslislal, in je zaradi tega preložil obravnavo.

Po svetu.

* Čeden gost pri londonskem kronanju. Med gosti, ki so se udeležili slavnosti kraljevskega kronanja v Londonu, je bil tudi nekak nekega indijskega radže, Mandžad Mohamed ali Khan. Ko so bile slavnosti končane, je šel v Pariz, da se navdne v ondnotnega življenja. Ko mu je pa denar pošel, je poslal svojega adjutanta k nekemu juvelirju, pri katerem je naročil za 21.000 frankov juvelov. Ko je juvelir na to prišel v hotel ter zahteval od indijskega princa denar ali pa juvele, mu ta ni hotel dati ne enega ne drugega. Denarja ni imel, juvele je pa dal neki ljubezni Parižanki. Vsled kazenske ovadbe so prišli Ali Khana v Marseille, ko se je ravno hotel odpeljati v Indijo.

* Ukročni tiger. Pariški listi so prinesli prav značilno opazko o voditelju francoskih socijalnih demokratov, gospodu Jauresu. Gospod Jaures je zbornični »tiger«. Ministrski stoli se stresejo, kadar vstane, da zagrmí. Doma pri njem je pa ravno nasprotno. Tam nosi zopet gospa poslančeva vladno žezlo in njeni domači tiran kot pametnejši pridno molči. Pravočasno mora priti k obedu, če pa zamudi, tedaj ne dobi ničesar. Prigodilo se je sledeče. Gospod Jaures je bil nekega dne v zbornici zelo nemiren, ker je bil pri njem doma že čas za obedovanje. Minister za javna dela se je zastonj trudil zaplesti zborničnega »tigra« v razgovor o zadevi svoje stroke. Gospod Jaures se je vlinudo izgovarjal, da je že grozno lačen. Ker se je seja že itak blizala koncu, tedaj je odšel Jaures z električno železnico domov. Toda minister je smatral za jako važno, da se konča svoj razgovor, ki ga je v zbornici z Jauresom imel. Sedel je torej v voz ter se odpeljal k Jauresu. Pred stanovanjem je na stopniščah sedel »tiger«. Kaj naj pomeni to? Gospod poslanec je ministru razjasnil položaj. Medame ga najbrž ni mogla dočakati. Vsled tega je revica sama poobedovala. dala pospraviti mizo ter šla na sprehod. kakor ji je to predpisal zdravnik. Služkinje imajo v takem slučaju popoldna prsto in so šle tudi na sprehod. Klíné ima pa navadno — žena. Razgovor o zadevi iz stroke javnih del je bil končan na stopniščah — in »tiger« je mirno čakal na svojo ženico.

* Deset praškov za rožitev carja. Najvišji duhovnik v Gruziji v Kavkazu, Hadži Rašid efendi Abdu-

lajev je napravil deset skrivnostnih praškov ter jih poslal carju s sledečim pismom: »Vzvišeni gospod! Vsi vsak dan na vsi zgodaj, takoj po solnčnem vzhodu, enega teh praškov in zaupaj v boga in v mene, kot njegovega namestnika na zemlji, da boš rešen vseh nevarnosti in da ne bo nihče v stann, vzeti ti tvoj prestol in tvoje gospodstvo. četudi se cel svet proti tebi vzdigne.« Car se je po namestniku v Ka-kazu zahvalil najvišjemu duhovniku ter mu daroval dragoceno zlato uro.

* Grozovitosti ljubosumne žene. V občini Uzon pri Braševu se je zgodil grozovit zločin. 46letna žena ondnotnega občinskega bilježnika, Mozesa Rapolthyja, je bila zelo ljubosumna na svojega ločenega moža. Naposled je dolžila otroško vrtnarico v Uzonu, 20letno lepo Matildo Nemet, da ima intimno znanje z njenim možem. Izvabila jo je v svoje stanovanje, kjer jo je začel njen sin mučiti. Nato je napadla zver deklico, ji strgala obleko raz telo ter ji z ostrim kuhinjskim nožem prebodla obe prsi. Nato ji je z velikimi škarkami strigla kar cele kose mesa od spodnjega dela telesa.

* Grozna prorokovanje. Predno mine dvesto let, bodo imele skoraj gotovo vse ženske brke. Tako vsaj trdi daneki učenjak Brandt, ki zelo natančno študira vprašanje brk. Trdi, da ima že dandanes 10% žensk precej vidne brke, ki si jih pa ali brijejo ali pa izpulijo. Razentega pa trdi ta učenjak, da se bodo brke pri ženskah vedno bolj širile in da je to znamenje napredka in razvoja žene. Kaj bo potem z neelegantno opazko starega Dumasa, ki je rekel, da stvarnik samo zaradi tega ni dal ženskam brk, ker bi ne moglo molčati pri britju?

* Legenda o jabolku. Vsakdo ve, da je bilo jabolko, ki je je utrgala Eva na nasvet kače — satana — od drevesa »spoznanja« ter ga dala Adamu. Pred nedavnim časom je bila v Londonu v velikem britskem muzeju razstava, na kateri so bile razstavljene vse rastline in živali, o katerih se govori v sv. pismu. Pri tej priliki je imel neki profesor predavanje, v katerem je dal poslušalcem sledečo vprašanje: »Kdo mi more razjasniti, kako je mogel bog oče ukazati Adamu in Evi, naj ne josta v raj jabolka, če je bil pa ta raj v Palestini — v tej deželi pa sploh ne poznajo jabolane!

* Roman v Ellis Islandu. Na nobenem drugem kraju se ne odigra toliko ganljivih scen in tragedij, kakor ravno na »pragu v novi svet«, Ellis Islandu. Tako so bile te dni uničene tudi najlepše nade 18letne ruske židovke Dore Sarasonove. V stari domovini se je zaljubila v Poljaka G. Rybiezinskega, katolika, toda roditelji so nasprotovali tej mladi ljubezni. Rybiezinski je zaradi tega odšel v Ameriko. In ko si je prihranil dovolj denarja, ga je poslal Dori ter ji naročil, naj pride skrivoma za njim. Ta je to tudi storila. Pobegnila je od doma. Toda njeni starši so brzojavili židovskemu izseljenškemu domu in ta je brzojav oddal izseljenškemu uradu. Doro so zaradi tega prijeli ter jo poslali nazaj. Ko je pa Dora stopila na krov ladje, je skočila v valovje. Navzle hitri pomoči, je niso mogli več rešiti...

Vsaka mati ve

v koliki meri dojenje pospešuje napredovanje nje otročička. Čut utrujenosti, ki se v tem napornem času pojavlja tako rad, se z rabo Scottove emulzije lahko odvrne.

Scottova

emulzija

obsega vrsto krvotvornih krepih sestavin, ki jako ugodno vplivajo na materino mleko ter oživljajo in osvežujejo Scottova emulzija je lahko prebavna in se torej lahko uživa.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo oznako. Znamka »Scott« je, ki je vpeljana že čez 35 let in jamči za dobro kakovost in učink.

Cena hrani steklenici 2 K 80 Dobi se v vsaki lekarni.

Sredstvo za lepoto par excellence se more imenovati že dolgo let splošno upeljano mlo »Oja«. Ne glede na čisto izvanredno čistilno moč, daje mlo »Oja« polti prožnost in gladkost, cvetoči kolorit. Mlo »Oja« se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in vseh v to vrsto spadajočih trgovinah. Pazite na ime »Oja«, ker se zavitki zelo podobno ponarejajo.

Vdrgnenjas
francoskim žganjem
Brázay
delajo čudeže.
Dobiva se povsod.

Strašno je, noč za nočjo

brez spanja sedeti v postelji in kašljati. Od vsega tega čaja in sladkarij mi je že kar hudo v želodcu in nič se ne obrne na bolje. — Kupite si sodenskih mineralnih pastilj (Fayevih pristnih). Ako jih po predpisu zlasti jutraj in zvečer, začutite takoj olajšanje in kmalu se iznebite vseh težav. Pri tem pa sodenice pristno delujejo na želodcu. Skatljica stane K 125.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

Pred kratkim nanovo obzidane svetovno znane vrelce Giesshubler je g. dvorni svetnik prof. Ludwig nanovo analiziral, g. prof. Hnepe bakteriološko preiskal in g. prof. St. Meyer preizkusil na njih radioaktivnost. Ta dela, ki so jih izvršili v Pragi pri c. kr. namestništvu imenovani učenjaki, so izkazala da vsebujejo vrelci Giesshubler razen bogastva na ogljikovi kislini tudi izredno ugodno in posebno karakteristično spojitev njih sestavin; iz tega izhaja tudi že stoletja preizkušena zdravilnost giesshubelskih vrelcev in njih vedno naraščajoči sloves dietne pijače in obče poznanje »brizganec z Giesshublerom«.

Priznana močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.

Najboljše jantvo. Ilustrovani cenili brezplačno.

K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Speciel. trgovina s kolesih posami. deli.
Izposojevanje koles.

Mlado, staro,
Vsak pove:

Ta pa je za me!
Ker se samo z njim krepčam,
Vedno zdrav želodc imam!

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 240.
Kabinetska kakovost " 480.
Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Visoko odlikovanje. Kakor nam poročajo iz Draždanov, je bila odlikovana pri letošnji higijenični razstavi v Draždanah med drugimi tudi tvrdka F. A. Sarga sin & Com. c. in kr. dvorna dobavitelja, Dunaj-Paris-Berolin, z velikim darilom za razstavljeno svoj sobni krema-kalodont kakor tudi za splošno priljubljena glicerini toaletna mila in glicerini toaletne potrebščine.

Dobro preizkušeno domače sredstvo, ki je prestalo izkušnjo časa in večji meri, je slovito praško domače se že več nego 50 let rabi v vedno mažilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Njega izborni, antiseptični, hladeči in bolečine tolažeči učinek dela to mazilo za neuprljivo in nenadomestljivo obvezilno sredstvo pri vsakovrstnih ranitvah. Praško domače mazilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah in je imajo zato v zalogi v domačih lekarnicah mnogih tvornic za stroje, sladkornice, steklarnice, špiritnih tvornic, fužin itd. Ne smelo bi ga manjkati pri nobeni hiši.

Berson
GUMI-PODPETNIKI

50 NAJBOLJ VZDRZLJIV

Gramofone

najboljše vrste
po najnižji ceni
avtomatične, posebno za gostinčarje pripravne
priporoča
Ivo Bajželj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 14
(Količe).

Ravnokar so došli najnoveše slovenske plošče
a K 3-50. — 1000 igel K 2-— 371

Dijakom in dijakinjam popust!

Modna trgovina
O. Jezeršek
na Mestnem trgu
priporoča
svojo veliko izbiro damskih
čepic, perila, zavratnic,
pletenin, rokavic, predpas-
:: nikov, kožuhovine itd. ::
po znano nizkih cenah.

Kupujte v slovenski trgovini!

Zahvala.

Za blagohotne izraze sočutja ob priliki smrti naše drage sestre, svakinje in tete, gospodične

Karle Windischer

izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Zalujoči ostali.

Zahvala

bodi izrečena trnovskemu župniku ž. g. Ivanu Vrhovniku za blago naklonjenost o priliki najinega slavljenja alate poroke. 3898

Osobito se zahvaljujeva za gniljivi nagovor in za vse njegovo opravilo s katerim nama je slavlje neizbrisno vtisnil v srce.

Obenem se tudi zahvaljujeva cenj. pevskemu zboru, ki je tako visoko povzdignil cerkveno opravilo.

V Ljubljani, 12. nov. 1911.

Ferdo in Josipina Burger.

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pritlikinami se odda za december eventualno za februar. Izve se na Tržaški cesti št. 13, v gostilni.

Lepa hiša na Gorenjskem

tudi za gostilno jako ugodna, se prodaja ali dobremu najemniku odda v najem. Kdo, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Redka prilika!

Zelo dober skoro nov **pianino** se po ceni prodaja na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega c. št. 2, I. nadstropje. 3919

Lepo stanovanje

s 4, eventualno 3 sobami 3883 se odda s 1. februarjem, Slovenski trg 8 (trg pred sodnijo). — Več pri hišniku.

Trgovina

z mešanim blagom, prodajo tobaka in kolekov se prodaja ali da v najem. Ponudbe pod »trajna eksistenca« na uprav. »Slov. Naroda«. 3869

Dijak ki je dovršil dva razreda meščanske šole, išče službo v pisarni. Naslov se izve v uprav. »Slovenskega Naroda«. 3885

Prodajalka

v papirnati stroki išče službe, gre tudi za blagajničarko, bodisi tu ali drugod. — Ponudbe: »Prodajalka« na uprav. »Slov. Naroda«. 3915

Kanarčki pristni kanarčki (Zdel-roller), domače reje, izvrstni pevci se pripravljajo po nizkih cenah, 8, 10, 12 in 20 K. Franc Omahna, Ljubljana, Mestni trg 10.

Povsem izvežban

solicitator

v odvet. in notarskih zadevah samostojen delavec želi spremeniti službo. Naslov pod šifro »E« na uprav. »Slovenskega Naroda«. 3846

Oddasta se takoj v najem **2 skladiščna lokala** pripravna tudi za delavnico. Vprašati je 3854 na Turjaškem trgu 2, pri hišniku.

Za večje tovarniško podjetje se išče vesten in zanesljiv

poslovodja

Ponudbe pod »Poslovodja« na uprav. »Slov. Naroda«. 3867

Gospodična

s trgovskim tečajem, večša stropenja, slov. in nemške korespondence, želi mesta v kavi pisarni ali kontorju. Gre tudi kot praktikantinja. Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3824

Hiša

3705 v Ljubljani, z velikim sadnim in zelenjadnim vrtom in kletmi se prodaja iz proste roke. Kje pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Pred Božičem naj vsak, ki se zanima za božična darila, zahteva po dopisnici moj bogato ilustrovani glavni katalog, ki vsebuje veliko izbiro božičnih daril. — Razpošilja se vsakemu gratis in franko. — C. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, Most št. 1176, Češko.

Služba šolskega sluge

se odda takoj v večjem kraju na Kranjskem. Oženjen brez otrok ima prednost. Ponudbe pod »šolski sluga« na uprav. »Slov. Naroda«. 3886

Prodajalka

dobro izurjena v trgovini mešane stroke, dobra računalnica, slov. in nem. jezika zmožna želi svoje mesto takoj premeniti. Cenjene ponudbe naj se pošiljajo na uprav. »Slov. Naroda«. 3904

Odda se stanovanje

obstoječe iz 2 sob, predsobe, kopalnice ter balkona, kleti in poraba vrta takoj ali za februar za ceno 540 K letno. V hiši za **Tobakno tovarno ob Poti v Rožno dolino**. — Več se izve istotam v pritičju. 3917

Iščem v notarskih zadevah izurjenega, nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožnega. 3894

uradnika.

Vstop 15. decembra. Plača po dogovoru. Kazimir Bratkovič, c. kr. notar v Ptuj.

Hiša z gostilno in koncesijo

„Tiha dolina“ v Postojni se odda s 15. decembrom v najem. Poleg gostilniških prostorov je še mala dvorana, sobe za tujece z vso opremo, vrt, prostor za baliniranje, hlev, njiva itd. Cena po dogovoru. Pojasnila daje Fran Paternost, Postojna, „Narodni hotel“.

Samo do božiča!

Prodajam po znižani ceni za vsako perilo izborno **1 kos nad 20 m orlovske tkanine** K 11-20

Edor naroči 3 komade jih dobi franko na vsako postajo.

Vzorci vseh vrst platnine in pavolnine gratis in franko. 3909

Jan Werner, tkalnica Dobruška 500 (Češko).

: Največa učinkovitost seziže :

zapisnica z uro znamke „Ara“.

Najboljša štrpčna, službena, vojaška in športna ura za gospode in dame. Z najfinjšim švicarskim preciznim kolešcem, s letnim pismenim jamstvom opremljena ploščata ura, za vsako dobičnost človeka pripravljen, za fin umjetnik zapeljivo elegantno noturna ura v specialno ploščatem nikljevem ali jeklenem okvirju stane komad K 9-50, 3 komadi K 27-— Edina prodaja po povzetju Ara-Versand (I. Rix) Dunaj IX., Servitengasse 24/A

restavracija

v sredini mesta Ljubljane se takoj odda v najem.

Pojasniti daje Ivan Dax, Marije Terezije cesta št. 16 v Ljubljani. 3871

Stara, že nad 30 let obstoječa

trgovina

s mešanim blagom, letni promet K 70—80000, v velikem kraju na Goriškem se radi bolezn odda pod jako ugodnimi pogoji.

Ozira se le na resne kupce. Povprašati je pri uprav. »Slov. Naroda« pod »trgovca št. 1030«. 3841

Deklica

izučena šivilja, želi stopiti v službo s 1. jan. 1912 h gospodinj, kateri bi dopoldan pomagala v kuhinji pospravljati in popoldan šivati. 3903

Ponudbe naj se pošljejo na „U. K. št. 15.“ poste restante Žalec pri Celju.

Modni atelje

: Roza Medved, : Mestni trg št. 24

izdeluje kostume in vsakovrstne plašče po najnovjšem kroju in zelo zmernih cenah.

Stampilije vseh vrst za urade, društva, trgovce itd. **Anton Cerne** graver in izdelovatelj graviranih stampilij Ljubljana, Stari trg 20. Ceniki franko. 235 3872

Zenitna ponudba!

Uradnik 10. razreda, star 34 let bi se rad seznanil vslep pomajkanja znanja s pridno, izobraženo in doberose mladenko, ki ima nekaj premoženja. — Pisma pod naslovom: „I. R. 34“ na uprav. : ništvo „Slovenskega Naroda“. :

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku. I. zvezek: **Kazenski zakon** o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim **tiskovnim zakonom** z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega. V platno vezan 6 K; po pošti 8 K 20 vin. **Narodna knjigarna** v Ljubljani.

Karol Jurman optik **Emilija Jurman** roj. Papež poročena. 3910 Ljubljana, listopada 1911.

Proško zdravilno žitno kavo, najboljši izdelek, ki jo je več sto odjemalcev priznalo za najokusnejšo in najizdatnejšo, pošilja zavoje po 5 kg za K 380 s poštnim povzetjem franko po celi državi **Alojzij Vorlíček, Praga-Smíchov.**

Mestni magistrat išče za takoj stanovanje

obstoječe iz 4—5 sob. Oglase sprejema nastanjevalni urad mestnega magistrata ob navadnih uradnih urah.

Svetovnoznana

je varstvena znamka v dokaz najboljše kakovosti. **:: Svetovnoznana ::**

je mnogestranost idealn. instrumenta **„Gramophon“** s to patentirano glasovno ročico.

Svetovnoznani umetniki, ki pojo za gramofon n. pr. Battistini, Caruso, Günther, Kartousch, Kurz, Slezak, Treumann, Zwerenz in dr. :: :: :: :: :: :: ::

Svetovnoznana imena avtoritet, ki priznavajo popolno umetniško ponovitev glasu n. pr. Leon Blech, Oton Lohse, Felix Mottl, Artur Nikisch, dr. Richard, Strauss, Feliks Weingartner in dr. :: :: :: :: :: :: ::

Svetovnoznano da samo sistem vsakokratnega preminjanja igle omogočuje naravno ponovitev. :: :: :: :: ::

Dobivališče in predvajanje, ne da bi se moralo kupiti, v Ljubljani:

A. RASBERGER 9311 **Sodna ulica št. 5.**

avstrijska gramofonska družba z o. z. Dunaj I.

Svoj izdelek ostro žgane strojne zidne in zarezane strešne prve vrste **OPEKE** prve vrste priporoča 442 **J. KNEZ V LJUBLJANI.** Sprejme tudi zastopnike za razporedje zarezanih strešnikov.

Sprejme se **izurjen pomočnik** :. špecerijske stroke :. nad 25 let star, ki ima tudi sposobnost za potovanje. Ponudbe z natančno navedbo sedanjih služb sprejme pod šifro „Stalnost“ upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3852

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Julija Štor
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga možnih, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lano-tenise in prirobnih
goissserskih gorskih čevljev.
Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.
8271

Št 38147.

3899

Ustanove za onemogle obrtnike.

Pri mestnem magistratu je podeliti za tekoče leto dvajset povodom
praznovanja 60 letnice vladanja Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva
osnovanih ustanov po 100 K.

Pravico do teh ustanov imajo brez lastne krivde obubošani in one-
mogli obrtniki ljubljanski.

Prošnje za podelitev teh ustanov je vlagati tuuradno do 1. decembra t. l.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 16. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik
Laschan, I. r.

Hiša z gostilno v Ljubljani

prilagodna za vsako obrt,
se proda ali pa da v najem.

Gostilniška koncesija ostane na hiši.

Več se izve pisмено pod 3875
„S. V. 100“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Prima orodje za žaganje deščic.

Izdelovanje predmetov z
žaganjem deščic je jako
poučno in lepo opravilo
za stare in mlade v pro-
stih urah. — Nr. 9307,
prima orodje za ža-
ganje deščic, pritrjeno
na močnem kartonu,
s 7 orodji in predlogo,
kompletno K 2.—.

Nr. 9308, ravno tisto toda z 10 prima
orodji in predlogo K 5.—. Nr. 9310, prima
garnitura za žaganje deščic v smrekovi
omarici s pokrovčkom in 9 prima orodji
K 7.—. Največja izbira orodja za žaganje v
mojem glavnem katalogu. Brez rizika. Zamena
dovoljena ali denar nazaj. — Po povzetju
razpisilja c. in kr. dvorni dobavitelj JAM
KONRAD, razpisiljevalnik v Mostu št. 1161,
(Češko).
Glavni katalog z okoli 4000 slikami na
zahtevo vsakomur gratis in franko. 2923

M. Rosner & Co.

veležalnica sadnega žganja
v Ljubljani

priporoča v lastni žganjarni kuhano

2544 **Slivovko**
Tropinovec
Brinjevec
Hrušovec
Vinsko žganje
zanesljivih kakovosti.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Gradišče 7

oblastv. konc. inštalator za električne naprave, luči, prenos
sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelkovodne naprave!
Poprava v stroko spadajočih del. V zalogi blago prve vrste, pro-
računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najmoč-
nejšimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

Moderna ročna dela in materijal.

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Volna za sportne obleke, čepice itd.
Zgotovljene, pričete in predtiskane
vezenine v največji izbiri. Predtiska-
rija. Vezenje na roko. Tamburiranje.
Pisiranje itd. Popolna zaloga telo-
vadnih oblik. — Zunanja naročila
se izvršujejo točno in vestno. ::

MATEJ OBLAK
LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 6.
Velika zaloga
domačih in tvorniških čevljev.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.
Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji pre-
krasna zgodovinska povest »Kralj
Matjaž«, ki spada med najbolj čitane
knjige in po kateri občinstvo vedno
znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in
pretrpetljivo sliko iz narodnega življenja
in priča, kako nemška žena uničevalno
vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto
20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravil na
Slovenskem kmečki punt. Kmečko
ljudstvo je takrat strahovito trpelo in
viri tega so duhovske in posvetne oblasti
trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega
čarovništva. Ponekod so požgali vse pre-
bivalce kake vasi, ker so bili osumljeni
čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj
v tem veleznimivem romani.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2.—, vez. K 4.—, s
pošto 40 v več.

Veleznimiv roman iz časa velikih bojev
med pomorskimi razbojniki, turškim ce-
sarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. M. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60,
s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika ime-
novala to presrečno povest, so po izgledu
mestnega šolskega nadzornika sprejeli v
šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki
jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20,
s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega
dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriel.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisa-
teljev je v tej knjigi podal dražestno
povest, ki jo je svetovna kritika avstrila
med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benala.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Veleznimiv zgodovinski roman iz časa
rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Canhar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti,
kar jih je spisal Canhar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zun.
Cena K 3.—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo
delo o narodnem gospodarstvu v sloven-
skem jeziku. Ta knjiga je absolutno po-
trebna za vsakega, kdor deluje na na-
rodnogospodarskem polju, zlasti za vsa-
kega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40,
s pošto 20 v več.

V tem »odlomku najdenega rokopisa«
so popisane strahote vojne in iz nje
porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V Študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

To je gniljiv roman iz ljubljanske
preteklosti, slika življenje iz tedanjih
malomeščanskih in gosposkih krogov,
tragedija dekleta, ki je vzraslo v Štu-
dentovskih ulicah, a je pogledalo v
aristokratske kroge Gosposkih ulic
in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena — 60 v, vez. K 1-60, s pošto
20 v več.

Ta nična ljubezenska povest se je ob-
činstvu prav posebno prikupila. Dejanje
se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške
vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V
povesti je popisano, kako izvrši straho-
peten človek občeudovanja vredna junaštva,
samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50,
s pošto 20 v več.

Ozadi tega romana je zgodovinsko.
Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni
okolici v časih Napoleonove Ilirije, v
krogu francoskih in domačih aristo-
kratov, med katere je stopilo slovensko
deklet, ki v svetosti svoje ljubezni do-
prinese plemenite žrtve, dokler se na-
posled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1.—, vez. K 1-80,
s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca na-
smejati, naj čita to knjigo, ki je polna
drastične komike in prešernega hu-
morja.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana

